

Tartalom

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

111. plenáris ülés – 2015. április 16–17.

2015/C 195/01	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Bővítési stratégia és alapvető kihívások 2014–2015	1
2015/C 195/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A közlekedésről szóló 2011-es fehér könyv végrehajtása . .	10
2015/C 195/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A tejágazat jövője	15
2015/C 195/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé . .	22
2015/C 195/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Unió 2020-ig szóló területi agendájának jobb végrehajtása.	30
2015/C 195/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Erőforrás-hatékony lehetőségek az építőiparban	36

III *Előkészítő jogi aktusok*

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

111. plenáris ülés – 2015. április 16–17.

2015/C 195/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Beruházási terv és Európai Stratégiai Beruházási Alap	41
---------------	---	----

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

111. PLENÁRIS ÜLÉS – 2015. ÁPRILIS 16–17.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Bővítési stratégia és alapvető kihívások 2014–2015

(2015/C 195/01)

Előadó:	Prof. Franz Schausberger (AT/EPP), Salzburg régió képviselője a Régiók Bizottságában
Referenciaszöveg:	Bővítési stratégia és alapvető kihívások 2014–2015 COM(2014) 700 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános politikai ajánlások

- hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális képviselők nagyon fontos szerepet játszanak a bővítési folyamatban, és arra biztatja a tagjelölt országokat (Montenegró, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Szerbia, Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó⁽¹⁾, Törökország és Izland), hogy folytassák a decentralizációval és a regionalizációval kapcsolatos törekvéseiket. Úgy véli, hogy mindenképpen tiszteletben kell tartani a szubszidiaritás elvét;
- egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy konszolidációs időszakra van szükség, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ez nem jelentheti a folyamatok teljes leállítását. Erre az öt éves időszakra az intenzív felkészülés és az uniós tagsággal járó kritériumok teljesítéséhez szükséges politikák kidolgozásának szakaszaként kell tekinteni;
- hangsúlyozza, hogy a tagjelölt és a potenciálisan tagjelölt országok számára az EU-tagsággal kapcsolatban reális kilátásokat kell nyújtani, mivel ezek a stabilitás fontos tényezői és a szükséges politikai és gazdasági reformok végrehajtásának kulcsfontosságú ösztönzői;
- ismét azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy a bővítési stratégiával kapcsolatos jövőbeli jelentéseiben térjen ki részletesebben a helyi és regionális önkormányzatiság helyzetére. Rámutat arra is, hogy további regionalizációs és decentralizációs reformokra van szükség a bővítésben érintett országokban, amelyeket közben arra kellene ösztönözni, hogy teljes mértékben vegyenek át és ültessenek át a gyakorlatba egy olyan átfogó jogi keretet, amelynek segítségével erős szubnacionális kormányzati szintek hozhatók létre. Rámutat, hogy az egyes jogkörök alsóbb szintekre történő átruházását úgy kell végrehajtani, hogy az tükrözze, hogy a közösségi vívmányok átvételét követően milyen feladatkörök kerülnek majd a helyi és regionális szinthez;

⁽¹⁾ Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/99 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

5. azt javasolja, hogy – elkerülve az átfedéseket – mélyítsék el az együttműködést az Európa Tanáccsal, azon belül is különösen annak helyi és regionális önkormányzatokkal foglalkozó kongresszusával, amely folyamatosan figyeli, hogy az Európa Tanács minden tagállama betartja-e a Helyi és Regionális Önkormányzatok Európai Chartáját. Az érintett országokkal kapcsolatos álláspontjának kidolgozásakor az EU-nak figyelembe kellene vennie majd a Kongresszus által készített nyomkövetési jelentésben szereplő megállapításokat és ajánlásokat;
6. üdvözli az új Előcsatlakozási Támogatási Eszköz bevezetését, amelynek keretében a 2014–2020-as időszakban 11,7 milliárd eurót lehet felhasználni a bővítésben érintett országok csatlakozási felkészülésének támogatására, illetve a regionális és a határokon átnyúló együttműködés elősegítésére;
7. elismerve az adriai- és jón-tengeri stratégia (EUSAIR) iránymutató és koordináló szerepét, reméli, hogy az felgyorsítja a részt vevő tagjelölt országokban (Montenegró, Szerbia, Albánia) és a potenciális tagjelölt országokban (Bosznia-Hercegovina) zajló konvergenciát a csatlakozási folyamatok terén, különösen ami az igazgatási kapacitást és az egyes pillérek körében kijelölt területeket illeti. Ezenkívül, mivel ezek az országok egy-egy adott pillér esetében egy-egy tagállammal közösen koordinálják a feladatokat, lehetőség nyílik az ismeretek megosztására és a tanulásra a projektervezés és az uniós források felhasználása terén;
8. azt kéri, hogy az előcsatlakozási folyamatba megfelelően vonják be a tagjelölt és potenciálisan tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatait;
9. felhívja a figyelmet arra, hogy a közigazgatás a legtöbb tagjelölt országban továbbra is gyenge lábakon áll valamennyi államigazgatási szinten. Ehhez korlátozott adminisztratív kapacitás, komoly mértékű átpolitizáltság és korrupció, illetve átláthatatlanság társul. A mind a központi, mind a helyi szintre jellemző átpolitizáltság továbbra is súlyos aggodalomra ad okot a legtöbb csatlakozásra váró országban, és foglalkozni kell az állam és a kormányzó pártok fokozódó öszszemosódásával is, mivel az olyan aggodalmakat szül, melyek aláássák a közhivatalokba vetett bizalmat;
10. kiemeli, hogy tiszteletben kell tartani az alapvető jogokat és a jogállamiságot, valamint meg kell erősíteni a demokratikus intézményeket, köztük a tisztességes választási eljárásokat, illetve a parlamentek, regionális közgyűlések és városi tanácsok megfelelő működését, valamint a politika minden területére kiterjedő konstruktív és tartós párbeszédet. Annak érdekében is többet kell tenni, hogy a döntésekbe jobban bevonják a civil társadalmat;
11. igen fontosnak tartja az uniós tagállamok, a tagjelölt országok, a potenciális tagjelölt országok és a többi ország közötti jószomszédi kapcsolatok elvének tiszteletben tartását, valamint a szóban forgó országok közötti – határokon átnyúló és regionális – együttműködés fejlesztését;

Részletes megjegyzések a bővítési folyamatban részt vevő országokról

Izland

12. sajnálattal veszi tudomásul, hogy az izlandi kormány úgy döntött, hogy visszavonja európai uniós csatlakozási kérelmét;

Törökország

13. üdvözli, hogy Törökország továbbra is elkötelezett az uniós csatlakozás iránt, ami abban nyilvánult meg, hogy 2014 szeptemberében elfogadták Törökország uniós stratégiáját, amelynek célja, hogy új lendületet adjon az ország csatlakozási folyamatának, valamint, hogy 2014 az „Európai Unió éve” volt Törökországban;
14. üdvözli, hogy 2013 novemberében megkezdődtek a tárgyalások *a regionális politikáról és a strukturális eszközök összehangolásáról* szóló 22. fejezetről, és azt kéri, hogy továbbra is tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy véglegesíteni lehessen a regionális fejlesztéssel kapcsolatos nemzeti stratégiát. Ebben a kontextusban emlékeztet az Általános Ügyek Tanácsának 2014. decemberi következtéseire, és sürgeti Törökországot, hogy folytassa a szükséges reformok végrehajtását, amelyek a helyi szintre is kedvező hatást gyakorolnak majd. Felszólítja Törökországot, hogy maradéktalanul teljesítse az EU–Törökország társulási megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvéből fakadó kötelezettségvállalásait; sürgeti továbbá Törökországot, hogy ismerje el a Ciprusi Köztársaságot;
15. örömmel látta, hogy a 2014-es helyi választásokat általánosságban jól megszervezték és nagyrészt békés körülmények között bonyolították le, az ország délkeleti részén is. Felhívja azonban a figyelmet arra, hogy a kampány kielezett és feszült hangulatú volt, és megjegyzi, hogy csalás vélelmezése miatt több városban is tüntetések robbantak ki;

16. rámutat, hogy a 2014-es helyi választásokat követően megnőtt a nagyvárosi önkormányzatok száma és azok területe is. Hangsúlyozza, hogy ez hatással lesz a szubnacionális szintű jogkörökre, különösen a környezetvédelem terén;
17. támogatja, hogy olyan újabb intézkedések szülessenek, melyek célja az átláthatóság növelése, és további lépéseket szorgalmaz a korrupció ellen, főként a helyi önkormányzatok szintjén;
18. sajnálattal tapasztalja, hogy nem sikerült előrelépni a tekintetben, hogy jogköröket ruházzanak át a helyi kormányzatokra, valamint hogy a fiskális decentralizáció továbbra is nagyon korlátozott;
19. kéri, hogy folytassák az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a Törökországgal foglalkozó RB-s munkacsoportból konzultatív vegyes bizottság legyen;
20. sajnálattal látja, hogy 2013-ban a kormányzati bevételeknek és kiadásoknak a helyi önkormányzatokra eső részaránya 10 % alatt volt;
21. üdvözli, hogy képzésekkel és technikai segítségnyújtás révén megerősítik az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) végrehajtásában részt vevő intézményeket, és javasolja, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a helyi önkormányzatok adminisztratív kapacitásának növelése érdekében;
22. felhívja a figyelmet arra, hogy a szír válság következtében jelentősen megnőtt a Törökországban levő szíriai menekültek száma, akik a becslések szerint most már több mint 1 600 000-en vannak. Elismeréssel szól arról a rendkívül értékes segítségről, melyet Törökország nyújt a szír menekülteknek, ami egyébként nagyon komoly terhet ró a helyi kapacitásokra és erőforrásokra. Hangsúlyozza a helyi önkormányzatok rendkívül fontos szerepét, amelyeknek sürgős segítségre van szükségük a központi kormányzattól és a külső humanitárius szervezetektől is;
23. kiemeli, hogy Törökország az IPA II keretében a 2014–2020-as időszakban is számíthat előcsatlakozási támogatásokra, melyek kerete az ország esetében több mint évi 620 millió euróra rúg. Az IPA II keretében a támogatásokat közvetlenül reformtörekvések segítésére szánják, méghozzá a következő területeken: jogállamiság, közigazgatás, demokratikus és gazdasági kormányzás, versenyképesség és növekedés. Ugyanakkor javítani kell a helyi szinten megvalósuló, uniós finanszírozású projektek társfinanszírozásának lehetőségein;
24. megjegyzi, hogy a kormányzati decentralizációs folyamat véghezviteléhez és a helyi fejlesztések támogatásához több forrásra van szükség;
25. rámutat arra, hogy a fiskális decentralizáció második szakasza még nem fejeződött be minden településen, és hangsúlyozza, hogy a településeknek pénzügyi fenntarthatóságra van szükségük ahhoz, hogy el tudják látni a rájuk ruházott feladatköröket;
26. sajnálja, hogy a regionális fejlesztésekkel kapcsolatos jogszabályokat nem ültették át teljesen a gyakorlatba, és hogy a regionális gazdasági fejlődésért felelős szervek nem rendelkeznek elegendő erőforrással;
27. reményét fejezi ki, hogy Törökország aktívan támogatni fogja az ENSZ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy igazságos, átfogó és tartós megoldást találjanak a ciprusi kérdésre. Felszólítja Törökországot, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa 550. sz., 1984. évi határozatának értelmében vonja vissza csapatait a szigetről, és adja át Famagusta elzárt területét az ENSZ-nek, mivel ennek megtörténte egy bizalomépítő intézkedést jelentene, amely révén megnyílhatna az út a béke, valamint a mindkét közösség javát szolgáló gazdasági, társadalmi és regionális növekedés számára;
28. szorgalmazza, hogy Törökország tartson fenn jó szomszédi viszonyt minden szomszédjával – ez ugyanis a csatlakozási folyamat kulcsfontosságú előfeltétele –, különös tekintettel a Görögország felé tett casus belli fenyegetés visszavonására, valamint a ciprusi kérdésre. Üdvözli, hogy a Régiók Bizottságának EU–Törökország munkacsoportja keretében a török helyi és regionális önkormányzatok rendkívül nyitottnak mutatkoznak az Európai Unió irányába. Ezzel kapcsolatban megismétli, hogy egyetért az EU Tanácsának 2014. október 24-i és december 16-i következtetéseivel, és határozottan támogatja a Ciprus kizárólagos gazdasági övezetében feszültséget keltő török lépésekről szóló 2014. november 13-i európai parlamenti állásfoglalást (P8_TA(2014) 0052);

29. üdvözli, hogy a politikai pártokra és a választási kampányokra vonatkozó jogi keretben változtatásokat vezettek be. Megismétli, hogy fontos lenne a választásokon lejjebb vinni a parlamentbejutási küszöböt, amely jelenleg 10 %. Egy alacsonyabb érték lehetővé tenné, hogy a koppenhágai politikai kritériumoknak megfelelően minden társadalmi csoport esélyt kapjon Törökországban a politikai életben való részvételre;

30. kiemeli annak nagy jelentőségét, hogy egyrészt a vallási felekezetek, másrészt pedig a kultúrák párbeszédet folytassanak egymással az összes szinten, mivel ez erősíti a civil társadalmat és a nemzetközi partneri kapcsolatokat. Hangsúlyozza, hogy az Ökumenikus Patriarchátus egy ilyen jelentős szereplő, és felszólítja Törökországot, hogy hozzon meg minden szükséges intézkedést a Patriarchátus szerepének támogatására, így engedélyezze egyházi címének nyilvános használatát, ismerje el jogi személyként, és engedélyezze a halki szeminárium újbóli megnyitását;

31. sajnálattal állapítja meg, hogy az elmúlt évben érezhetően nőtt az országban a korrupció. Úgy véli, hogy megfelelő jogi keretre van szükség a korrupció visszaszorításához. Fájjalja továbbá a véleménynyilvánítás, a gondolat szabadság, a sajtó szabadság, a lelkiismereti és vallásszabadság, valamint a gyülekezési és egyesülési szabadság nem megfelelő tiszteletben tartását;

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság

32. elismerően fogadja az Európai Bizottság és az Európai Parlament azon javaslatait, hogy – az országról szóló 2013-as éves jelentés alapján, mely szerint Macedónia teljesíti a csatlakozás politikai feltételeit – a Tanács kezdje meg a csatlakozási tárgyalásokat Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal. Komoly aggodalommal szemléli a központi és a helyi szint utóbbi időben egyre fokozódó átpolitizálódását, valamint az állam és a kormányzó pártok közötti határvonalak elmosódását, mivel ez minden szinten a közintézményekbe vetett bizalom csökkenéséhez vezet;

33. hangsúlyozza, hogy továbbra is nagyon fontos a jószomszédi kapcsolatok fenntartása – ennek keretében pedig az országnévvel kapcsolatos vita tárgyalásos, minden fél számára kielégítő rendezése az ENSZ égisze alatt. Kiemeli azt is, hogy a helyi és regionális önkormányzatok konstruktív szerepet fognak játszani e tekintetben, tartózkodva az uniós tagállamokkal fenntartott jószomszédi kapcsolatokat aláásó lépésektől és kijelentésektől;

34. sajnálattal és felháborodással veszi tudomásul a nemrégiben kitört zsarolási és telefonfeltörési botrányt, és reméli, hogy a kormány sikeresen tisztázza majd az ügyet, mivel az effajta történések hátrányosan befolyásolhatják Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság csatlakozási folyamatát;

35. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bár az uniós csatlakozás komoly hatással van a belpolitikára, annak minden szintjén, a polgárok körében terjed az elkeseredettség és lanyhul az érdeklődés az európai integráció iránt;

36. támogatja, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot is vonják be az adriai- és jón-tengeri makroregionális kezdeményezésbe;

37. elismeréssel szól a ZELS, a helyi önkormányzatok szövetsége által végzett munkáról, azaz arról, ahogy a szubnacionális szintet képviselik Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban;

38. támogatni kívánja a konzultatív vegyes bizottságot abban, hogy a Régiók Bizottságával közösen bővítsék a helyi szintű adminisztratív kapacitásokat, különösen az alábbi területeken: környezetvédelmi jogszabályok, oktatás és alapvető jogok, korrupció elleni küzdelem, kisebbségi jogok, kulturális jogok és decentralizáció;

39. üdvözli a jelenleg is folyó közigazgatási reformot, illetve az ezzel foglalkozó speciális csoport munkáját. Szeretne hozzájárulni a helyi szintű adminisztratív kapacitások bővítésével kapcsolatos törekvésekhez, amelyek célja a kormányzás decentralizálása, az ohridi keretmegállapodás egyik fő eleme;

40. sajnálja, hogy a regionális fejlesztésekkel kapcsolatos jogszabályokat még nem ültették át teljesen a gyakorlatba, és hogy a regionális gazdasági fejlődésért felelős szervek nem rendelkeznek elegendő erőforrással;

41. azt kéri, hogy tegyenek többet azért, hogy átlátható legyen a helyi önkormányzatoknak járó pénzügyi támogatások elosztása;

42. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ellenzék nem hajlandó részt venni a parlament rendes munkájában, ami helyi szinten árt a demokratikus intézményi berendezkedésnek;

43. aggodalmának ad hangot, amiért a jogalkotási eredmények ellenére a közigazgatás továbbra is elaprózott és politikai befolyás alatt áll. Komolyan szorgalmazza, hogy minden szinten erősítsék meg a közigazgatás szakmaiságát és jobban függetlenítsék a politikától, illetve hogy tartsák tiszteletben az átláthatóság, az érdem szerinti elbírálás és az igazságos képviselőket elveit. Arra kéri a kormányzatot, hogy fogadjon el programot a közpénzkezelés reformjáról;

Montenegró

44. üdvözli a Montenegró területi tagozódására vonatkozó törvény módosításait, valamint a helyi önkormányzatokra vonatkozó törvény módosítását. Megjegyzi, hogy az új települések létrehozására vonatkozó kritériumok közé fel kellene venni a pénzügyi és adminisztratív fenntarthatóságot;

45. üdvözli, hogy elfogadták a helyi önkormányzatiság reformjával foglalkozó 2014-es cselekvési tervet. Örömmel látja, hogy Montenegró rendelkezik átfogó és hatályos stratégiai kerettel a közigazgatási reformhoz. A 2011–2016-os időszakra szóló közigazgatásireform-stratégia kiterjed az államigazgatásra és a helyi kormányzásra is. Az RB javasolja a stratégia mielőbbi végrehajtását;

46. örömmel látja, hogy tökéletesítették a választási jogszabályokat, valamint hogy sikerült végre elfogadni a települési képviselők megválasztásáról szóló törvényt, sajnálja azonban, hogy a jogszabály elfogadásakor nem tértek ki a polgármesterek és településvezetők választási kampányának finanszírozásával kapcsolatos kérdésekre. Hangsúlyozza, hogy az európai normákkal és bevált gyakorlatokkal összhangban végre kell hajtani a választási szabályokkal kapcsolatos EBESZ/ODIHR-ajánlásokat is. Többek között az alábbiakról van szó: a független jelöltként való indulás joga, arányos állami finanszírozás, hogy valamennyi jelölt egyenlő feltételekkel indulhasson a választásokon, illetve a politikai pártok pénzügyi ellenőrzése;

47. megjegyzi, hogy a helyi önkormányzatról szóló jogszabályokat össze kell hangolni a közszolgáltatások kezeléséről szóló új rendelkezésekkel;

48. megjegyzi, hogy Montenegrónak meg kell erősítenie a meglévő IPA-struktúrák adminisztratív kapacitását, és megfelelően fel kell azokat készíteni arra, hogy az előcsatlakozási alapokból több forrást tudjanak lehívni;

49. emlékeztet arra, hogy átlátható, hatékony és elszámoltatható helyi közigazgatást kell kiépíteni, és hogy az új települések létrehozási kritériumainak magukban kell foglalniuk az adminisztratív és pénzügyi fenntarthatóságot;

50. üdvözli, hogy a parlament egyhangúlag állásfoglalást fogadott el Montenegró európai integrációs folyamatáról, és hogy Európai Integrációs Bizottsága konzultációs meghallgatásokat tartott, megvitatta a kormány által kidolgozott tárgyalási álláspontokat és nyilvános vitákat tartott az EU-val kapcsolatos témákról;

51. üdvözli, hogy a kormány továbbra is szem előtt tartja az EU-tagság célkitűzését, és hogy az uniós integrációs folyamat kapcsán több stratégiai dokumentumot is elfogadott;

52. üdvözli, hogy a civil szervezetek képviselőit továbbra is bevonják az állami és a helyi közigazgatás tevékenységeibe úgy, hogy többek között olyan munkacsoportok tevékenységében is részt vesznek, amelyek az uniós csatlakozási folyamat egyes fejezeteivel foglalkoznak;

53. kiemeli, hogy Montenegró továbbra is aktívan hozzájárul a régió stabilitásához;

54. üdvözli, hogy folytatódnak az RB–Montenegró konzultatív vegyes bizottság eddig is nagyon sikeres ülései, és reméli, hogy az elkövetkező években kölcsönösen gyümölcsöző együttműködés jön létre a montenegrói szubnacionális hatóságokkal;

55. üdvözli, hogy a konzultatív vegyes bizottságban elfogadták „Az uniós előcsatlakozási alapokból származó források felvevőképességének növelése és az adminisztratív kapacitás javítása helyi szinten Montenegróban” című közös jelentést⁽²⁾;

⁽²⁾ Cdr3127-2013_00_00.

56. örömeire szolgál, hogy a konzultatív vegyes bizottság 2014. október 27-én Kotorban (Montenegró) negyedik alkalommal ülésezett, hogy megvitassa a 2014-es önkormányzati reformról szóló cselekvési tervet, illetve a helyi és regionális önkormányzatok mezőgazdaságba és vidékfejlesztésbe, valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokba történő bevonását;

57. örömmel veszi tudomásul, hogy a kormány keményen dolgozik a helyi önkormányzatról szóló új törvényen, ahogy arról a „Montenegró” konzultatív vegyes bizottság legutóbbi, 2014. október 27-i, Kotorban tartott ülésén is szó volt;

58. sajnálja, hogy az erős belpolitikai megosztottság miatt az ellenzék bojkottálja a parlamenti munkát, ami akadályozza a reformok előrevitelét. Arra kér minden politikai pártot (kormánypártokat és ellenzékieket egyaránt), hogy minden szintre kiterjedő állandó párbeszéd és konstruktív együttműködés révén továbbra is az ország uniós csatlakozásának menetét tartsák szem előtt;

Szerbia

59. örömeire szolgál, hogy 2014. január 21-én hivatalosan is megkezdődtek a csatlakozási tárgyalások. Üdvözli Szerbia felkészültségét és elkötelezettségét, melyet az ország az első EU–Szerbia kormányközi konferencián tanúsított, illetve a szerb kormány által az uniós joganyag átvilágítási folyamata során tanúsított magas fokú felkészültséget és elkötelezettséget;

60. azt javasolja a szerb kormánynak, hogy már a kezdetektől vonja be a helyi szint és Vajdaság Autonóm Tartomány képviselőit a csatlakozási folyamatba;

61. üdvözli, hogy az új kormány továbbra is teljes mértékben elkötelezett az Unió közreműködésével Pristinával folytatott párbeszéd mellett, és ösztönzi, hogy minden szinten folytassák a jogállamisággal, az igazságszolgáltatással, valamint a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos reformokat;

62. üdvözli, hogy külön új minisztériumot hoznak létre a közigazgatásnak és a helyi kormányzásnak. Ez az első lépés a hatékonyabb helyi szintű közigazgatás megeremtése felé;

63. üdvözli, hogy 2014 januárjában elfogadtak egy olyan új stratégiát az államigazgatás reformjára, amely kiterjed a központi és a helyi szintű szervezeti politikára, és magában foglalja a decentralizációt is. Arra kéri a közigazgatással és helyi önkormányzattal foglalkozó új minisztériumot, hogy a cselekvési tervhez kapcsolódó tevékenységek meghatározásába vonjon be minden érdekeltet;

64. örömmel veszi, hogy külön munkacsoportot hoztak létre a közigazgatási reformhoz, hogy az fórumként szolgáljon az Európai Bizottság és Szerbia közötti politikai párbeszéd során. Azt kéri, hogy szubnacionális szinten is szervezzenek tevékenységeket a közigazgatási reformhoz kapcsolódóan;

65. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a helyi kormányzatoknál dolgozók státuszát és javadalmazását szabályozó jogszabályok, illetve a helyi kormányzatokra vonatkozó továbbképzési stratégia még mindig nincs véglegesítve;

66. hangsúlyozza, hogy további figyelmet érdemel a helyi közigazgatásban előforduló korrupció, és hogy még mindig aggodalomra ad okot, hogy helyi szinten fenyegetések és erőszakos atrocitások érnek újságírókat;

67. hangsúlyozza, hogy Szerbia az IPA II keretében a 2014–2020-as időszakban is számíthat előcsatlakozási támogatásokra, melyek kerete esetében 1,5 milliárd euróra rúg. Reméli, hogy az előcsatlakozási támogatásokból megfelelő részt használnak majd fel szubnacionális szinten;

68. utal arra, hogy az állami parlamentben és a tartományi közgyűlésben lefolytatott közös eljárás eredményeként, illetve az alkotmánybíróság decemberi döntésére válaszul májusban kihírdették Vajdaság felülvizsgált státútumát. Sajnálatát fejezi ki ugyanakkor, amiért a korábbiakhoz képest csökkent Vajdaság Autonóm Tartomány autonómiája;

69. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy még mindig nem rendezték kielégítően azt a kérdést, hogy Vajdaság Autonóm Tartomány milyen arányban részesül a szerbiai központi költségvetésből származó forrásokból;

70. üdvözli, hogy Vajdaság Autonóm Tartományban továbbra is magas fokú védelmet biztosítanak a kisebbségeknek, és hogy általánosságban jónak mondható a különböző etnikumok közötti viszony;

71. aggodalommal látja, hogy helyi szinten még mindig nincs elegendő adminisztrációs és irányítási kapacitás, hogy továbbra is jelentős különbségek vannak a települések között, valamint hogy a Nemzeti Decentralizációs Tanács és a több minisztérium között létrehozott településfinanszírozási bizottság nem kezdte meg működését;

72. üdvözli, hogy 2015-ben felállítanak egy konzultatív vegyes bizottságot Szerbiával, amely segítséget nyújt majd a csatlakozási folyamat során, és együttműködik a szerb helyi és regionális képviselőkkel. Nagy várakozással tekint a szerbiai helyi és regionális önkormányzatokkal folytatandó munka elé;

73. üdvözli, hogy létrehoztak egy EU-val foglalkozó nemzeti konventet, amely a csatlakozási tárgyalások során platformként szolgál majd a civil társadalommal való együttműködéshez. Azt kéri, hogy jobb időzítéssel tartsanak szélesebb körű konzultációkat;

Albánia

74. arra kéri az albán hatóságokat, hogy még jóval a 2015-ös helyhatósági választásokat megelőzően gondoskodjanak a választási hatóságok nagyobb függetlenségéről;

75. utal arra, hogy a 2013-as parlamenti választások sikerére építve Albániának végre kell hajtania az EBESZ/ODIHR választásmegfigyelési küldöttség ajánlásaiban megfogalmazottakat, különösen, ami a választásokat lebonyolító szervek nagyobb függetlenségét illeti, már előre gondolva a 2015-ben esedékes helyi választásokra is;

76. üdvözli, hogy kineveztek egy új minisztert, aki a helyi ügyekért lesz felelős;

77. örömmel veszi tudomásul, hogy a decentralizációs reformok előrehaladtak, és hogy megkezdődött az annak tisztázásával kapcsolatos munka, hogy az új adminisztrációs struktúrában milyen feladatai lesznek a helyi önkormányzati egységeknek;

78. nagyobb erőfeszítéseket szorgalmaz a közigazgatási reform előrevitele és a helyi önkormányzati szervek adminisztratív kapacitásainak pénzügyileg fenntartható módon történő bővítése kapcsán. Megjegyzi, hogy ha Albánia tagjelölt státuszt kap, az több reformra ad lehetőséget a közigazgatási reform, az igazságszolgáltatás függetlensége, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az emberi jogok, köztük a kisebbségi jogok védelme terén;

79. megjegyzi, hogy a helyi önkormányzati kiadások teljes összege a becslések szerint 2013-ban elérte a GDP 2,2 %-át, míg a bevételek a GDP 0,8 %-os szintjén maradtak, és továbbra is a helyi adók jelentik a helyi önkormányzatok legfőbb bevételi forrását;

80. hangsúlyozza, hogy a helyi kormányzati egységek még nem kezdték meg az új közszolgálati törvény végrehajtását;

81. sajnálja, hogy az erős átpolitizáltság továbbra is teherként nehezedik a központi és a helyi kormányzatok közötti kapcsolatokra, korlátozza a helyi önkormányzatok szövetségeinek szerepét és befolyásolja az ilyen szövetségek közötti együttműködést;

82. arra biztatja a helyi önkormányzatokat, hogy alakítsanak ki inkluzív párbeszédet a civil társadalommal és a helyi közösségekkel;

83. sajnálattal állapítja meg, hogy a területi és adminisztratív reformról szóló, júliusban elfogadott törvény a kisebbségek aggályait figyelmen kívül hagyva jelentősen (373-ról 61-re) csökkentette a helyi kormányzati egységek számát, megszüntette a községi önkormányzatokat és megtartotta a 12 meglévő régiót. Hangsúlyozza, hogy meg kell őrizni a helyi identitást és a polgárközeliséget;

84. sajnálattal állapítja meg, hogy továbbra is gyenge a helyi kormányzatok emberierőforrás-menedzsmentje és pénzügyi ellenőrzése;

Bosznia-Hercegovina

85. üdvözli a Bosznia-Hercegovina elnöksége által elfogadott, a politikai vezetők által aláírt, és az ország parlamentje által is jóváhagyott írásos kötelezettségvállalást, amely intézményi funkciók létrehozásával és hatékony működésével, valamint minden kormányzati szinten reformok indításával kapcsolatos intézkedéseket, továbbá a megbékélési folyamat felgyorsítására, valamint az igazgatási kapacitások erősítésére irányuló intézkedéseket tartalmaz. Hangsúlyozza, hogy a stabilizációs és társulási megállapodás hatálybalépése immár lehetséges, és felkéri az új vezetést, hogy az EU-val közösen állapodjon meg az ország helyzetének előremozdítását biztosító széles körű és átfogó reformprogram ütemtervével kapcsolatban;

86. hangsúlyozza, hogy a költségvetés fenntarthatóságát továbbra is veszélyezteti a nagyméretű és nem igazán hatékony állami szektor, amelyet az állami, entitás-, helyi vagy kantoni (főleg a Föderációban) szintű hatáskörök sokszoros átfedése jellemez;

87. megjegyzi, hogy az országban jelenleg uralkodó politikai helyzet akadályt jelent Bosznia-Hercegovina számára abban, hogy egységes álláspontot képviselhesen az uniós kérdésekben. Fontos lenne az uniós kérdések kapcsán koordinációs mechanizmust kialakítani a különböző kormányzati szintek között;

88. megjegyzi, hogy az entításokra vonatkozó joganyag jórészt összhangban áll a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájával, de nem teljesen egyértelmű, hogy miként oszlanak meg a jogkörök az entítások, kantonok és települések között, ráadásul a településeknek alacsony szintű a pénzügyi autonómiája;

89. sajnálattal állapítja meg, hogy Bosznia-Hercegovina általában véve nem tett előrelépést a funkcionalitás és a hatékonyság javítása terén, és ez valamennyi kormányzati szintre igaz, továbbá hogy nem valósult meg a három nemzetalkotó népcsoport egyenjogúsága, ami jelentős mértékben gátolja az intézmények és az állam működőképességét;

90. sajnálattal állapítja meg, hogy a reformok továbbra is lassan haladnak előre, vagy éppen teljesen le is álltak minden államigazgatási szinten, és hogy az ország hatóságainak nem sikerült eredményeket felmutatni az uniós források közvetett kezeléséhez szükséges struktúra létrehozásának terén;

91. elfogadhatatlannak tartja, hogy minden államigazgatási szinten vannak olyan politikai képviselők, akik folyamatosan megosztó retorikát alkalmaznak, és azt, hogy egyesek kétségbe vonják, hogy Bosznia-Hercegovina képes-e országként működni;

92. sajnálattal fejezi ki amiatt, hogy a 2014. október 12-i választásokat nem a Sejdic-Finci-ítélettel összhangban bonyolították le, ez ugyanis jelentős akadályokat gördít az EU és Bosznia-Hercegovina közötti további harmonizáció útjába;

93. üdvözli, hogy a Brčko körzet aktívan részt vesz a csatlakozási előkészületekben, szilárdan elkötelezett, és jelentős, az ország többi közigazgatási egységéhez képest jóval komolyabb előrelépéseket ért el a reformok végrehajtása terén;

Koszovó ⁽³⁾

94. üdvözli, hogy stabilizációs és társulási megállapodás jön létre Koszovó és az EU között;

95. elégedettségének ad hangot azzal kapcsolatban, hogy Koszovó és Szerbia is aktívan és konstruktívan részt vett az EU közreműködésével folytatott párbeszédben;

96. megjegyzi, hogy 2013 őszén sikeres polgármesteri és helyhatósági választásokat, 2014. június 8-án pedig előrehozott parlamenti választásokat tartottak Koszovóban;

97. hangsúlyozza, hogy folytatódtak a helyi kormányzat kapacitásainak bővítésére tett erőfeszítések, és hogy a helyi közigazgatásért felelős minisztérium továbbfejlesztette a településeknek szóló iránymutatásait;

⁽³⁾ Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/99 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróság Koszovóról szóló véleményével. Függetlenségi nyilatkozat.

98. hangsúlyozza, hogy a politika továbbra is erősen jelen van a közigazgatásban, mind központi, mind pedig helyi szinten. Úgy véli, hogy tovább kell dolgozni azon, hogy teljes körűen végrehajtsák azokat a rendelkezéseket, melyek célja a korrupció megelőzése és a közszférában a feddhetetlenség előmozdítása;
99. hangsúlyozza, hogy a koszovói hatóságoknak – különösen helyi szinten – nagyobb elkötelezettséget kell mutatniuk a kulturális és vallási örökség védelme iránt;
100. üdvözlí, hogy most először, Koszovó északi részén, az ország törvényeivel összhangban helyi önkormányzatokat iktattak be hivatalukba;
101. rámutat arra, hogy a helyi önkormányzatoknak tovább kell folytatniuk az erőfeszítéseket a döntéshozatal átláthatóbbá tételére és a decentralizáció megvalósítására. Azokat az erőfeszítéseket is folytatni kell, melyek célja, hogy megfelelő támogatások és erőforrások álljanak a helyi önkormányzatok rendelkezésére;
102. azt kéri, hogy mielőbb tisztázzák az EULEX képviselőivel szemben a közelmúltban felhozott korrupciós vádakat, hogy el lehessen kerülni az uniós intézményekbe vetett bizalom megrendülését;
103. aggodalommal látja, hogy nincs jelentős előrelépés a korrupció és szervezett bűnözés elleni küzdelem terén, ami jelentős akadályt jelent Koszovó demokratikus, társadalmi és gazdasági fejlődése szempontjából;
104. örömmel látja, hogy sikerül eredményeket elérni: az egész országra kiterjedő választásokon polgármestereket választottak, illetve északon egyre több az uniós forrásokból megvalósuló projekt. Hangsúlyozza, hogy eredményekre van szükség a szerb települések szövetségének létrehozása terén, amivel megszüntethetők lennének a párhuzamos struktúrák. Ugyanakkor azt is megjegyzi, hogy továbbra is folyamatosan meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz az albán és szerb etnikumú közösségek;
105. azt javasolja, hogy Koszovót is vonják be a nyugat-balkáni regionális együttműködési fórumok munkájába, különös tekintettel a helyi kormányzással kapcsolatos fórumokra. Azt javasolja továbbá, hogy Koszovót és a koszovói településeket vonják be a helyi kormányzással foglalkozó olyan európai szervek munkájába, mint amilyen az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR) vagy az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa. Támogatja Koszovó részvételét azokban az uniós programokban, amelyek révén az ország helyi szinten is profitálhat a rendelkezésre álló jelentős mértékű pénzügyi támogatásból;
106. üdvözlí, hogy 35 településen európai integrációért felelős települési megbízottat neveztek ki.

Kelt Brüsszelben, 2015. április 16-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A közlekedésről szóló 2011-es fehér könyv végrehajtása

(2015/C 195/02)

Előadó: Spyros Spyridon (EL/EPP), Poros városi önkormányzatának tagja**I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK ⁽¹⁾**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A közlekedés mint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió egyik alapvető eleme

1. hangsúlyozza, hogy a személyek és áruk mobilitása az alapvető uniós célkitűzésnek számít gazdasági, társadalmi és területi kohézió megteremtésének és az egységes piac kiterjesztésének egyik előfeltétele. A közlekedés erősíti Európa és az európai régiók versenyképességét, az EU pedig globális szinten is üttörő szerepet játszik ezen a téren;
2. felhívja a figyelmet arra, hogy aránytalanul magasak az áruszállítási költségek, illetve a háztartások közlekedéssel kapcsolatos kiadásai: a családi költségvetések 13,2 %-át viszik el a közlekedéssel kapcsolatos kiadások, a szállítási költségek pedig az egyes termékek árának akár 15 %-át is kitehetik. A közlekedés maga még mindig 96 %-ban az olajtól függ, az olajtermelés pedig nagyrészt a világ instabil régióiban történik;
3. megjegyzi, hogy mivel nem tűztek ki köztes célokat, nehéz felmérni, hogy milyen eredményeket sikerült idáig elérni. Az új Európai Bizottság kinevezése, a fehér könyv végrehajtásának közelebbi felülvizsgálata, valamint a gyorsan változó keretfeltételek (gazdasági válság, a közlekedést érintő jelentősebb geopolitikai fejlemények) azonban indokoltá teszik, hogy legalább részlegesen értékeljük az eddigi eredményeket;
4. hangsúlyozza, hogy a fehér könyvben kitűzött ambiciózus célok impulzussal szolgálnak ahhoz, hogy eredményeket sikerüljön elérni. Az RB rámutat arra is, hogy szoros kapcsolat van a közlekedéspolitikával, valamint a környezetvédelmi, innovációs és szociálpolitika, továbbá a gazdaságpolitika között. Azt javasolja, hogy a szóban forgó célkitűzésekhez rendeljenek hozzá olyan célokat is, amelyek az olajtól való függés, illetve a zajártalom, a légszennyezés és a magas költségek csökkentését irányozzák elő, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásából eredő éghajlatváltozás elleni küzdelmet célozzák;
5. azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a félidei felülvizsgálat és a célkitűzések lehetséges aktualizálása során vegyen figyelembe olyan új szempontokat is, mint a geopolitikai fejlemények, a közlekedési útvonalak áthelyeződése, az új versenytársak megjelenése, a szociális dömping, az új technológiai fejlemények és az egyes tagállamokban és régiókban jelentkező speciális feltételek. Az Európai Bizottságnak köztes célokat is meg kellene határoznia a 2020 utáni időszakra vonatkozóan;
6. üdvözli, hogy az Európai Bizottság előrelátóan egy sor jogalkotási javaslatot és kezdeményezést fogadott el a vasúti és légiközlekedési intézkedések összességére, illetve a kikötőpolitikára vonatkozóan, az Európai Parlamentet és a Tanácsot pedig arra kéri, hogy ezek mielőbbi elfogadása érdekében gyorsítsák fel az eljárásokat. Ezeket az uniós intézkedéseket a szubszidiaritás elvével összhangban és minimális bürokrácia mellett kell kidolgozni;
7. az RB azonban azt kéri, hogy legalább ugyanennyi erőfeszítést tegyenek a tömegközlekedési rendszer alapvető elemét képező városi tömegközlekedés kapcsán is, amely a legjelentősebb azonnali hatást fejtheti ki a környezetre és – az EU legsűrűbben lakott régióiban – a legtöbb lakos életszínvonalára;
8. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az európai közlekedési és logisztikai ágazat a világ más részeiből származó versenytársakhoz képest versenyképesebb legyen, elsősorban azt kell biztosítani, hogy az uniós belső piacon megvalósuljon a szabad áruforgalom;

⁽¹⁾ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az RB eljárási szabályzata 55. cikkének (2) bekezdésével összhangban „[a]z RB-nek azok a véleményei, amelyeket [...] jogalkotási aktusokra vonatkozó javaslatokról dolgoz ki, [...]ismertetik] az RB arra vonatkozó álláspontját [...], hogy a javaslat összhangban van-e a szubszidiaritás és az arányosság elvével.”

A közlekedés minősége mint a régiók versenyképességét befolyásoló, illetve meghatározó tényező

9. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális kormányzatnak szélesebb körű szerepe van a városi közlekedés megtervezésében és a mobilitásban, a városi közlekedés pedig döntő jelentőségű az emberek életminőségének és a regionális versenyképességnek a szempontjából. A helyi és regionális önkormányzatok felelősek a közlekedési hálózat megtervezéséért és üzemeltetéséért, a parkolókért és a megközelíthetőségért, valamint a környezetvédelmi előírások végrehajtásáért, illetve betartásuk ellenőrzéséért, és ezért a partnerség és a többszintű kormányzás elve alapján be kell vonni őket. Az RB azt kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kapjanak nagyobb szerepet a döntéshozatali folyamatokban;

10. megjegyzi, hogy közvetlen összefüggés van a városi közlekedés szervezése, illetve a város- és területrendezés között. Az RB ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy a fenntartható városi mobilitási tervezésnek (az árpolitikát is magában foglaló) koncepciójára van szükség, az EU-nak pedig harmonizációs szerepet kellene betöltenie ezen a területen anélkül, hogy kötelező érvényű döntéseket hozna;

11. ismét megerősíti, hogy a színvonalas európai szintű közlekedés garantálása érdekében ügyelni kell arra, hogy a forgalom kezdő- és végpontját jelentő helyszínek ugyanolyan szintű figyelemben és támogatásban részesüljenek, mint a transzeurópai közlekedési hálózatok. Teljes mértékű támogatást kell biztosítani ezeknek a kiindulási és érkezési pontoknak a számára, és azokon az összes közlekedési módot és típust kezelni kell;

12. rámutat, hogy bár a fehér könyv megállapítja, hogy a jövőbeli jólét érdekében minden régióban biztosítani kell a hatékony közlekedési módokat, az Európai Bizottság eközben egyre inkább úgy tekint a közlekedési ágazatra, mint bármely más szabadpiaci szegmensre, és pedig nem csupán az állami támogatás értékelése során. Az állami (vagy állami szerv tulajdonában álló) közlekedési szolgáltatók gyakran nehéz helyzetbe kerülnek, mert a magánszolgáltatók látják el a nyereséges útvonalakat és összeköttetéseket (esetenként dömpingelt árakon, azzal a céllal, hogy később monopolhelyzetbe kerüljenek), miközben az állami szervezetek és bizonyos közlekedési szolgáltatók (köztük az állami szereplők tulajdonában állók) számára csak a nem nyereséges útvonalak és összeköttetések maradnak. Ha tekintetbe vesszük, hogy a fehér könyv a közlekedést nemcsak kereskedelmi ágazatként elemzi, hanem olyan eszközként tekint rá, amely lehetővé teszi az EU és régiói versenyképességének és jólétének garantálását, akkor gyökeresen módosítani kell az állami vagy azokkal egyenrangúnak tekintett szolgáltatók és a magánszolgáltatók kapcsán alkalmazott megközelítést. A magánszolgáltatók teljesen érthető módon kizárólag a kereskedelmi haszon potenciális forrásának tekintik a közlekedést, és nem veszik figyelembe, hogy garantálni kell a különféle régióknak és magának az EU-nak a versenyképességét;

13. támogatja, hogy rövid távolságokra a nem motorizált közlekedési módokat (kerékpár, gyaloglás) népszerűsítsék, hiszen ezek környezetkímélőbb, olcsóbb és gyakran gyorsabb alternatívát is jelentenek. Megfelelő közlekedési hálózatok és az ilyen irányú szemléletváltásra buzdító intézkedések segíthetnek ennek elérésében, különösen, ami az ilyen közlekedési mód használatának ösztönzését illeti;

14. a hosszú távú áruszállítás kapcsán támogatja az átjárhatóság előnyben részesítését a fenntartható szállítási módok között és a közúti szállítás átterelését olyan fenntartható szállítási formák felé, mint amilyen a vasúti, a tengeri és a belvízi szállítás;

15. hangsúlyozza, hogy a földrajzi hátrányokkal küzdő, például szétszórt lakosságú régiók, valamint a szigeti, legkülső, határokon átnyúló és hegyvidéki térségek esetében rendkívül fontosak a megfelelő és kellően finanszírozott közlekedési hálózatok és eszközök, melyek a területi kohézió megteremtésének alapvető elemei. E régiók szükségleteit nem veszik megfelelően figyelembe az EU közlekedéssel kapcsolatos politikáiban és programjaiban. Az RB úgy véli, hogy körültekintő tervezésre van szükség ahhoz, hogy a környezetvédelmi követelményeket sikeresen össze lehessen egyeztetni a közlekedési szolgáltatásokat nyújtók igényeivel, illetve az ésszerű viteldíjak iránti fogyasztói kíváncsisággal;

16. kiemeli, hogy az új tagállamokban továbbra sincsenek színvonalas törzshálózati összeköttetések – és pedig nemcsak a TEN-T hálózaton belül, hanem főként az alapvető regionális és helyi szintű összeköttetések terén (városrészeket elkerülő utak, funkcionális regionális és helyi szintű közúthálózat, amelytől a munkaerő mobilitása függ stb.) –, amelyek létfontosságú elemét képezik e régiók versenyképességének. E közlekedési problémák megoldása és az ágazat új tagállamokban való ösztönzése érdekében olyan megközelítést kell alkalmazni, amely nagymértékben eltér attól, amelyet a régi tagállamokban alkalmaznak, ahol ezek az infrastruktúrák már léteznek;

17. kiemeli, hogy a határokon átnyúló közlekedési összeköttetések helyi és regionális szinten létfontosságúak a határokon átnyúló területek kohéziójához és a határok feletti együttműködés fejlesztéséhez. Hangsúlyozza, hogy mindezt sajnos nem vették megfelelően figyelembe a 2014–2020 közötti időszakra szóló határokon átnyúló együttműködési programok kidolgozásakor;
18. kiemeli, hogy figyelmet kell szentelni annak, hogy magas színvonalú közlekedési szolgáltatásokat nyújtsunk a lakosság kiszolgáltató helyzetben levő csoportjainak, valamint a demográfiai kihívásokkal küzdő régióknak is;
19. hangsúlyozza, hogy közvetlen kapcsolat van a megbízható, rugalmas és minőségi közlekedési rendszerek és az idegenforgalom versenyképessége között;
20. csalódott amiatt, hogy kevés előrelépés történt az intermodális elektronikus jegyárúsítási rendszer bevezetése terén, különös tekintettel a regionális vagy nemzeti határokon átnyúló multimodális közlekedésre. 2020-ig jelentős előrelépést vár ezen a területen;
21. megjegyzi, hogy nagyon kevés előrelépés történt a multimodális közlekedéssel és a jegyárúsítási szolgáltatásokkal kapcsolatos páneurópai információk terén, valamint hogy jelenleg az EU tagállamainak többsége továbbra sem rendelkezik a rögzített menetrendek olyan nemzeti rendszerével, amely tartalmazná az összes menetrendet és lehetővé tenné a tömegközlekedési összeköttetések kikeresését és foglalását a tagállamon belül. A multimodális közlekedéssel kapcsolatos információk jelentik az egyik olyan eszközt, amely érezhetően fokozhatja az utasok érdeklődését a tömegközlekedési módok használata iránt. Az RB úgy gondolja továbbá, hogy ezen információk rendszerek létrehozásakor és összekapcsolásakor nemcsak a rögzített menetrendek kínálta statikus információkra kellene támaszkodni, hanem azokra a széles körű lehetőségekre is, melyeket a GNSS-rendszerekből – köztük a Galileo európai navigációs rendszerből – érkező információk fognak biztosítani;
22. üdvözlözi, hogy sikerült eredményeket elérni az utasjogok terén. Az RB azonban megjegyzi, hogy az egyes közlekedési módoktól függően nagyon eltérő az ilyen jogokkal kapcsolatos tájékoztatás és maguk a jogok is, és – az utasok érdekében is – nagyobb egységességet szorgalmaz e téren. Kéri ezenkívül, hogy ezeket az Európai Unió által biztosított jogokat alkalmazzák szélesebb körben a tagállamok, amelyek jelenleg minden derogációs lehetőséget kihasználnak a jogérvényesítés korlátozására;
23. hangsúlyozza, hogy az utazásokkal és az adatrögzítéssel kapcsolatos tájékoztatás szempontjából a legnehezebb szakasz „az első és az utolsó kilométer”, amely rendszerint az útvonalnak az a része, amely a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozik. Ezért mindenképpen be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat az egyes megoldások megvalósításába és nyomon követésébe, hogy a rendszer egésze hatékonyan működhessen;
24. sajnálja, hogy csak 4 tagállam alkalmazza teljes körűen a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól szóló rendeletet, és határozottan felhívja az összes többi tagállamot, hogy vonják vissza a hatályos mentességeket;
25. rámutat arra, hogy a tagállamok közötti harmonizált szabványok hiánya torzítja a versenyt, és potenciálisan egy adott irányba tereli a közlekedést, a vele járó környezetvédelmi, kommunikációs és igazgatási következményekkel;
26. a hatékony közlekedési infrastruktúra kialakítása és az ehhez való megfelelő szintű hozzáférés biztosítása gazdaságilag erősíti az összes régiót, és vonzóbbá teszi azokat a közvetlen befektetések számára, ami javítja mind a régiók saját versenyképességét, mind pedig az EU egészének versenyhelyzetét;
27. úgy véli, hogy pontosítani kell az utasjogokkal foglalkozó nemzeti végrehajtó szervek hatásköreit a határokon átlépő utazásokat illetően;

Lépések egy integrált, megbízható, tiszta és biztonságos európai közlekedési rendszer felé

28. felhívja a figyelmet a közlekedési hálózat európai régiók közötti egyenlőtlen fejlődésére és széttagoltságára, különösen a vasút és a közút tekintetében, valamint hogy magas színvonalú közlekedési hálózatra, illetve rugalmas pénzügyi eszközökre van szükség a verseny élénkítéséhez. Ezért alapvetően fontosnak tartja a TEN-T hálózat fejlesztését, különösen a vasúti áruszállítás továbbfejlesztése és a regionális repülőterek hálózatának kialakítása céljából;

29. támogatja a külső költségek (társadalmi és környezeti költségek, köztük a balesetek, a légszennyezés, a zaj és a zsúfoltság) internalizálását, valamint a felhasználó fizet és a szennyező fizet elvének alkalmazását, hogy így összhangba lehessen hozni a piaci opciókat a fenntarthatósági kritériumokkal. Ennek kapcsán pedig meg kellene vizsgálni, hogy további intézkedésekkel fokozatosan be lehet-e vezetni egy, a haszongépjárművekre vonatkozó, a teljes főútvonal-hálózatra kiterjedő, kötelező és harmonizált költséginternalizálási rendszert, hogy ily módon megszűnjön az a jelenlegi helyzet, amikor is a nemzetközi fuvarozóknak ahhoz, hogy a csak autópályadíj ellenében használható európai autópályákon zavartalanul közlekedhessenek, az Euomatricán kívül további öt nemzeti matricával és nyolc egyéb matricával, illetve útdíjfizetési szerződéssel kelljen rendelkezniük;

30. felhívja a figyelmet a közúti közlekedés biztonsága terén elért eredményekre, ugyanakkor a tagállami jogszabályok és szabványok tekintetében meglévő különbségekre is, például a veszélyes anyagok szállítását illetően. Az RB ismételtlen kéri a költségek internalizálására vonatkozó tudományos modell kidolgozását, különösen a közúti balesetek esetében;

31. megjegyzi, hogy a személyszállítás terén – azon belül is különösen a légi közlekedésben – az utasok biztonsága nemcsak műszaki szempontokon, hanem a kiszolgáló személyzet rendszeres ellenőrzésén és a biztonsági előírások folyamatos javításán is múlik, ezért arra kéri az illetékes hatóságokat, hogy azonnali hatállyal tegyenek lépéseket ezen a téren;

32. üdvözli a Shift 2Rail kezdeményezést és a „kék övezet” projekt előmozdítását, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy nem történt kellő előrelépés a tekintetben, hogy a hangsúly áterelődjön a vasútra és a belvízi vagy tengeri szállításra, még a közutakon és a légtérben tapasztalható torlódások ellenére sem. A vonatok és a hajók hozzájárulhatnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a balesetek csökkentésére vonatkozó célkitűzések eléréséhez, ezért ösztönözni kell a TEN-T hálózat fejlesztését és befejezését, a kritériumok és szabályok különböző vasúti hatóságok közötti egységesítését, illetve új gazdasági szereplők bekapcsolódását a szabad versenybe;

33. üdvözli az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre vonatkozó program konkrét megvalósítását, ám aggódik amiatt, hogy a Juncker-terv 2,7 milliárd eurót fog elszívni erről a területről, miközben az eszköz költségvetése már így sem elegendő a tranzeurópai közlekedési hálózat megvalósításához. Ennek kapcsán sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Unió nyilvánvalóan nem fektet eleget a hatékony és fenntartható közlekedési rendszerbe és a közlekedés környezetbarátabbá tételébe;

34. a közelmúltbeli európai számvevőszéki jelentésre hivatkozva felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a szűk keresztmetszetek felszámolására a belvízi hajózásban (a hidakkal, a zsilipekkel és a folyószélességgel stb. kapcsolatban), hangolják össze tevékenységüket, valósítsák meg az infrastrukturális projekteket és hajtsák végre a karbantartási terveket;

35. megjegyzi, hogy nincs utalás integrált tengeri vagy belvízi és légi közlekedésre, illetve hidroplánok fejlesztésére, és kéri, hogy azokat illesszék be a közlekedési tervezésbe;

36. támogatja az egységes európai égbolt kezdeményezést, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a verseny érdekében készítsen átlátható résidő-kiosztási rendszert a légikikötők használatának javítása céljából. Az RB felhívja a figyelmet a fel- és leszállás során észlelt késedelmekre, melyek a magasabb költségek egyik tényezőjét jelentik, és kéri, hogy vizsgálják meg a nagyobb tengerszint feletti repülési magasságok lehetséges környezeti hatását a szennyező anyagoknak a troposzférába történő kibocsátása szempontjából;

37. összehangolt fellépést szorgalmaz a multimodális közlekedés megerősítése érdekében, mindenekelőtt a csomópontokhoz (azaz a repülőterekhez, kikötőkhöz és intermodális közlekedési központokhoz) való szükséges kapcsolódások megteremtése révén, és hangsúlyozza a koordináció szükségességét a tagállamok határain, amelyet az európai területi együttműködési csoportosulás biztosíthatna;

38. örömmel üdvözli a hosszú távú tervezést és finanszírozást igénylő, nagyszabású közlekedési projektek alternatív finanszírozási forrásainak és módszereinek keresésével kapcsolatban elért eredményeket. Felhívja azonban a figyelmet az alternatív források előmozdítása kapcsán alkalmazott megközelítés különbözőségére és a támogatásnak az adott alternatív meghajtási mód tisztaságához kapcsolódó progresszivitásának hiányára. Ezért szót emel emellett, hogy hatékonyabban támogassák azokat a meghajtási módokat, amelyek zéró vagy minimális kibocsátással járnak, és amelyek kapcsán az infrastruktúra már létezik és megfelelően működik (például a villamosok és a trolibuszok esetében);

39. hangsúlyozza, hogy a közlekedési ágazatban végbemenő technológiai és jogalkotási fejlemények új készségeket igényelnek majd a felhasználók részéről. Az RB arra kéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy vegyék figyelembe a folyamatos továbbképzésre vonatkozó intézkedések szükségességét, és vegyék tekintetbe azok költségét a kialakítás és a tervezés szakaszaiban annak érdekében, hogy azokat teljes mértékben végre lehessen hajtani;
40. kiemeli a gyorsan változó munkakörülményeket a közlekedési ágazatban, és arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy harmonizálják standardjaikat és a szociális jogokat a munkakörülmények javítása és a tisztességtelen verseny megakadályozása érdekében;
41. hangsúlyozza, hogy a környezetkímélőbb közlekedés párhuzamos intézkedéseket kíván a tömegközlekedés, illetve a tisztább üzemanyagokra és hatékonyabb motorokra irányuló kutatás előmozdítása céljából, ehhez pedig a hibrid járművek és a villamos meghajtású szállítójárművek használatát támogató politikákra van szükség;
42. hangsúlyozza az alternatív tüzelőanyagokon alapuló technológiai innováció és a felújított infrastruktúra jelentőségét a fenntartható, környezetbarát és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság elérésében, hogy az európai vállalatok bővítsék exportjukat, fellendítsék a növekedést és munkahelyeket hozzanak létre;

Európának exportálnia kellene sikeres közlekedési modelljét

43. ismételt támogatásáról biztosítja az Európai Unió nemzetközi szinten tett azon erőfeszítéseit, hogy nemzetközi fórumokon való aktív részvétele révén „exportálja” közlekedési modelljeit;
44. az európai közlekedési hálózatok minősége és biztonsága, melyek szigorú előírásokon nyugszanak, példaként szolgálnak a harmadik országok számára, ugyanakkor hozzájárulnak az európai polgárok biztonságához és életminőségéhez. Az európai szabványok exportja és a nemzetközi piacok megnyitása közben erősíti az európai ipar versenyképességét;
45. megjegyzi, hogy a közlekedési ágazat rendkívül összetett, olyan területeket fog át, mint az infrastruktúra, az információs technológiák, a kutatás és innováció, a járművekre vonatkozó előírások és a felhasználói magatartás, csak hogy néhányat említsünk. Az RB arra kéri a tagállamokat és az uniós intézményeket, hogy az optimális eredmények elérése érdekében minimális bürokrácia mellett és a helyi és regionális hatóságokkal szorosan együttműködve fordítsanak kellő figyelmet e különböző területek sikeres összehangolására.

Kelt Brüsszelben, 2015. április 16-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A tejágazat jövője

(2015/C 195/03)

Előadó: René SOUCHON, Auvergne régió önkormányzatának elnöke (FR/PES)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA:

I. HÁTTÉR**A tejtermékek piaci helyzetének alakulása**

1. megállapítja, hogy az Európai Bizottság a 2014. március közepén rendelkezésre álló adatok alapján készült 2014. június 13-i jelentésében (COM(2014) 345 final) rövid és hosszú távon egyaránt kedvezőnek találja a tejpiacon helyzetet, és úgy ítéli meg, hogy a kvótarendszer megszűnése várhatóan zökkenőmentesen megy majd végbe. Az Európai Bizottság elismeri, hogy vannak még tisztázandó kérdések, de úgy látja, hogy ebben a szakaszban még túl korai felmérni, hogy a kvóták megszüntetése milyen hatással jár, és 2018 előtt nem kíván újabb jogalkotási javaslatokkal előállni;
2. úgy véli, hogy 2014 márciusa óta a piac és az árak kedvező alakulása megfordult, ami három tényezőnek tudható be: a világszinten intenzív termelésnek, a globális kereslet lassulásának és az orosz embargónak. Az európai termelés erőteljes bővülése mellett e három tényező is hozzájárul a tej árának jelentős csökkenéséhez;
3. megállapítja, hogy a 2015 első félévére vonatkozó előrejelzések az árak és a tejtermékkészletek olyan mértékű csökkenését mutatják, amely a 2009. évi értékeket is meghaladhatja; ugyanakkor a tagállamok között, és esetenként még a tagállamokon belül is jelentős eltérések tapasztalhatók;

A „tejágazati csomag” rendelkezéseinek alkalmazása

4. megállapítja, hogy az Európai Bizottság jelentésében a szerződéses kapcsolatok száma továbbra is elhanyagolható, ami megnehezíti az erőviszonyok kiegyensúlyozását a termelők javára. A szövetkezetek, amelyek Európában a tej több mint 60 %-át hasznosítják, mentesek a szerződéses viszony és a termelésre vonatkozó korlátozások alól, mivel ők előre vállalták, hogy a tagjaik által megtermelt tej teljes mennyiségét összegyűjtik. Ez jelentősen korlátozza a „tejágazati csomag” intézkedéseinek hatályát;
5. megállapítja, hogy az, hogy 2014-ben az Európai Unió egészében nagymértékben növekedett a termelés és a felvásárlás, jól mutatja, hogy a szerződéses viszony nem befolyásolta – és nem is fogja befolyásolni – az Európai Unióban a globális kínálat irányítását, mivel a tejüzemek immár nyílt versenyt folytatnak egymás között;
6. megjegyzi, hogy a tejágazati élelmiszerlánc utolsó eleme, az értékesítési ágazat a fogyasztók számára értékesített tejet és tejtermékeket gyakran reklámtermékeként használja, alacsony áron kínálva őket, és ez az árcsökkentés visszahat az élelmiszerláncra egészen a termelőig, akinek végső soron viselnie kell ezen agresszív kereskedelmi politikák következményeit. Ennek az a következménye, hogy a termelő sok esetben csak olyan összeghez jut hozzá, amely nem fedezi a termelési költségeit;
7. megállapítja, hogy az orosz embargóra válaszként meghozott konkrét, a „tejágazati csomag”-ban nem szereplő intézkedések a 2014 augusztusa óta bekövetkezett veszteségeket tekintve egyértelműen elégtelennek bizonyultak;
8. megállapítja továbbá, hogy bár a „tejágazati csomag” lehetőséget biztosít az oltalom alatt álló eredetmegjelölésű termékek kínálatának szabályozására, ezzel, úgy tűnik, még csak kevesen éltek (három sajt esetében Franciaországban és kettő esetében Olaszországban). Szeretne egyúttal további tájékoztatást kapni az Európai Bizottságtól a folyamatban lévő kérelmekről, és szorgalmazza ezen lehetőség népszerűsítését a tagállamokban. Kéri továbbá, hogy az Európai Bizottság egyszerűsítse az oltalom alatt álló eredetmegjelölési (OEM) és az oltalom alatt álló földrajzi jelzési (OFJ) rendszerekhez való hozzáférést;

A kvótarendszer utáni időszak kilátásai

Rövid távon:

Kihatás a tejtermelésre uniós szinten

9. megállapítja, hogy a 2013. szeptember 24-i, „Az európai tejipari ágazat helyzetének alakulása 2015 után” című konferenciára készített elemzés, továbbá az Európai Bizottság 2014–2024-es jelentése szerint az uniós tejtermelés növekedése mindenképp a világpiactól függ, amely a világon megtermelt tejnek csak 7 %-át értékesíti ugyan, de nagyon versenyképes. A legjelentősebb exportőrök közül három – az EU, Új-Zéland és az Egyesült Államok – által szállított mennyiség kétharmada tejpor. Az OECD és a FAO előrejelzése szerint a tej iránti globális kereslet 2023-ig évi mintegy 2 %-kal nőni fog. Folyamatosan szükség van új piacok azonosítására és kialakítására, az EU globális piaci részesedésének növelésére, az uniós exportőrök tisztességes piaci hozzáféréseinek biztosítására és az export növelésének ösztönzésére. Az ismeretek átadásának, a kutatásnak és az innovációnak a javítása, valamint a minőség és a címkézés javítását célzó intézkedések további hozzáadott értéket biztosítanak az Európai Unió tejtermékei számára, és növelik azok versenyképességét mind a belső, mind a világpiacon;

10. megállapítja, hogy ez a 2013. szeptemberi elemzés azt vetíti előre, hogy az Európai Unióban megtermelt tejből egyre nagyobb mennyiségben fognak nagyobb hozzáadott értékű termékeket előállítani, és egyidejűleg csökken majd a feldolgozatlan ömlesztett termékek aránya;

11. megállapítja, hogy az elemzés elismeri, hogy a tejtermékek ellátási láncának teljes hosszában a hozzáadott érték egyre inkább egyenlőtlenül oszlik el: a feldolgozóknál a legnagyobb;

12. megállapítja, hogy az általános megítélés, hogy a kvóták megszüntetése ahhoz fog vezetni, hogy a tejtermelés még inkább a nagyobb gazdaságokban és az EU bizonyos térségeiben koncentrálódik;

13. úgy véli, hogy az EU nem rendelkezik olyan operatív eszközökkel, amelyek korlátozhatnák a tej termelői árának ingadozását;

14. megállapítja továbbá, hogy az európai tejágazatban a közelmúltban megvalósult beruházások többségét inkább a tejporlasztó berendezésekre fordították, mintsem a tejből nagyobb hozzáadott értékű termékek – pl. sajtok – előállítására (50 % jutott a tejporra, míg 20 % a sajtokra) ⁽¹⁾.

15. úgy véli, hogy a termelésnek a nagyobb üzemekben való koncentrációja önmagában nem jelent garanciát a hatékonyságra vagy a bevételre, mint azt Dánia példája is mutatja;

Előre látható területi hatások és azok következményei

16. megállapítja, hogy a kvóták utáni időszak kapcsán több tanulmány ⁽²⁾ is megerősíti, hogy a tejtermelés a legnagyobb hozamú térségekre koncentrálódik – ahol a legmagasabb a tejtermelés szintje, és a legalacsonyabbak az elszállítási költségek –, a hátrányos helyzetűnek vagy érzékenyebbnek tartott térségekben pedig csökken vagy meg is szűnik. Megjegyzi, hogy ezekben a – távoli, hegyvidéki vagy legkülső – régiókban a tejtermelés mint gazdasági tevékenység nehezen helyettesíthető, és fontos társadalmi és környezeti szereppel is bír;

17. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyáltalán nem készült tanulmány – vagy csak nagyon kevés készült – arról, hogy mi lesz a hátrányos helyzetű területek sorsa a tejtermeléssel való fokozatos leállás esetén. Az Európai Bizottság 2014-es jelentése is megelégszik azzal, hogy megállapítja: „még túl korai lenne azt várni, hogy a tejágazati csomag jelentős hatással legyen a tejágazatra a hátrányos helyzetű régiókban”;

18. különösen azt sajnálja, hogy nem készültek külön tanulmányok azokról a régiókról, ahol a tejtermelés mellett, hogy meghatározó a munkahelyteremtés és a foglalkoztatás fenntartása szempontjából, stratégiai jelentőségű mértékben mozdít elő más gazdasági ágazatokat, például az idegenforgalmat. Ezeket a területeket csak ritkán veszik számba az üzemek és a helyi szinten foglalkoztatottak számát tekintve, a közjavakhoz (a víz- és a táj minősége, biodiverzitás, a termékek minősége, zöld turizmus, regionális piacok stb.) és a más gazdasági ágazatokhoz való hozzájárulásukat tekintve pedig sohasem;

19. megállapítja, hogy a legújabb európai bizottsági és szakértői elemzések a tejtermelés megszüntetésének gyorsulását vetítik előre az Európai Unió szinte mindegyik keleti tagállamában (Lengyelországot kivéve), pedig ezekben gyakran a tejtermelés az elsődleges mezőgazdasági tevékenység. Ez rontja a vidék népességmegtartó képességét;

20. ugyancsak sürgősen szükségesnek tartja annak számszerűsítését, hogy a tejtermelésnek a gabonatermesztésre való áttérés miatti megszüntetéséből adódóan hány munkahely szűnne meg összességében a növénytermesztéssel és állattartással egyaránt foglalkozó „köztes” térségekben;

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság jelentése a mezőgazdasági piacok kilátásairól (2014–2024). o.

⁽²⁾ Smooth Phasing-out of the Milk Quotas in the EU [A tejkvóták fokozatos, zökkenőmentes megszüntetése az EU-ban]. A Progress Consulting és a Living Prospects tanulmánya a Régiók Bizottsága számára, 2014. november.

21. hangsúlyozza, hogy az olyan meglévő, biztonsági hálót nyújtó intézkedések, mint az állami intervenció és a magántárolási támogatás, nem megfelelő eszközök a tejágazat tartós volatilitásának vagy válságának kezelésére, és ezt a helyzetet az orosz embargó – különösen a balti országokban és Finnországban – csak súlyosbította;

Középtávon:

22. megállapítja, hogy az Európai Bizottság által kiadott legújabb előrejelzések szerint – a kvótarendszer megszűnése ellenére – az európai termelés korlátozott növekedése várható, mégpedig a bizonyos tagállamokban egyre nehezebben betartható környezetvédelmi korlátozások miatt. A 2014. évi termelésnövekedés viszont azt mutatja, hogy a megfelelő tejárak és az évi bő takarmányhozam együttes hatására olyan jelentős tejföllet keletkezett, amit egyáltalán nem lehetett előre látni;

23. az Európai Bizottság adatai alapján megállapítja, hogy a tej átlagára a 2016–2024-es időszakban tonnánként 350 euró körül várható, tíz évből nyolcban tonnánkénti 300 és 400 euró közötti, kettőben ennél erőteljesebb ingadozással;

24. úgy véli, hogy az ilyen áringadozás, az ezáltal előidézett óriási változások, valamint a tej és a tejtermékek ágazatát az európai térségben emiatt fenyegető bizonytalanság nem egyeztethető össze a mezőgazdasági üzemekbe való jelentős beruházásokkal és új termelőegységek üzembe állításával, és a komolyabb korlátokkal szembesülő és kisebb méretgazdaságosságú térségekben, például a legkülső régiókban különösen jelentős lesz a hatásuk;

25. ezen túlmenően megállapítja, hogy az uniós vállalkozásoknak más, globális exportőrökkel is versenyezniük kell: ezek kevesen vannak ugyan, de erősek (Új-Zéland, Egyesült Államok, Ausztrália), történelmüknél fogva hozzáférnek az ázsiai piacokhoz, és meghatározó szerepet töltenek be a tejtermékek világpiaci árának meghatározásában;

26. úgy véli, hogy nem szabad összekeverni a világpiaci növekedést a globális kereslet növekedésével. Ez utóbbi ugyanis közép- és hosszú távon eléggé kiszámítható, a világpiac alakulása viszont bizonytalanabb, mivel a termelésnek mindössze 7 %-ára és néhány ország feleslegére épül;

27. elfogadhatatlannak tartja, hogy a tej termelői ára Európában ennyire szorosan kapcsolódik a világpiaci árakhoz, holott az uniós termékek 90 %-át az európai piacon értékesítik;

A tárgyalás alatt álló kereskedelmi megállapodásokkal kapcsolatos kockázatok és lehetőségek az európai tejágazat számára

28. úgy véli, hogy a tejtermékek iránti keresletet és az exportlehetőségeket különféle, tárgyalás alatt álló szabadkereskedelmi megállapodások és regionális kereskedelmi egyezmények befolyásolhatják majd;

29. megállapítja, hogy az ilyen megállapodásokkal kapcsolatban az európai tejtermelők és a fogyasztók számára nemcsak a minőségi és élelmiszer-biztonsági normák szintjének csökkenése jelenti a legfőbb veszélyforrást az európaiak számára, hanem az is, hogy nem ismerik el a tejipar által megkövetelt OEM-eket;

30. úgy véli továbbá, hogy az uniós tárgyalási megbízás alapján a vámok harmonizációjáról és jelentős mértékű csökkentéséről szóló, jelenleg tárgyalás alatt lévő megállapodás az Egyesült Államokkal lehetőségeket, de kockázatot is jelent a tejágazat számára, különösen a tejtermékekre vonatkozó vámok miatt, melyek sokszor lényegesen magasabbak az európai szintnél, ugyanakkor az amerikai tejtermelők támogatását az egyesült államokbeli gazdálkodói törvény (2014–2018) megerősítette;

31. megállapítja, hogy az Európai Unió a közeljövőben készül aláírni egy olyan partnerségi megállapodást Nyugat-Afrikával, amely az exporttermékek legalább 75 %-a esetében (így a tejpor esetében is) a vámok eltörlésére irányul ezen országcsoporthoz. A nagy mennyiségű uniós export azonban aláássa a tejtermelési ágazat és a kis tejfeldolgozó üzemek fejlődését ezekben az országokban, továbbá felgyorsítja a vidéki népesség városokba és Európába történő migrációját;

II. JAVASLATOK ÉS POLITIKAI AJÁNLÁSOK

Az európai szinten rendelkezésre álló eszközök teljes mértékű kihasználása

A biztonsági háló szintjének emelése

32. megállapítja, hogy az új KAP (2014–2020) keretében a tejágazatot biztonsági háló védi, amely egy olyan szabályozási kerethez kapcsolódik, amely lehetővé teszi, hogy az Európai Bizottság reagálni tudjon rendkívüli körülmények esetén;

33. úgy véli, hogy a biztonsági háló jelenlegi szintje (217 euró/tonna) túlságosan alacsony ahhoz, hogy védelmet tudjon nyújtani a tej árának csökkenése esetén;

34. azt javasolja, hogy az Európai Bizottság érje el, hogy az intervenció ár jobban tükrözze a termelési költségeket, és igazodjon a piac változásaihoz. A jelenlegi – 2008 óta változatlan – intervenció árát felül kell vizsgálni, figyelembe véve az egyre növekvő termelési költségeket és ráfordításokat, és ezt a felülvizsgálatot rendszeresen meg kell ismételni;

A „tejágazati csomag” eszközeinek javítása

35. megállapítja, hogy azoknak az országoknak az esetében, amelyek úgy döntöttek, hogy kötelezővé teszik a tejszerződéseket, a termelői szervezetek felállítása nem hozta meg a létrehozástól várt eredményt, ugyanis a feldolgozók továbbra is közvetlenül a termelőkkel állapodtak meg a szerződésekről, oly módon, hogy nagyon rövid időtartamú és a tejárakra vonatkozó garanciák nélküli szerződéseket kényszerítettek rájuk. Ezért az RB azt javasolja, hogy a termelők és a tejüzemek közötti közvetlen szerződések helyett inkább olyan regionális és területi érdekeltségű termelőkől álló szervezetek felállítását preferálják, amelyek – Québec-hez hasonlóan – nem egyetlen tejüzemtől függenek, és sokkal erősebb tárgyalási pozícióval rendelkeznek;

36. úgy véli, hogy alapvető fontosságú a termelői szervezetek szerepének megerősítése annak érdekében, hogy egyértelmű gazdasági szerepet játszanak az árak és a kínálat szabályozásában;

37. azt javasolja, hogy tegyék hatékonyabbá a szerződéskötési rendszert az eszköz egész ágazatra történő kiterjesztésével, ideértve a nagykereskedelmet is;

38. javasolja, hogy mozdítsák elő a termelők tejfeldolgozásra képes szervezetekben való részvételét és integrációját, csökkentve ezáltal a tejágazati ellátási lánc elemeinek számát;

39. azt ajánlja, hogy népszerűsítsék a tejtermékek Unión belüli belső fogyasztását és fogadjanak el a származási helyről, a termelési módszerről, az alkalmazott ipari eljárásokról stb. teljes körű tájékoztatást adó címkézési szabályokat;

40. azt javasolja, hogy az értékesítési ágazatnak tiltsák meg a tej és a tejtermékek eljelentéktelenítéséhez vezető eljárások alkalmazását annak érdekében, hogy ezeket a termékeket ne használhassák fel reklámtermékeként kereskedelmi politikájukban;

41. azt javasolja, hogy javítsanak az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (European Milk Market Observatory) működésén, továbbá biztosítsák az ahhoz szükséges eszközöket, hogy ez a megfigyelőközpont tényleges irányítási eszközzé válhasson, és ne csak utólagos megfigyelésre korlátozódjon. Ehhez az uniós megfigyelőközpontban hatékony riasztási rendszert kellene kiépíteni, amely előre jelzi a körvonalazódó piaci válságokat. Ezért elengedhetetlen, hogy a megfigyelőközpont a tagállamokénál részletesebb havi adatokat szolgáltatson az európai régiók közötti eltérő helyzetek figyelembevétele érdekében. Az Európai Bizottságnak értesítenie kell a tagállamokat és az érdekelt feleket a riasztásról, és azonnal meg kell hoznia a szükséges intézkedéseket;

Az első pillér intézkedéseinek kihasználása

42. emlékeztet arra, hogy a tagállamok termeléshez kötött, fakultatív támogatást is bevezethetnek a tejtermelők javára az első pillér alá tartozó nemzeti keretük bizonyos százalékának erejéig, és a nemzeti keret 5 %-át meg nem haladó összegben támogatást ítéhetnek oda a hátrányos természeti adottságokkal rendelkező térségek számára. Az Európai Unió legkülső régióit tekintve földrajzi és gazdasági hátrányok figyelembevételére külön rendelkezések vonatkoznak a POSEI (a távoli fekvéssel és a szigetjelleggel összefüggő támogatási program) keretében, amelyek a tejpiaci dereguláció által okozott válságok kezelésére viszont nem terjednek ki;

43. annak elismerése érdekében, hogy a legkülső régiókban a termelés és a feldolgozás többletköltségekkel jár, szükségesnek tartja a POSEI program kiegészítését további forrásokkal, amelyek lehetővé tennék a tejtermelők kompenzálását a piacok deregulációjával járó következményekért, és garantálnák számukra a versenyképesség fenntartását az európai térség többi termelőjével szemben;

44. attól tart azonban, hogy mivel minden ország maga dönthet ezekről, az Európai Unióban a termelőknek nyújtott támogatások típusa és szintje között nagy különbségek keletkezhetnek, és az átcsoportosítások a termelési költségek közötti eltérésekhez képest sokszor túl elenyészőek maradhatnak;

A második pillér intézkedéseinek kihasználása

45. megállapítja, hogy a tagállamok stratégiai megközelítéssel kielégíthetik a tejágazat igényeit, ha külön erre szabott tematikus alprogramokat dolgoznak ki, amelyekben például a tejágazat szerkezetátalakításának korlátozását tűzik ki célul;

46. megállapítja, hogy a természeti és egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek támogatása egyben nagyobb kompenzációs kifizetéseket is jelent a bevételkiesés és a termelési többletköltségek ellensúlyozására;

47. úgy véli, hogy ezt a tejtermelőkre is alkalmazni kell, ha természeti hátrányok jellemezték régióban működnek. Ezek a kifizetések különösen fontosak a mezőgazdasági területek elnéptelenedésének és a vidékről való tömeges elvándorlásnak a megakadályozása érdekében;

48. megállapítja azonban, hogy a vidékfejlesztési politika számára rendelkezésre álló költségvetési eszközök jelentős mértékben csökkentek európai uniós szinten, aminek következtében késhetnek a kisüzemek korszerűsítései, melyek így nem fognak megfelelni a környezetvédelmi előírásoknak;

49. ahhoz, hogy az ágazat életképebb jövő elé nézhessen, ösztönzi a gazdaságokba történő fenntartható beruházásokat és a mezőgazdaság bővítésére irányuló tevékenységeket a tejhozamok növelése és a gazdaságok működési hatékonyságának javítása érdekében, például jobb fejőberendezések, jobb tenyésztés, IKT-rendszerek és a munkahelyek biztonságosabbá tétele révén; ennek megfelelően támogatja az Európai Bizottság és az EBB azon kiegészítő intézkedéseit, amelyek célja, hogy befektetéseket és likviditást biztosítsanak az ágazat számára;

50. attól tart, hogy a második pillér intézkedéseire vonatkozó társfinanszírozási kötelezettség jelentős eltéréseket eredményez majd a termelők között, figyelembe véve a tagállamok költségvetési forrásai közötti különbségeket;

51. felismeri, hogy szükség van az éghajlatváltozással és az élelmezésbiztonsági kérdésekkel kapcsolatos uniós politikák következetességére, és javasolja a legalacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású és környezeti szempontból fenntartható tejtermék-előállítási rendszerek támogatását;

52. javasolja a hátrányos helyzetű régiókon belüli tejtermeléshez kapcsolódó támogatás fejlesztését egy hosszú távú, stratégiai megközelítés keretében, megerősített jogszabályi keret mellett;

Egyéb intézkedések

53. a gyümölcsök és zöldségek, a banán és a tej oktatási intézményekben való kínálatához kapcsolódó támogatási program megerősítését javasolja, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság a 2015. évi munkaprogramjában az iskolagyümölcs- és iskolatej-programok újabb értékelésének eredményeire várva felfüggesztette a jogalkotási javaslatot, pedig arról már az Európai Parlament és a Tanács is vitákat folytatott;

54. úgy véli ugyanis, hogy a tej iskolákban való terjesztése valódi hatást gyakorolhat a regionális szintre, mivel a környékbeli települések magas környezetvédelmi besorolású helyi termékekkel való, célzott ellátását ösztönzi, rövid ellátási láncok keretében, és lehetővé tenné, hogy a gyermekek újra közelebb kerüljenek a mezőgazdasághoz;

55. úgy véli, hogy teljes mértékben ki kell használni azokat a kutatási intézkedéseket, amelyek célja olyan innovatív tejtermékek kifejlesztése, amelyek magas értéket képviselnek az olyan gyorsan növekvő piacokon, mint a gyógyászati célú, valamint a csecsemők vagy sportolók számára készülő táplálék-kiegészítők piaca;

56. úgy véli, hogy az uniós tejfeldolgozás globális versenyképességének növelése érdekében prioritásként kell kezelni a kutatást, a fejlesztést és az innovációt;

Példák az Európai Unión kívül rendelkezésre álló eszközökre

57. megállapítja, hogy az Egyesült Államokban a 2014-es gazdálkodói törvény felülvizsgálta a tejágazat támogatási mechanizmusait. Az új tejtermelői árrésvédelmi program kártalanítást irányoz elő arra az esetre, ha a tej ára és a takarmány költsége közötti különbség egy adott érték alá csökkenne. Minimális árrést ír elő az élelmezési költségekre az állami költségvetésen keresztül; magasabb árrések is választhatóak, ezek költségét a termelők viselik. Ezek a nagy létszámú állatállományok esetében felülről nem korlátozott új rendelkezések elő fogják segíteni a termelés és az USA-export növekedését;

58. megállapítja, hogy Kanadában a belső piaci termelés kiigazítása és a tejárak indexálása a valós előállítási költségeken alapul, nem pedig a világpiaci versenyen. Ennek a mechanizmusnak köszönhetően a tejárak lényegesen stabilabbak és magasabbak, mint Európában. Ez a kínálat szabályozására irányuló intézkedés azon alapul, hogy a termelőket úgy szervezik, hogy tartományonként egyetlen terméktanácshoz tartozzanak;

59. azt javasolja, hogy az Európai Bizottság az említett modellek alapján gondolja újra a támogatás jellegét és a tejtermelői szervezetek nagy termelési térségek szerinti szervezési rendszerét;

Európai szinten megfogalmazott javaslatok

60. megállapítja, hogy az Európai Parlament Mezőgazdasági Bizottsága a 2013. január 23–24-i ülésen kompromisszumos módosítást fogadott el az (egységes közös piacszervezésről szóló) Dantin-jelentéshez egy olyan eszközzel kapcsolatban, amely súlyos válsághelyzet esetén segítséget nyújt azoknak a termelőknek, akik önként csökkentik termelésüket;

61. azt javasolja, hogy hozzanak létre európai megfigyelőközpontot az új tevékenységek nyomon követésére a tejágazatban új tevékenységet kezdőkre vonatkozó adatok elemzése céljából;

62. megállapítja, hogy a piacok elszámoltathatóságára vonatkozó program, amelyet az Európai Tejipari Tanács javasolt arra az esetre, amikor fennáll annak a veszélye, hogy a tejpiac elveszíti az egyensúlyát, rugalmas és csekély költséggel járó javaslat, amelynek célszerű lenne megvizsgálni és értékelni a megvalósíthatóságát és hatékonyságát, 2014-et tekintve próbaévné;

63. mivel az önkéntes gyakorlati kódexek nem működnek, azt javasolja, hogy az Európai Bizottság tegyen javaslatokat annak biztosítására, hogy az élelmiszer-ellátási láncnak – és ezen belül a tej- és tejtermékek ellátási láncának – valamennyi szereplője tisztességes bánásmódban részesüljön, és hogy korlátozzák mindazokat a versenyellenes tevékenységeket, amelyek nem egyeztethetők össze a fenntartható ellátási láncok életben tartásával;

64. felteszi a kérdést, hogy vajon milyen lehetőségeket nyújt az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet – különösen annak 219., 221. és 222. cikke – egy ilyen típusú javaslat végrehajtására vonatkozóan;

Zárszó

65. megállapítja, hogy a tejtermelés számos tagállamban és régióban a regionális gazdaság és a mezőgazdasági értékteremtés fontos pillére. A rengetegféle sajtó előállító tejfeldolgozó ágazat az egyes európai régiókra és országokra jellemző ezeréves hagyományoknak köszönhetően meghatározó módon járul hozzá a régiók identitásához és az európai agrár-élelmiszeripari ágazatról világszerte kialakult pozitív képhez. Ezen túlmenően a sajtágazat részt vesz a munkahelyek vidéki területeken történő megőrzésében, biztosítja a tájvédelmet és korlátozza a mezőgazdasági földek urbanizáció miatti elvesztését;

66. azt ajánlja az európai intézményeknek, hogy sürgősen dolgozzanak ki további rugalmas és hatékony eszközöket, melyekkel válság esetén stabilizálni lehet a tejpiacot és ezáltal a tejtermelők bevételeit, többek között úgy, hogy javítják a kockázatkezelő intézkedések hatékonyságát, különös figyelmet fordítva a jövedelmek stabilizálására, a piaci árak volatilitása elleni küzdelemre és a tej árának garantálására. Az élelmiszerbiztonság garantálásához egyszerűsítésre és a bürokrácia csökkentésére van szükség;

67. azt javasolja, hogy az Európai Unió szervei segítsék elő, hogy az európai tejtermékeket hivatalos minőségi jelzésekkel (OEM, OFJ stb.) ellátva exportálják harmadik országokba, ezenkívül ösztönözzék az exportot szolgáló logisztikai platformokba irányuló beruházásokat, támogassák a szakemberek képzését, valamint a feltörekvő piacokra irányuló célzott promóciós intézkedéseket;

68. azt javasolja, hogy a kidolgozás alatt álló nemzetközi megállapodások keretében az uniós szervek erősítsék meg az európai OEM és az OFJ termékek védelmét, többek között az európai termékek hamisítása és utánzása elleni küzdelem jegyében;

69. kéri, hogy a jellemzően tejtermeléssel foglalkozó hegyvidéki térségek, illetve a 62. szélességi foktól északra eső térségek esetében hangolják össze a természetes hátrányok miatt nyújtott kompenzációs támogatást, állítsák vissza a tej begyűjtéséhez járó (a közös agrárpolitika költségvetéséből társfinanszírozott) segílyt, valamint támogassák a tejtermékek esetén a „hegyvidéki” megjelölés promócióját és fejlesztését, feltéve, hogy az élelmiszerekkel való önellátás szintje megfelelő;

70. nagyszabású vidékfejlesztési terv kidolgozását kéri a balti országokra, Bulgáriára, Romániára, Szlovéniára, Lengyelország nagy részére és Görögországra vonatkozóan. Ezekben az országokban ugyanis a kis létszámú állományok a jellemzőek, és a gazdaságok java része még foglalkozik tejtermeléssel, ezekre pedig a kvótarendszer megszűnése után valószínűleg bizonytalan jövő vár, jóllehet ezek a gazdaságok alkotják ma a vidéki területek szerkezetének alapját;

Kelt Brüsszelben, 2015. április 16-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé

(2015/C 195/04)

Előadó:	Cristina Mazas Pérez-Oleaga (ES/EPP), Kantábria autonóm közösség gazdasági, adó- és munkaügyi minisztere
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának „A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé”
	COM(2014) 477 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A kulturális örökség sokszínűsége és integrált megközelítése

1. üdvözli „A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé” című közleményt, amelynek célja a kulturális örökség gazdasági és társadalmi hatásainak vizsgálata és rávilágítani arra, hogy Európa válaszához érkezett, a kulturális örökség ágazatának kihívásaira stratégiai, holisztikus és integrált megközelítéssel adhatunk válaszokat. Külön üdvözli, hogy a közlemény hangsúlyt helyez a lehetőségek megragadására az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében és ösztönöz a kulturális örökség számára biztosított uniós források maradéktalan kiaknázására. A Régiók Európai Bizottsága egyetért azzal, hogy a bevált gyakorlati megoldások és ötletek megosztására szorosabb és koordinált együttműködésre van szükség a helyitől egészen az európai szintig, amelynek továbbfejlesztéséhez felajánlja segítő együttműködését;

2. elismeri a kulturális örökség területén hosszú ideje eredményes tevékenységet folytató Európa Tanács munkáját és ösztönzi a további szoros együttműködést a szabályozás és gyakorlat terén. Kiemeli a bizottsági közlemény témakörével összhangban levő fárói örökségvédelmi keretegyezményt, amely a kulturális örökség minden Európában létező formáját védi, ezek együttesen alkotják az emlékezet, a megértés, az önazonosság, az összetartozás és a kreativitás közös forrását⁽¹⁾. Egyúttal figyelemmel kíséri a kultúra és a kulturális iparágak UNESCO World Fórumát, amelynek célkitűzései szinergiát alkotnak a Régiók Európai Bizottsága álláspontjával, hogy a szubszidiaritás elvének messzemenő figyelembevételével a 2015 utáni fejlesztési menetrendben a kultúra és kulturális örökség teljes körű integrálása valósuljon meg⁽²⁾;

3. kiemeli annak jelentőségét, hogy minden kormányzási szintnek a szereplők aktív bevonásával együtt fontos szerepe van az európai kulturális örökség védelmében és támogatásában, valamint a 21. század kihívásaira figyelemmel, a kulturális örökség sokszínűségének a gazdasági fellendüléshez való hozzájárulásában. A Lisszaboni Szerződés értelmében az EU tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokszínűségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását⁽³⁾. Az Unió hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva a szubszidiaritás elvét és a nemzeti és regionális sokszínűségeket, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget⁽⁴⁾. A kulturális-történelmi-társadalmi sokszínűség a jövőbeni újítások forrása a gazdaságban, a tudományban, a művészetekben, a politikában és a mindennapi életvitelben;

⁽¹⁾ Az Európa Tanácsnak a kulturális örökség társadalmi értékéről szóló, Fáróban 2005. október 27-én elfogadott keretegyezménye.

⁽²⁾ „A kultúra, a kreativitás és fenntartható fejlődés. Kutatás, innováció és lehetőségek” című Firenzei Nyilatkozat – A kultúra és a kulturális iparágak 3. UNESCO World Fóruma (FOCUS), 2014. október 4

⁽³⁾ EUSZ 3. cikk (3) bek.

⁽⁴⁾ EUMSZ 167. cikk.

4. hangsúlyozza, hogy a kulturális örökség a kulturális és kreatív ágazat szerves része, a múlt által ránk hagyott tárgyi, szellemi és természeti források, javak és tudás összessége, amely segítheti a települések, városok és régiók arculatának kialakítását és jelentős mértékben járulhat hozzá az Európa 2020 céljainak eléréséhez és a társadalmi kohézióhoz. Olyan közös és közös érték, amelynek megismerésén keresztül lehet tervezni a jövőképet. Az örökség megőrzése, hasznosítása és jövőbeni fenntarthatóságának biztosítása közös cél, feladat és felelősség. Az uniós tagállamok kulturális örökségének védelmét és megőrzését illetően az RB egyetért azzal, hogy a közlemény kiemeli a Szerződés 36. cikkének⁽⁵⁾, a kulturális javak kivételéről szóló 116/2009/EK tanácsi rendeletnek⁽⁶⁾, valamint a tagállamok területéről jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2014/60/EU irányelvnek a jelentőségét;

5. úgy véli, hogy a kulturális örökségnek még mindig alulértékelt szerepe van, egyre kevesebb állami támogatás jut kulturális örökségi célokra. Mivel a kulturális örökség nem csak gazdasági értékkel bír, és a költségvetési megszorítások hatással lehetnek rá, az Európai Uniónak új lehetőségeket kell keresnie óriási kulturális öröksége megőrzésének finanszírozására. Ennek tudatában üdvözli az Európai Bizottság jogalkotási intézkedések terén történt előrelépéseit, az állami támogatások szabályozásának korszerűsítése keretében az általános csoportmentességi rendelet⁽⁷⁾ hatályának kiterjesztését a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásokra annak elismerésével, hogy a kulturális örökség fontos eszköze a munkahelyteremtésnek, másrészt társadalmakat formáló identitásokat és értékeket közvetít, ezért az állami támogatásoknak figyelembe kell venni ezeket a sajátosságokat;

6. megjegyzi, hogy a természeti örökség a kulturális örökség valódi részét képezi és sajnálattal látja, hogy a közlemény nem utal erre. Üdvözli ezzel összefüggésben, hogy a 651/2014/EU bizottsági rendelet⁽⁸⁾ világosan elismeri, hogy „mivel a természeti örökség gyakran kulcsfontosságú a művészeti és kulturális örökség alakítása szempontjából, az e rendelet értelmében vett örökségmegőrzést úgy kell érteni, hogy az a kulturális örökséghez kapcsolódó, illetve a tagállamok illetékes állami hatóságai által hivatalosan elismert természeti örökségre is vonatkozik”;

7. üdvözli a nemrégiben felülvizsgált környezeti hatásvizsgálatról szóló 2014/52/EU irányelvben⁽⁹⁾ megfogalmazott azon szemlélet meghonosítását, amelynek értelmében az egyes köz- és magán projektekkel kapcsolatban a kulturális örökségre gyakorolt hatással is számolni kell. Ezek az uniós intézkedések ösztönzőleg hathatnak a helyi és regionális önkormányzatok kulturális területen történő intézkedéseire, a komplex település- és területfejlesztési terveik során a kulturális örökség védelmének és fenntartásának integrált kialakítására és megvalósíthatóságára;

8. felhívja a figyelmet arra, hogy a kulturális javak rombolása, csakúgy mint az engedély nélküli ásatások és a kulturális műtárgyakkal való illegális kereskedelem veszélyezteti a kulturális örökség védelmét és fenntarthatóságát, és továbbra is európai és nemzetközi szintű kollektív fellépést igénylő probléma. Az ilyen fellépéshez nyílt kommunikációs csatornákra, valamint az uniós tagállamok, illetve a tagjelölt és harmadik országok szoros együttműködésére van szükség. Az RB üdvözli az 1024/2012/EU rendelet által létrehozott belsőpiaci információs rendszer (IMI) bevezetését, és várakozással tekint a rendszer kifejezetten kulturális tárgyakra kialakított moduljának a létrehozására, ami várhatóan elősegíti majd a 2014/60/EU irányelv végrehajtását.

⁽⁵⁾ A Szerződés 36. cikke behozatalra, kivételre vagy tranzitárakra vonatkozó tilalmakat vagy korlátozásokat helyez kilátásba a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelmére.

⁽⁶⁾ A kulturális javak kivételéről szóló 116/2009/EK tanácsi rendelet olyan rendelkezéseket állapít meg, amelyek biztosítják, hogy a kulturális javak kivitele az Unió külső határain egységes ellenőrzés alá essen. A kulturális javak közé tartoznak többek között a közvetlenül egy tagállam területén található ásatásokból, feltárásokból, illetve régészeti kutatásokból származó tárgyak.

⁽⁷⁾ A Bizottság 2014. június 17-i 651/2014/EU rendelete a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásának bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piacra összeegyeztethetővé nyilvánításáról. (a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási támogatás esetében 100 millió EUR, a működési támogatás esetében vállalkozásonként 50 millió EUR).

⁽⁸⁾ (72) preambulumbekzdés.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 2014/52/EU irányelve az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv módosításáról.

9. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak hatékonyan foglalkoznia kellene azzal a kérdéssel, hogy miért nem állnak rendelkezésre az EU egészére kiterjedő adatok a kulturális örökség gazdasági növekedéshez és társadalmi kohézióhoz való hozzájárulásáról. Ezért rendszerezett, nyomon követhető adatokkal uniós adatbázis kialakítását és működtetését ösztönzi, amelyhez segítséget nyújtanak az erre irányuló projektek⁽¹⁰⁾. Ezenkívül normák kialakítását sürgeti olyan költség-haszon elemzésekhez, amelyek mennyiségileg mérhetővé tehetik a kulturális örökség gazdasági és társadalmi hozzájárulását, rámutatva az örökség tényleges hasznára és alapot szolgáltatva ezáltal a további védelmi intézkedésekhez;

10. támogatja az európai kulturális menetrend keretében megvalósuló nyitott koordinációs módszert (OMC), amely stratégiai célkitűzések mentén strukturálja a kulturális együttműködést, segíti a tagállamok közötti kommunikációt, a jó gyakorlatok elterjesztését és a kölcsönös tanulás segítségét. Az RB javasolja az Európai Bizottsággal együttműködve annak megvizsgálását, hogy 2015-től az RB is képviselve lehessen az új kulturális munkaterv alapján működő munkacsoportokban. Emellett megismétli, hogy a tagállamok képviselői rendszeresen egyeztessenek a helyi és regionális szereplőkkel annak érdekében, hogy a kérdések minél megbízhatóbb módon felmerüljenek⁽¹¹⁾, valamint hogy a helyi és regionális szintű szakértelem, tudás, tapasztalat, a kreatív és innovatív javaslatok a kulcsterületeken elért eredményekről és a jó gyakorlatok terjesztése által megjelenhessenek;

Kulturális örökség és identitás

11. rámutat arra, hogy a kulturális örökség a települési, térségi, nemzeti és európai identitás egyik sarokköve, amelynek megőrzése, védelme és a társadalmi identitás helyi és térségi erősítése a fenntarthatóság fontos tényezői, megőrzik a közösségi értékeket a jövő generációi számára és biztosítják a hagyományok jellegzetességeinek és a tudás fennmaradását. A kulturális örökség a társadalomra összpontosít, és fontos szerepe van a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben, mivel a gazdasági fejlődés és a társadalmi kohézió forrása. Ugyanakkor a kulturális örökség helyi és regionális szinten történő megismertetése a hivatalos oktatási tantervek szerves részévé kellene, hogy váljon;

12. kiemeli, hogy a helyi kulturális értékek – művészeti, irodalmi, audiovizuális és építészeti alkotás, kreatív munkák, kortárs kultúra, kézművesség, népművészet, régészeti, történelmi, vallási és néprajzi örökség, nyelvjárás, zene, élelmiszer és gasztronómia, táj- és természeti adottságok, tradicionális szakértelem- és tudás, képesség, élő hagyományok stb. – szoros kapcsolatban vannak az identitással, amely a közösségek tárgyi, szellemi és természeti örökségén alapul. Emlékeztet arra, hogy a kultúra helyi szintű fejlesztése erősíti a helyi identitást és az egyediséget; és hogy a különféle identitások egymás tiszteletben tartásával történő ötvözése elősegíti a közös kulturális örökség kialakítását. Olyan kulturális termékek jönnek így létre, amelyek egyedi, helyhez kötött értéket teremtenek Ezek a kulturális tényezők európai szinten is fontosak⁽¹²⁾;

13. hangsúlyozza, hogy a térség identitását a szellemi kulturális örökség adja meg, amelynek hasznosítása elősegíti a térség fejlődését. Sok jó gyakorlat valósul meg határon átnyúló és transznacionális együttműködések keretében a szellemi kulturális erőforrásokra alapozott stratégia kialakításával, amely az egyedire és a különlegesre fókuszálva hívja fel a figyelmet azokra a dolgokra, amikre büszkék lehetünk, és egyúttal erősíti a helyi és regionális terület vonzerejét a vállalkozások és a térségek versenyképessége szempontjából⁽¹³⁾, és segít a munkahelyteremtésben is;

14. megjegyzi, hogy a kulturális örökségvédelem elősegíti az identitástudat fejlesztését az örökségi értékek tudatosítása és élvezete, az összetartozás érzésének erősítése, valamint a placemaking koncepciókhoz (érzelmi kapcsolat fűzése a közösségi terekhez) való kapcsolódás révén. Ezáltal fejlődhet a társadalmi partnerség a közszféra és a magántőke partnerségi (PPP) konstrukciókkal együtt, a kulturális örökség folyamatos megőrzése pedig munkahelyeket teremthet, és ösztönözheti a szociális gazdaságot; Ennek kapcsán hasznosnak tartja a helyi örökség nyilvántartásával és átfogó védelmével kapcsolatos tapasztalatok tagállamok közti cseréjét.

⁽¹⁰⁾ A bizottsági közleményben nevesített: „A kulturális örökség fontos Európának: a kulturális örökség értékelésének európai mutatója felé” elnevezésű projekt hatékony hozzájárulást jelenthet a hivatkozott kérdéskörben uniós szintű adatok összegyűjtéséhez egy európai térképezésben megjelenítve a nemzeti, regionális, helyi és/vagy szektorális szinteken elvégzett kutatási eredményeket.

⁽¹¹⁾ CdR 2391/2012 fin.

⁽¹²⁾ CdR 2391/2012 fin.

⁽¹³⁾ Pl. transznacionális együttműködésre a „Cultural Capital Counts” projekt, amely hat közép-európai ország tíz térségét egyesítő projekt (2011-2014) azzal a közös céllal, hogy az élő hagyományokra, szaktudásra és képességekre tekintettel segítsék elő a térség fejlődését és együttműködésben hasznosítsák kulturális örökségüket. A projekt az ERFA társfinanszírozásában a CENTRAL EUROPE program keretében valósul meg.

Kulturális örökség mint gazdasági erőforrás

15. fontosnak tartja, hogy a kulturális örökség fenntartható fejlesztésének politikája rövid, közép- és hosszú távon is pozitív hatást gyakorol az adott régió gazdasági és életminőségbeli fejlődésére. A kulturális örökség mozgatóerőt jelenthet az inkluzív helyi és regionális fejlesztések tervezéséhez, a kreatív iparágak fejlesztéséhez, a kulturális javakhoz való hozzáférés szélesítésével pedig hozzájárul a gazdasági növekedéshez. A versenyképesség egyik alapvető eleme a kulturális örökség megőrzésével kapcsolatos, részben a köz- és magánszféra partnerségeinek keretében megvalósított innovatív megoldásokkal szembeni nyitottság;

16. hangsúlyozza azt az igényt, hogy a felülvizsgált EU2020 stratégiában a kulturális örökség területe, a kultúra, a kreativitás és ezek zászlóshajó kezdeményezései jobban integrálódjanak és a stratégia vegye figyelembe a kulturális örökség gazdasághoz való hozzájárulásának bizonyítékait;

17. szükségesnek tartja, hogy a kulturális örökségre vonatkozó kulturális és kreatív ágazatok tekintetében több forrás álljon rendelkezésre az új uniós alapok (pl. ERDF, ESF, EAFRD, EFF) és programok (pl. Kreatív Európa Program, FP7) költségvetésében és a kulturális örökség jobban beágyazódjék az új EU pénzügyi ciklusban (2014-2020). Külön üdvözlí az EU politikájában, programjaiban a kulturális örökség területeire vonatkozó cselekvések feltérképezését⁽¹⁴⁾. Az uniós források teljes körű kihasználására ösztönöz a helyi és regionális kulturális stratégiák kreatív és innovatív céljainak kialakítása és végrehajtása érdekében. Továbbra is kiemelkedő jelentőségű, hogy optimális szinergiák legyenek az uniós alapok és programok között a hatékonyság és eredményesség biztosításához. Ennek segítéséhez járul hozzá az Európai Bizottság útmutatója az Európai Strukturális és Beruházási Alap, a Horizont 2020, valamint egyéb, az Európai Bizottság által közvetlenül irányított uniós programoknak a kutatás, innováció és versenyképesség területén biztosított koordinációra, szinergiára és kiegészítő jellegére vonatkozóan⁽¹⁵⁾;

18. kiemeli, hogy a gazdaság fejlesztése, a regionális, terület- és településfejlesztési stratégiák és programok során hangsúlyosan célszerű figyelembe venni az értékordozó kultúrák és kulturális erőforrások megőrzését, a környezet és táj terhelhetőségét és környezetvédelmi szempontokat. Környezetkímélő, természetközeli és energiahatékony beavatkozásoknak, intézkedéseknek, eszközöknek – amelyek megelőzhetik a természeti (pl. árvíz), vagy ember által okozott katasztrófa események hatásait -, fontos szerepe van a klímaváltozás hatásainak enyhítésében és a helyi és regionális adottságokra alapozott fejlesztések eredményessége tekintetében;

19. fontosnak tartja az épületek örökségalapú fejlesztéseinek kiaknázását, amely a település-rehabilitáció során új funkciókat adhat az örökségi helyszíneknek és a kis-és közép vállalkozások bevonásával hozzájárulhat a foglalkoztatottsághoz és munkahelyteremtéshez. Az épületek rehabilitációjának szakmai hitelessége erősödik, ha a beavatkozás nem kizárólag hagyományos anyagokkal zajlik, hanem egyszerre alkalmaznak hagyományos és mai technikákat is. Ezt a tudást – ahogyan magát a műemléket – szakmai képzések keretében meg kell őrizni és tovább kell adni. A piacnak igénye lesz a képzett és szakosodott munkaerőre. A kreatív környezet támogatására, előmozdítására és a kulturális sokszínűség lehetőségeinek hasznosítására, a kulturális stratégiák helyi és regionális fejlesztésekbe történő integrálására, az EU2020 stratégia céljainak eléréséhez sok példaértékű helyi és regionális jó gyakorlat valósul meg, amelyek megismeréséhez és a tapasztalatok megosztásához a Régiók Európai Bizottsága is hozzájárul. Ezek a gyakorlati megközelítések és modellek elősegítik a fenntartható kulturális ökoszisztéma kialakítását a kreatív vállalkozói szellem ösztönzésével együtt;

20. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság kiemeli a kulturális örökség gazdasági értékének keretében az európai építőipart, a történelmi környezetbe történő beruházásokat, amelyek munkahelyeket teremtenek és további gazdasági tevékenységek elindításához járulnak hozzá. Ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat a sok esetben állami fenntartású építészeti örökség, a műemléki épületek működtetésében való részvételre és annak olyan vegyes típusú hasznosítása megvalósítására, amely bevételeket termel és biztosítja az állagmegóvást és a fenntarthatóságot. Utal arra, hogy az építészeti örökség megóvására és újradimenzionálására az Európa Kulturális Fővárosa program is fontos uniós hozzájárulás, amelynek keretében számos műemléki helyszín, település- és városrész új életre keltésére nyílnak mód, az ipari örökségek, a barnamezős beruházások során való újragondolással és működtetéssel egyetemben;

⁽¹⁴⁾ European Commission – Mapping of Cultural Heritage actions in European Union policies, programmes and activities, http://ec.europa.eu/culture/library/reports/2014-heritage-mapping_en.pdf

⁽¹⁵⁾ Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes – Guidance for policy-makers and implementing bodies, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/synergy/synergies_en.pdf

21. kiemeli, hogy a lakossághoz legközelebb állóként a helyi és regionális önkormányzatoknak felelős szerepe van az épített és természeti környezet megővésére irányuló felelősség kialakításában, az emberek gondolkodásának pozitív megváltoztatásában és a lakosság ez irányú aktivizálásában. Általánossá kellene válnia annak, hogy az épített örökség állapotát folyamatosan ellenőrzik, a hatóságoknak pedig ösztönözniük kellene a karbantartási gyakorlatok terjesztését, valamint a tisztviselők és a műemlék-tulajdonosok képzését;

22. megismétli, hogy a kkv-kra irányuló politikának a lehető legtöbb munkahely létrehozása és a fenntartható gazdasági növekedés érdekében minden szinten nyitottnak kell lennie a különböző üzleti modellekre, és azokkal való együttműködésre (pl. a kulturális és szellemi alkotó tevékenységet végző vállalkozások) ⁽¹⁶⁾;

23. a kulturális örökség minden területén ösztönözni javasolt a magántőke hozzájárulását, amihez adókedvezményekre és a szellemi és tárgyi örökség megőrzésért felelős közgondolkodás kialakítására egyaránt szükség van. Emlékeztet rá, hogy a magánszektor gyakran fontos szerepet játszik a kultúra támogatásában, a vállalati társadalmi felelősségvállalás keretében, adományok vagy egyéb támogató fellépések formájában, ugyanakkor a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulhatnak a fenti támogatás lehető legjobb felhasználását elősegítő környezet kialakításához ⁽¹⁷⁾;

Kulturális turizmus

24. meggyőződése, hogy a kulturális örökség az inkluzív helyi és regionális fejlesztés meghatározó hajtóerejét képezi és jelentős anyagi javakat teremt a fenntartható minőségű és felelős kulturális turizmus elősegítése révén, amelynek fejlesztése a helyi és regionális közösségek tárgyi és szellemi örökségére alapul. A Régiók Európai Bizottsága úgy véli, ma már stratégiai fontosságú a szinergiák megteremtése a fenntartható turizmus stratégiák és a helyi, regionális kulturális és kreatív iparágak között a gazdaság és foglalkoztatottság növekedéséhez és a kultúrához szélesebb körben hozzáféréshez;

25. Ugyanakkor rámutat annak fontosságára, hogy megfelelő egyensúlyt találjanak a kulturális turizmus bővítése és a kulturális örökség védelme között;

26. a kulturális örökség többfunkciós erejének kihasználása tekintetében kiemeli a kulturális útvonalakat, amelyek országon belül és országhatárokat átlépve nyújtanak értékes hozzájárulást a lakosság és minden érintett szereplő bevonásával a helyi és regionális kulturális értékek megismeréséhez és egyúttal komplex módon járulnak hozzá a foglalkoztatottsághoz és munkahelyteremtéshez és vállalkozások működéséhez (pl. helyi termék előállítás, szállítása, szállások és éttermek működtetése). A tematikus rendezőelv – mint összekötő kapocs – szerint kialakított utak ⁽¹⁸⁾ sok esetben kevésbé ismert úti célokat, településeket, falvakat kötnek össze, erősítve ezzel is a turisztikai kínálat sokszínűségét és a vidéki térségek kulturális (építészeti, táji, gasztronómiai és szellemi) örökségének láthatóvá tételét; A kulturális útvonalak (sétautak, kerékpárutak stb.) továbbá jelentős mértékben hozzájárulhatnak a lakosság egészségének a javításához;

27. rámutat arra, hogy a gasztronómiához kötődő kulturális turizmus keretében a helyi és tradicionális mezőgazdasági termékeknek és élelmiszereknek köszönhetően a helyi gasztronómiai specialitások a kultúra olyan jelentős elemeinek számítanak, amelyek vonzerőt jelentenek a turisták számára. Hangsúlyozza, hogy fenntartható élelmiszertermelés, a helyi és regionális gasztronómiai örökség sokféleségét védő intézkedések hozzájárulnak fenntartható és új munkahelyek teremtéséhez és fontos szerepet játszhatnak a helyi és regionális növekedésben és kohézióban;

⁽¹⁶⁾ CdR 151/2011 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 401/2011 fin.

⁽¹⁸⁾ Pl. „Die Sissi Strasse” (Ausztria, Németország, Magyarország és Olaszország) Erzsébet királynéhez köthető kastélyok, kúriák, parkok, kávéházak.

28. kiemeli az Európai Területi Együttműködés (ETC) programok erős hozzáadott értékét a kulturális örökség határokon átnyúló megőrzésében és támogatásában, lebontva a határokat láthatóvá teszi Európát és régióit, városait, településeit a helyi és regionális együttműködések keresztül, a kulturális turizmusban támogatja a helyi termékek kereskedelmét, a kreatív iparágak tekintetében pedig lehetővé teszi a szakértelem és tudás megosztását, a régiók gazdaságának erősítését és új piacok elérését. Hozzájárul a demográfiai kihívásokkal küzdő hagyományos készségek és mesterségek eltűnésének megakadályozásához⁽¹⁹⁾. Fontosnak tartja, hogy a makroregionális fejlesztési stratégiák transznacionális együttműködés keretében az európai kulturális örökségi értékek turisztikai terméké alakításával, innovatív és kreatív megoldásokkal egyaránt hozzájárulhatnak a társadalmi, gazdasági és területi kohézió teljesítéséhez;

Kulturális örökség az információs társadalomban

29. elismeri, hogy az Európai Digitális Menetrend egyik kihívása Európa kulturális örökségének és emlékeinek digitalizálása, online elérhetővé tétele és megőrzése a jövő generációi számára, amelyben előremutató lépések mutatkoznak⁽²⁰⁾. A kulturális örökség átfogó megközelítése és szerepének újragondolása során figyelemmel kell lenni a széleskörű és egyúttal új közönség elérésének lehetővé tételére a technológia előnyeinek kihasználásával és a kommunikáció új eszközeinek alkalmazásával, ami előmozdítja a közösségépítést, a tudásmegosztást és gyarapítást, a művelődést, a tanulást és kutatást. Úgy véli, hogy a digitalizáció és az új technológiák egyúttal innovációs lehetőségeket teremtenek a versenyképesség fejlődéséhez; a digitalizált kulturális anyagok kreatív és innovatív iparágazatok számára történő rendelkezésre bocsátása kölcsönösen erősítik egymást;

30. kiemeli, hogy a múzeumok, a könyvtárak és levéltárak fontos szerepet töltenek be a kulturális örökség területén a közösségi összetartozás erősítésében. A XXI. század információs társadalmában célszerű átgondolni a több tagállamban önkormányzatok által fenntartott és működtetett települési könyvtárak szerepét és jövőjét a kulturális örökségi ismeretek elérhetősége és terjesztése tekintetében. Az új szolgáltatások tartalmának és az új digitális médiumoknak a tervezésekor a gazdasági kritériumok mellett a társadalmi és kulturális igényeket is figyelembe kell venni⁽²¹⁾. A korszerű megoldásokról, jó gyakorlatokról tapasztalatcserékhez nyújthatnak segítséget a testvérvárosi együttműködések keretében megvalósuló konferenciák, képzések és tanulmányutak;

31. fontosnak tartja az uniós projektek digitalizálás előmozdításában betöltött szerepét és az európai könyvtárak, múzeumok és archívumok online anyagait egyesítő rendszer, az Europeana kulturális platform működését, amelynek célja, hogy Európa kulturális és tudományos öröksége mindenki számára hozzáférhetővé váljon. Elismeri, hogy a szerző jogi kérdések, az internetes jogok tisztázása még kihívást jelentenek és ösztönzi a digitalizálás jogi keretfeltételei megteremtésének előmozdítását;

32. elismeri, hogy az európai kulturális örökség szerves része az európai társadalom történelmének információs forrásait jelentő filmalkotás, a mozgóképörökség, amelyben az ágazati és kulturális lehetőségeket jobban javasolt kihasználni. A film digitalizálása, online elérhetővé tétele tekintetében még akadályok mutatkoznak⁽²²⁾, emellett a mozinak fontos kulturális szerepe van az egyes népekre jellemző kultúra és civilizáció képviselésében. A digitális forradalomnak és a pénzügyi terheknek a hatása állandó változásokat eredményezhet az iparágban helyi és regionális szinten, ezért az RB megerősíti a közös erőfeszítések tételére és együttműködésre vonatkozó kérését annak megakadályozására, hogy a kis filmszínházak eltűnjenek a piacról⁽²³⁾ és ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat a helyi mozik korszerűsítésére vonatkozó uniós források felhasználására;

⁽¹⁹⁾ Pl. Kézműves Akadémia projekt (Magyarország – Szlovénia): a kézműves mesterségek veszélyeztetett helyzete indokolta a projekt létrejöttét. egyre kevesebben vettek részt ilyen képzésben és egyes ipari és művészeti szakiskolák zártak be. Ezt a tendenciát fordította meg, új lehetőségeket teremtett a fiatalok számára és hozzájárult a kulturális örökség megőrzéséhez mintegy 1 000 vállalkozó részvételével.

⁽²⁰⁾ Survey Report on Digitisation in European Cultural Heritage Institutions 2014 – ENUMERATE Thematic Network (January 2014).

⁽²¹⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽²²⁾ A mozgóképörökségről és a kapcsolódó ágazati tevékenységek versenyképességéről szóló Európai Parlament és Tanács ajánlásának végrehajtására vonatkozó 4. jelentés (COM – Progress Report 2012–2013) – 2014. október 1.

⁽²³⁾ CdR 293/2010 fin.

33. az RB megerősíti annak fontosságát, hogy minél fiatalabb korban oktatás keretében megkezdődjön a kreatív készségek elsajátítása, ami egyfelől képessé teszi a fiatal nemzedéket arra, hogy maradéktalanul élvezze a kultúrához való hozzáférés új típusait és jobban felkészüljön jövőbeli munkájára, másfelől pedig segít nekik és a társadalom széles körének a digitalizálódás következményeinek kezelésében ⁽²⁴⁾;

Kulturális örökség társadalmi integrációja

34. üdvözli, hogy a közlemény elismeri a kulturális örökség társadalmi értékei tudatosságának növelése, a kultúrák közötti párbeszéd elősegítése érdekében működő uniós programok és kezdeményezések eredményeit. Az Európai Örökség Cím és az Európa Kulturális Fővárosa olyan értékes kezdeményezés, amely kiemeli az európai kultúrák gazdagságát, sokféleségét és közös vonásait ⁽²⁵⁾ és megerősíti annak szükségességét, hogy a pályázó városok a helyi és regionális erőforrásokra építve specifikus kulturális programot dolgozzanak ki és ennek erős európai vetületet adjanak, hosszú távú pozitív hatást kifejtve a kulturális ágazatra és az érintett helyszínekre ⁽²⁶⁾; Érdemes megjegyezni, hogy ha az európai örökségben olyan értéket lát a társadalom, amely hozzájárul a fejlődéshez, akkor ki lehet dolgozni néhány egységesített uniós mutatót, amelyek segítségével felmérhető, hogy milyen hatást gyakorol ez az ágazat az egyes régiók gazdaságára, valamint a munkahelyek létrehozására és megtartására;

35. úgy véli, hogy „A Kulturális Örökség Európai Éve” – az Európai Unió Tanácsa által kidolgozott javaslatnak ⁽²⁷⁾ megfelelően –, hozzájárulna ahhoz, hogy a kulturális örökséget szélesebb körben is megismerjék.

36. fontosnak tartja a kiemelkedő örökségvédelmi munka elismerése és a magas szintű szakmai munka terjesztése céljával létrehozott Európai Unió Kulturális Öröksége és az Europa Nostra díjat, amely mozgósítja az elkötelezett embereket, civileket, helyi és regionális önkormányzatokat, magánalapítványokat és vállalkozásokat abban, hogy a történelmi emlékek és helyek új életre keljenek, amihez az országhatárokon átnyúló tevékenységet végző kulturális és kreatív ágazatok igényeire összpontosító új Kreatív Európa program is hozzájárul ⁽²⁸⁾;

37. úgy gondolja, hogy tovább kell szigorítani a műemlékek, a környezet és annak művészi elemei, valamint a régészeti lelőhelyek ellen irányuló vandalizmussal szembeni szankciókat.

38. osztja azt az álláspontot, hogy kulturális örökséggel kapcsolatos kutatások előmozdítják a kulturális örökség megőrzését, fejlesztését és népszerűsítését. A Hetedik Kutatási és Fejlesztési keretprogram (FP7), a Közös Programozási Kezdeményezés (JPI) és a Horizont 2020 program az éghajlatváltozásra, a természeti veszélyekre és katasztrófákra választ adó kutatási és innovációs tevékenységek előmozdításával biztosíthatják a dinamikus és fenntartható európai kulturális örökség megvalósulását. Üdvözli a kulturális örökség kutatásának és innovációjának uniós szakpolitikai kerete és menetrendje közeljövőbeni elindulását és ehhez kéri a helyi és regionális önkormányzatokkal való partnerségi együttműködés mechanizmusának kialakítását;

39. hangsúlyozza azt, hogy a kulturális javakat és szolgáltatásokat mindenki számára elérhetővé szükséges tenni, csökkentve a gazdagok és szegények, városiak és vidékiek, fiatalok és idősek és a fogyatékkal élők életésélyeinek különbségét. Az esélyteremtő programok akkor lehetnek sikeresek, ha az érintettek bevonásával, részvételével jönnek létre a kompetenciákhoz való hozzáférés lehetőségének szélesítésével. Az esélyegyenlőség a kulturális demokrácia nélkülözhetetlen feltétele;

40. fontosnak tartja, hogy a fiatal generáció megismerje saját települése tárgyi és szellemi örökségét, megértse a védelméhez fűződő érdekeket és részt vállalhasson a kulturális javak népszerűsítésében (pl. Európai Örökség Napok). Úgy véli, hogy az ismeretek birtokában alakulhatnak ki partnerségek a kulturális örökség fenntartható hasznosításához és a tudatos környezethasználatához. Javasolja, hogy az Európa Örökség Napok keretében, a tematikus hét tartalmi elemeiben szerepeljenek olyan témák, amelyek kulturális téren összekötik hálózatban az önkormányzati tevékenységeket;

⁽²⁴⁾ CdR 2391/2012 fin.

⁽²⁵⁾ CdR 191/2011 fin.

⁽²⁶⁾ CdR 2077/2012 fin.

⁽²⁷⁾ A Tanács következtetései a kulturális örökség részvételen alapuló kormányzásáról (2014/C 463/01)
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2014:463:TOC>

⁽²⁸⁾ CdR 401/2011 fin.

41. úgy véli, hogy az önkéntes tevékenység a helyi lakosság bevonásának, a közönségkapcsolatok fejlesztésének egyik ígéretes formája, komoly szerepe van az ismeretek elsajátításában és a kulturális érdeklődés felkeltésében és hozzájárul a sérülékeny csoportok társadalmon belüli marginalizálódásának megakadályozásához is;

Együttműködés és részvételi megközelítés

42. a kulturális örökség fennmaradása, fejlesztése és láthatósága erősítése érdekében az RB fontosnak tartja a kulturális örökségi láncba szervezhető értékek védelmét és fenntartható hasznosítását, a helyi és regionális önkormányzatok és az oktatási, művelődési, kulturális és örökségvédelmi intézmények rendszeres gyakorlat kialakításával javasolt együttműködést és fejlesztést, ami elősegítheti a lakosság közérthető tájékoztatását is. Az együttműködés bizalomépítés, az emberek közötti kapcsolatteremtés és annak biztosítása, hogy a közös kihívásokra közös megoldások szülessenek;

43. hangsúlyozza a települések közötti és határon átnyúló testvérvárosi együttműködések jelentős szerepét a polgárok aktív részvételének bevonásával a helyi és regionális kulturális örökség és sokszínűség interaktív, élményközpontú módon történő kölcsönös megismerésében. Uniós szinten kiemeli ehhez az Európa a Polgárokért program hozzáadott értékét a testvérvárosi programok és hálózatok kialakításában, valamint a történelmi emlékezettel és európai dimenzióval rendelkező projektekkel támogatja a toleranciát, az EU történelmének és sokszínűségének jobb megértését és összekötő kapcsolatot teremt Európa és a polgárok között. Az RB üdvözli a program folytatását az új EU pénzügyi ciklusban is⁽²⁹⁾;

44. megfontolásra javasolja a települési kapcsolatokon, együttműködésekben keresztül megvalósult kulturális örökségvédelem legjobb gyakorlatának díjazását, erősítve ezzel is az európai uniós identitást,

45. fontosnak tartja vidéki települési és városi szinten a kulturális örökség területén a tematikus együttműködések kialakítását és működését, az érintett szereplők aktív részvételének előmozdítását a döntéshozatalban, amely a hatékony részvételi kormányzást segíti. Kiemeli a többszintű kormányzás⁽³⁰⁾ értékét és jelentőségét, amelynek alkalmazása többek között segítséget nyújt a kulturális örökségpolitika bevált gyakorlatainak megosztásában, a részvételi demokrácia továbbfejlesztésében, az egymástól tanulásban, a partnerség és párbeszéd új formáinak kialakulásában, a kulturális örökséghez kapcsolódó ágazati szakpolitikák hatékonyságának és összhangjának megteremtésében;

46. a kultúra és kulturális örökség jelentőségének újraértékelése hosszú távú folyamat, amely a társadalom minden szereplőjét érinti. Úgy véli, hogy a szemléletváltozást akkor érhetjük el sikeresen, ha abban a népesség minél nagyobb részét érdekeltté tesszük például a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésével, a közösségfejlesztéssel, a társadalmi részvétel lehetőségeinek erősítésével, az újra való nyitottság megteremtésével, innovációs készségek és a kulturális értékek létrehozásához, megismeréséhez és élvezetéhez szükséges képességek fejlesztésével. Közös feladat, hogy minden szereplő bevonásával lehetővé tegyünk a versenyképes tudás és műveltség megszerzését, amely szükséges az EU előtt álló kihívások sikeres megválaszolásához. Ezzel kapcsolatban az RB üdvözli és támogatja az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2014. november 25-i ülésén megfogalmazott következtetések 28. pontját, mely szerint fontolóra kell venni a kulturális örökség európai évének kijelölését. Ez elősegítené a közös célok megvalósulását összeurópai kontextusban;

47. hangsúlyozza, hogy a kultúra a külkapcsolatokban is fontos szerepet játszhat a népek közötti különbségek áthidalása, valamint a közös értékek elismerése révén. Ezért az RB azt kéri, hogy tegyék ismertebbé a magas szintű kulturális kapcsolatokat, és ezzel kapcsolatban tudomásul veszi az arra irányuló közelmúltbeli erőfeszítéseket, hogy a kulturális diplomáciát beépítsék az Európai Unió külkapcsolataiba, különösen a „Kultúra az EU külkapcsolataiban” elnevezésű előkészítő intézkedések által;

48. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az együttműködést a kulturális javak és kulturális tárgyak tiltott kereskedelme elleni küzdelemben is erősítsék. Ezért felkéri a tagállamokat, hogy ratifikálják az 1970. évi UNESCO-egyezményt és az 1995. évi UNIDROIT egyezményt, és a nemzeti jogszabályok megfelelő módosítása, valamint a rendőrség és az EU határain folyó vámellenőrzések erősítése révén biztosítsák hatékony végrehajtásukat;

Kelt Brüsszelben, 2015. április 16-án.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ A Tanács 390/2014/EU rendelete a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó „Európa a Polgárokért” program létrehozásáról.

⁽³⁰⁾ Többszintű kormányzásról szóló Európai Charta.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Unió 2020-ig szóló területi agendájának jobb végrehajtása

(2015/C 195/05)

Előadó: Marek Woźniak (PL/EPP), Wielkopolska vajdaság elnöke

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. hangsúlyozza, hogy az EU területi agendája a kezdetektől fogva a többközpontú uniós területfejlesztés előmozdítását szolgáló, cselekvésközpontú politikai keretként került meghatározásra. A politikai intézkedésekért elsősorban a helyi és regionális önkormányzatok, a tagállamok és az európai intézmények a felelősök;
2. emlékeztet arra, hogy a területi agenda célja a területfejlesztést érintő stratégiai iránymutatások biztosítása, a területi dimenzió különböző szakpolitikai területekbe történő integrációjának támogatása a kormányzás minden szintjén, valamint az Európa 2020 stratégiának a területi kohéziós elveket tiszteletben tartó végrehajtásának garantálása ⁽¹⁾;
3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a területi agenda témája évekre eltűnt a politikai szinterről, de üdvözli, hogy a jelenlegi olasz–lett–luxemburgi elnökségi trió érdeklődik e kérdés iránt;
4. hangsúlyozza, hogy a területi (place-based) megközelítés az egyedüli politikai modell, amely alkalmas arra, hogy segítségével az Unió meg tudja felelni az európai polgárok elvárásainak ⁽²⁾. Ezért – az RB, valamint a helyi és regionális önkormányzatok és más érdekelt felek aktív részvételével – az Európai Uniónak is nagyobb szerepet kell játszania a helyi adottságokból kiinduló megközelítés kialakításában, elősegítve az uniós területi agenda végrehajtását;
5. jelzi, hogy a jövőbeni fejlesztésekre vonatkozó átfogó kép alapján az egész EU-t érintő közös stratégiai tervezésre van szükség, hogy előmozdítsák az uniós szakpolitikák jobb koordinálását és szinergiákat alakítsanak ki az ágazatok között. Egyértelműen meg kell határozni azt is, hogy európai, nemzeti, regionális és helyi szinten mely intézmények felelősök a területi agendáért;
6. ebben az összefüggésben a fenntarthatóbb és inkluzív növekedés eléréséhez a koordinációs és tervezési mechanizmusok mellett alapvető fontosságú a tudatosság növelése, valamint az adott területtel kapcsolatosan elégséges információk rendelkezésre bocsátása és a módszertani segítségnyújtás a helyi és regionális önkormányzatok számára. Ebből a szempontból még mindig sokat tenni annak érdekében, hogy összehasonlítható adatokhoz lehessen jutni EU-szerte a helyi és az az alatti szinten;
7. erre való tekintettel európai szintű integrált területfejlesztési stratégia kidolgozását tartja szükségesnek úgy, hogy közben tiszteletben tartják a meglévő helyi és regionális szintű tervezési jogköröket is ⁽³⁾;
8. rámutat, hogy az Európa 2020 stratégia konkrét megvalósításának keretében és azon túl meg kell erősíteni a területi dimenziót, amely kiemelten figyelembe veszi az uniós politikák területi hatását. E célból azt ajánlja, hogy területi hatásaik szempontjából vizsgálják felül az ágazati politikákat, és az egyes uniós szakpolitikákhoz, különösen a 2020 utáni kohéziós politikához tartozó jogi aktusok elfogadásának eljárásába – a rendelkezésekre vonatkozó hatásvizsgálatok szerves részeként – állandó jelleggel építsék bele a területi hatásvizsgálatot;

⁽¹⁾ Az Európai Unió 2020-ig szóló területi agendája. Egy sokszínű régiókból álló, befogadó, intelligens és fenntartható Európa felé.

⁽²⁾ Barca-jelentés, 108. o.

⁽³⁾ „Making Europe Open and Polycentric” a következő kiadványban: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

9. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell azoknak a szükséges uniós szintű intézkedéseknek a nyomon követését, amelyeket a közelmúltbeli válsággal összefüggésben az EU-n belül egyre növekvő regionális egyenlőtlenségek ellensúlyozására hoztak, mivel ezek az egyenlőtlenségek komoly fenyegetést jelentenek a területi kohézióra;

Általános megjegyzések

10. úgy véli, hogy az EU-nak területközpontú fejlesztési stratégiára kell törekednie, a kohéziós politikáról szóló új jogszabálycsomagban pedig fokozni kell az ebbe az irányba mutató erőfeszítéseket. Más szóval a kohéziós politikának összhangba kell hoznia a feltételeesség és a szubszidiaritás elvét, és nagyobb figyelmet kell fordítania az utóbbira;

11. emlékeztet arra, hogy az Unió területi politikájának figyelembe kell vennie a különböző uniós szakpolitikai stratégiák régiókra, városokra és városi területekre gyakorolt hatását, és lehetővé kell tennie a jelenlegi kihívások átfogó módon történő, nem csak a strukturális és beruházási alapokra támaszkodó kezelését, hogy lefedjük a környezet, a közlekedés, a belső piac és a digitális menetrend területét – csak hogy néhány olyan uniós szakpolitikát említsünk, amelyek egyértelmű területi hatása van. A szinergiák maximalizálása, a fejlődési lehetőségek kiaknázása és az ellentmondásos politikai hatások elkerülése érdekében a szakpolitikák kialakításában figyelembe kell venni a területi dimenziót;

12. újfent egy „kohéziós politikai tanács” felállítását javasolja az ellenőrzési rendszer megerősítésének és az egyensúly biztosításának céljával, mely a tagállamok illetékes kormányzati szintjének a regionális fejlesztésért felelős minisztereiből, illetve az együttműködés összehangolójaként a Régiók Európai Bizottságának egy képviselőjéből állna. Az RB kész arra, hogy aktívan részt vegyen egy ilyen struktúra felállítására vonatkozó politikai vitában, hogy biztosítható legyen a helyi és regionális önkormányzatok álláspontjának teljes mértékű figyelembevétele;

13. hangsúlyozza, hogy a partnerség elengedhetetlen feltétel a kohéziós politika hatékonyságának növeléséhez, és csak a többszintű kormányzás rendszere képes hatékony kapcsolatot biztosítani az Európai Unió stratégiai iránymutatásai és a regionális és helyi kihívások között ⁽⁴⁾;

14. megismétli, hogy támogatja azokat az új mechanizmusokat és eszközöket, amelyek erősítik a közösségvezérelt helyi fejlesztésen (CLLD) és az integrált területi beruházáson (ITB) keresztüli területi megközelítést. Ezek kiváló lehetőségeket kínálnak a helyi önkormányzatok, a városok és régiók számára ahhoz, hogy a gazdasági növekedés és a jólét megteremtéséhez, valamint a konvergencia útjára való visszatéréshez kiaknázhassák az uniós alapokat. Ezért sajnálja, hogy bár sok tagállam a gyakorlatban is használni szeretné ezeket az eszközöket, ezt megnehezítik az uniós rendelkezésekben még mindig fennálló szabályozási akadályok, illetve az, hogy az irányító hatóságok nem igazán akarják átengedni a helyi és regionális szintnek az uniós politikák végrehajtását;

15. mivel az említett eszközök végrehajtásának szintje igen eltérő az egyes tagállamokban, a legnagyobb mértékben egyszerűsíteni kell és össze kell hangolni a területfejlesztést támogató eszközök igazgatásának, végrehajtásának, felügyeletének és ellenőrzésének a rendszerét;

16. úgy véli azonban, hogy a fejlesztés területi megközelítése messze túllép ezeken az eszközökön, és a kohéziós politika összes szempontjánál figyelembe kell venni;

17. kéri, hogy jobban tartsák tiszteletben az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174. cikkének területi kohézióról szóló rendelkezéseit. Ez a cikk kimondja, hogy az Unió a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére törekszik, kiemelt figyelmet fordítva a vidéki térségekre, az ipari szerkezetváltás által érintett térségekre és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókra, mint a legészakibb, gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határokon átnyúló és a hegyvidéki régiók, hiszen az Európai Unió 2020-ig szóló területi agendája tényleges sikerének egyik kulcsfontosságú tényezője az lenne, hogy lehetővé tesszük e területek számára a fejlődést gátló strukturális akadályaik leküzdését;

⁽⁴⁾ CoR 2012/1683.

18. rámutat még a legkülső régiók különleges esetére is: e területeknek az EUMSZ 349. cikkében is rögzített sajátosságait és korlátait figyelembe kell venni annak érdekében, hogy lehetővé váljon számukra, hogy felszámolják a fejlődésük előtt álló strukturális akadályokat, és ezáltal a 2020-ig szóló területi agenda sikerének egyik további kulcselemévé váljanak;

19. emellett nem szabad megfeledkezni azokról a demográfiai kihívásokról sem, amelyek jelentős hatással vannak a régiókra, így az elnéptelenedésről, a népesség előregedéséről és a rendkívül szétszórta élő lakosságról. A Régiók Bizottsága arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a kohéziós politika végrehajtása során fordítson kiemelt figyelmet a földrajzi és demográfiai szempontból leghátrányosabb helyzetű területekre⁽⁵⁾;

20. kéri, hogy újra nyissák meg a vitát arról, hogy milyen, „a GDP-n innen és túli” mutatókkal lehetne az életminőséget mérni, és hangsúlyozza, hogy a területi kohézió kiegészíti a gazdasági és társadalmi kohéziót, ezért nem mérhető kizárólag gazdasági mutatókkal. „Az EU intelligens, fenntartható és befogadó növekedése nem csupán a GDP növelését tartja szem előtt. Magában foglalja a területi, társadalmi, kulturális és főként a környezeti szempontokat is, amelyek különösen fontosak a vidéki vagy a ritkábban lakott térségekben.” E tekintetben a vidéki és városi zöld infrastruktúrák kialakítása javítja a terület minőségét és csökkenti sérülékenységét. A mutatók kiválasztásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a tagállamokban regionális szinten csak korlátozottan állnak rendelkezésre statisztikai adatok;

21. kéri, hogy vezessenek be olyan összehasonlítható és megbízható mutatókat és mérőszámokat, amelyek a területi kohézió, az átfogó területfejlesztés, a strukturális problémák, a területi kihívások és lehetőségek, valamint a területi hatások mérésére, támogatására és nyomon követésére használhatók a különböző földrajzi szinteken és régiótípusokban⁽⁶⁾. Így lehetővé válik, hogy a döntéshozók az arányossági követelményeknek megfelelő, megalapozott területrendezési döntéseket hozzanak;

22. alapvető fontosságúnak tartja az éghajlat-változási és környezeti kockázatok, valamint azok területi hatásainak figyelembevételét;

23. kiemeli azt is, hogy vitát kell indítani a kohéziós politika 2020 utáni jövőjéről, és e vitának különösen azt kell elemeznie, hogy teljesültek-e a kezdeti célkitűzések, köztük a területközpontú megközelítés támogatása. Mérlegelni kell ugyanakkor, hogy az európai strukturális és beruházási alapok elosztására vonatkozó jelenlegi módszerek maradéktalanul összeegyeztethetőek-e a szakpolitikai célokkal, és kellően figyelembe veszik-e a területi sokféleséget;

Többközpontú területfejlesztés

24. megjegyzi, hogy a területi kohézió megvalósítása érdekében kulcsfontosságú a többközpontú fejlesztés az EU-ban, amely hozzájárul a tagoltabb városi rendszer kialakulásához és a társadalmi kohézióhoz kapcsolódó javak és szolgáltatások jobb biztosításához az Unió egész területén;

25. emlékeztet arra, hogy Európa hatékonysága és minősége függ egyrészt a különböző nagyságú városok közötti kapcsolathálózatok kiépítésétől – a helyi szinttől egészen a globális szintig –, másrészt pedig a polgárok helyzetének megerősítésétől és azon helyi intézkedések végrehajtásától, amelyek európai és globális szinten előtérbe helyezik a saját erősségeket;

26. hangsúlyozza, hogy a szomszédos országok és a világ többi része iránti nyitottság valamennyi európai város és régió esetében előfeltétele a globális növekedés és a technológiai haladás által kínált fejlődési lehetőségek kihasználásának. A határokon átnyúló együttműködés támogatása, különösen az EU külső határain, hatékony eszköznek bizonyult e tekintetben. Európa hosszú távú fejlődése az egyes városok és régiók versenyelőnyeinek a függvénye, amelyeket az egységes piac megvalósításának és a hatékony közös fejlesztési stratégiák kidolgozásának keretében globális szinten előtérbe kell helyezni és ki kell aknázni, különösképpen az euromediterrán, a keleti és a transzatlanti partnerség területén⁽⁷⁾;

⁽⁵⁾ CoR 2014/4896.

⁽⁶⁾ „Making Europe Open and Polycentric” a következő kiadványban: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

⁽⁷⁾ „Making Europe Open and Polycentric” a következő kiadványban: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

27. rámutat arra, hogy a legfejlettebb városok és régiók együttműködése hozzáadott értéket teremt, és hozzájárul tágabb környezetük fejlődéséhez. Ezért hangsúlyozza, hogy mivel az uniós politikák közvetlen hatást gyakorolnak a helyi és regionális önkormányzatokra, figyelembe kell venni ezek szerepét, véleményeit és javaslatait;

A másodlagos jelentőségű városok, a kis- és közepes méretű városi területek és a vidéki területek szerepe

28. hangsúlyozza a regionális fejlesztés többközpontú modelljének előnyeit, és ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet a városi és vidéki területek közötti kapcsolatok jelentőségére;

29. olyan politikai szemlélet alkalmazását kéri, amely mind országhatáron belül, mind a határokon átnyúló szinten funkcionális régiók létrehozását támogatja, mivel a funkcionális területek városi és vidéki területeket egyaránt magukban foglalnak; rámutat arra, hogy az ilyen régiók – ahogy ezt már számos gazdasági és területrendezési elemzés hangsúlyozta – fontos szerepet játszanak a fejlődéshez szükséges kritikus tömeg megtartásában és a külső sokkokkal szembeni érzékenység csökkentésében;

30. úgy véli, hogy a társadalmi kirekesztés területi koncentrációja egyaránt megfigyelhető városi, elővárosi és vidéki területeken, melyek gyakran tisztességes életszínvonalat biztosító területek szomszédságában találhatóak. A területi agenda jobb végrehajtásához figyelembe kell venni a szubregionális szint sajátosságait;

31. sürgeti, hogy az uniós politikákat és a finanszírozási eszközöket nagyobb mértékben összpontosítsák a városi régiók közötti eredményes és hatékony – a városok terjeszkedésének jelenségét és a területhasználat új formáit figyelembe vevő – kapcsolatok kiépítésére, az ismeretekhez és az oktatáshoz való hozzáférésre, valamint működőképes hálózatok kialakítására a városokban és a funkcionális területeken ⁽⁸⁾ annak érdekében, hogy lehetőség legyen a legjobb gyakorlatok, illetve a sikeres szakpolitikai megoldásokkal és projektekkal szerzett tapasztalatok megosztására;

32. üdvözli, hogy a 2020-ig szóló területi agenda arra szólította fel a tagállamokat, régiókat és városokat (köztük a kis- és közepes városokat), hogy járuljanak hozzá a közös európai területi prioritásokhoz, egyúttal sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ezzel kapcsolatos döntéshozatali eljárásban még mindig nem tekintették egyenrangú partnernek a helyi és regionális önkormányzatokat. Arra kell törekedni, hogy az önkormányzatok képesek legyenek eredményesebben reagálni az Európa előtt álló legfontosabb területi kihívásokra;

33. úgy látja, hogy a kis- és közepes városok jó működése és a vidéki gazdaság diverzifikációja alapvetően fontos eleme a területi agenda teljes körű végrehajtásának. Ezzel összefüggésben fontos, hogy a stratégiák az általános társadalmi-gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való igazságos hozzáférésre, a funkcionális területeknek a (már kidolgozott vidék- és városfejlesztési kezdeményezésekre építkező) kibővítésére, illetve a kis- és közepes városok megközelíthetőségének és összeköttetésének támogatására koncentráljanak ⁽⁹⁾;

34. felhívja a figyelmet a többközpontú területfejlesztés egyik elemének számító kis- és közepes városi területek szerepére. Ezzel összefüggésben üdvözli, hogy az elnökségi trió foglalkozik ezzel a kis és közepes városi területekhez kötődő közös témakörrel, ezen belül a városok és falvak közötti kapcsolatépítésről szóló elemzésekkel, a különféle területek közötti együttműködést szolgáló mechanizmusok bevezetésével és a kiegyenlítettebb területfejlesztésre való törekvéssel. Alapvető fontosságú a területek identitását adó értékeknek (táj, kulturális és környezeti örökség) mint a világgiaci versenyképesség és egyediség forrásainak megerősítése;

35. a kis és közepes városi területek tevékeny szerepet játszanak a környező falvakban élők jólétének és jólétének biztosításában, központnak számítanak a foglalkoztatás és a szolgáltatások tekintetében, helyi közlekedési csomópontokat alkotnak, és növekvő mobilitási igényeket generálnak. Ezért fontos feladatot látnak el a vidéki és városi területek elnéptelenedésének korlátozásában. A többközpontú hálózatokban való részvételük révén hozzájárulhatnak ugyanakkor a nagyvárosi területek fejlesztéséhez is. A nagyvárosokban elősegíthetik a túlzott népsűrűségéből adódó környezeti és életminőségbeli problémák megoldását;

⁽⁸⁾ „How to strengthen the Territorial dimension of Europe 2020 and the EU cohesion Policy”.

⁽⁹⁾ „How to strengthen the Territorial dimension of Europe 2020 and the EU cohesion Policy”.

36. a fentiekkel összefüggésben azt kéri, hogy fejlesszék tovább és – az integrált városi menetrend keretében – hatékonyabban hangolják össze a kohéziós politika városi dimenzióját a városi területeket érintő egyéb szakpolitikákkal, és erősítsék meg az európai városi területek és vidéki háterszáguk közötti hivatalos együttműködést⁽¹⁰⁾. Megismétli azt a kérését, hogy dolgozzanak ki fehér könyvet az integrált városi menetrendről;

Az európai régiók összekapcsolása: területi perspektíva

37. úgy véli, hogy a határokon átnyúló, régióközi és szupranacionális kezdeményezések (például az európai területi együttműködési csoportosulás) segítségével működő európai területi együttműködés és a makroregionális stratégiák kidolgozása alapvetően fontos eszközök, melyek lehetővé teszik a területi agenda jobb végrehajtását. Ezért üdvözli, hogy az elnökségi trió meg akarja vizsgálni, hogy milyen jogi rendelkezésekre van szükség határokon átnyúló, integrált térségek létrehozásához, valamint hogy a Tanácson belül munkacsoport alakult a makroregionális stratégiák előrehaladásának nyomán követése érdekében. A célok teljesítésének szempontjából továbbra is alapvetően fontosnak tartja, hogy az ilyen eszközök kidolgozásában és irányításában, valamint az említett munkacsoportban a szubnacionális szintű szereplők is részt vegyenek;

38. szükségesnek tartja a különféle területek között földrajzilag kiegyensúlyozott, többközpontú növekedés támogatását – egyebek mellett olyan határozott intézkedések révén, melyek célja a digitális szakadék megszüntetése, az energiaügy, éghajlat-politika és a környezetvédelem területén történő együttműködés, a kutatás és az innováció, a területek megközelíthetősége és vonzereje, illetve olyan kiegyensúlyozott közlekedéspolitikai segítségével, amely a területi sajátosságokhoz igazodó stratégiára épül;

39. hangsúlyozza a közlekedési infrastruktúra mint területi kohéziós eszköz szerepét. A földrajzi és demográfiai nehézségekkel küzdő régiókra kiemelt figyelmet kell fordítani ebből a szempontból⁽¹¹⁾. Ennek kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy a határokon átnyúló – többek között harmadik országokkal való – összeköttetések támogatására fel lehet használni az európai területi együttműködési csoportosulást és több más finanszírozási eszközt, például az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt;

40. kéri, hogy az Európai Bizottság folytassa és fokozza erőfeszítéseit a TEN-T törzshálózat megvalósítása érdekében, különös tekintettel a szűk keresztmetszetek felszámolására, a határokon átnyúló összeköttetések előmozdítására és arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nagyobb mértékben vonják be a folyosókkal foglalkozó platformokba;

41. hangsúlyozza, hogy a hatodik kohéziós jelentés alapján a transeurópai közlekedési hálózat kiépítésére vonatkozó iránymutatások kijelölik azt a célt, hogy egy uniós szintű, valódi multimodális, a vasútvonalakat magában foglaló hálózat álljon rendelkezésre, melyhez új infrastruktúrák kialakítására és a jelenlegiek korszerűsítésére van szükség. Tekintettel erre a célra az RB szerint fenntartható, versenyképes, energetikai szempontból hatékony és környezetbarátabb közlekedési eszközökre van szükség, támogatni kell az intermodalitást, a különféle közlekedési módok egymást kiegészítő használatát, továbbá az infrastruktúra-projektek a kevésbé fejlett területeken, a határokon átnyúló területeken, a belső piachoz természeti akadályok miatt nehezen hozzáférő területeken, illetve a területi kohézióval kapcsolatos problémákkal szembesülő területeken;

A területi agenda és az Európa 2020 stratégia

42. megjegyzi, hogy az EU 2020-ig szóló területi agendája megerősíti a területi megközelítés fontosságát az Európa 2020 stratégia végrehajtása szempontjából. Ki kell használni a felülvizsgálat által kínált alkalmat arra, hogy erősítsék a stratégia területi dimenzióját. Ezért az Európa 2020 stratégiában meghatározott uniós célok csak úgy érhetőek el, ha figyelembe vesszük a stratégia területi dimenzióját, mivel a fejlődési lehetőségek régióként különbözőek⁽¹²⁾;

⁽¹⁰⁾ „Polycentric Territorial Development at EU, national and regional level” – a COTER szakbizottság kerekasztal-megbeszélése Fabrianóban, 2014. július 10-én.

⁽¹¹⁾ Konkrét ajánlásokért lásd a Régiók Bizottsága véleményét a következő tárgyban: „Mobilitás a földrajzi és demográfiai nehézségekkel küzdő régiókban” (CdR 1691/2014).

⁽¹²⁾ Az Európai Unió 2020-ig szóló területi agendája. Egy sokszínű régiókból álló, befogadó, intelligens és fenntartható Európa felé.

43. ismételten kéri, hogy az Európai Unió 2020-ig szóló területi agendája és az Európa 2020 stratégia közötti kölcsönhatások elemzéséből kiindulva készüljön fehér könyv a területi kohézióról, hogy ellensúlyozni lehessen a növekvő területi egyenlőtlenségeket az EU-ban ⁽¹³⁾;

44. azt javasolja, hogy az EU kohéziós politikája, amely a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót tűzi ki célul, a jövőben is nagymértékben járuljon hozzá az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósításához. A kohéziós politika a növekedési és konvergenciacélok szorosabb összekapcsolása révén elősegíti majd a stratégia kiemelt céljainak elérése terén mutatkozó, Unión belüli egyenlőtlenségek csökkentését, és ezzel hozzájárul ahhoz, hogy egész Európában tartósan növekedjen a jólét. Ezt a lehetőséget következetesen ki kell használni, oly módon, hogy a kohéziós politika partneri megközelítése révén, regionális gyökerű stratégiák útján konkrétan kapcsolódunk a helyi feltételekhez és lehetőségekhez;

45. ezért támogatja azt az elképzelést, hogy javasoljanak magatartási kódexet az Európa 2020 stratégiához ⁽¹⁴⁾, amely az európai partnerségi magatartási kódexre támaszkodva biztosítja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok és más érdekelt felek is részt vehessenek a területfejlesztést érintő hosszú távú stratégiai dokumentumok tervezésében és végrehajtásában;

Az európai térség jövőképe

46. felhívja a figyelmet az Európai Területfejlesztési és Kohéziós Megfigyelő Hálózatnak (ESPON) azokra az erőfeszítéseire, amelyek célja olyan európai területfejlesztési mutatók és mérőszámok kidolgozása, melyek a döntéshozóknak segíthetnek a területi kohézió mérésében és nyomon követésében. Határozottan kéri olyan mutatók kidolgozását, amelyek tükrözik, hogy a területi és demográfiai kihívások (úgy mint az elszórt népesség, az alacsony népsűrűség, az elnéptelenedés és a lakosság elöregedése) miként hatnak a fenntartható, intelligens és inkluzív növekedésre;

47. úgy véli, hogy sürgősen szükség van összehasonlítható, a helyi és az az alatti szintre vonatkozó statisztikai adatok gyűjtésére, valamint az OECD és az Európai Bizottság által jelenleg alkalmazott város-vidék besorolás olyan Eurostat-kategóriákba való átrendezésére, amelyek – a helyi szintről szerzett megbízható információk alapján – az uniós politikák kidolgozását és ezek értékelését is előmozdíthatják;

48. úgy véli, hogy egy nyitott és többközpontú Európa építése jelenti a leginkább összetartó területi stratégiát, amely előmozdítja a gazdasági növekedést, a versenyképességet, a társadalmi kohéziót és azokat a fenntartható fejlődési célokat, melyeket az Európa 2020 stratégia és a 2020-ig szóló területi agenda is támogat a következő évtizedekre ⁽¹⁵⁾. Támogat minden olyan stratégiát, amely összekapcsolja a fejlesztést és a kohéziót, és jó életkörülményeket teremt;

49. úgy látja, hogy Európa egész területére vonatkozóan egy jövőbe tekintő, általános fejlesztési koncepcióra épülő, közös stratégiai tervezésre van szükség, így gondoskodva a regionális fejlesztéssel kapcsolatos uniós szakpolitikák jobb összehangolásáról ⁽¹⁶⁾.

Kelt Brüsszelben, 2015. április 17-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

⁽¹³⁾ CoR 2014/2333.

⁽¹⁴⁾ Az Európa 2020 stratégia felülvizsgálatának terve.

⁽¹⁵⁾ „Making Europe Open and Polycentric” a következő kiadványban: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

⁽¹⁶⁾ „Making Europe Open and Polycentric” a következő kiadványban: „Scenarios and Vision for European Territory 2050”, ESPON.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Erőforrás-hatékony lehetőségek az építőiparban

(2015/C 195/06)

Előadó:	BORBOLY Csaba, a Hargita megyei önkormányzat elnöke (RO/EPP)
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Európai Bizottságának: Erőforrás-hatékony lehetőségek az építőiparban, COM(2014) 445 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. teljes mértékben támogatja, hogy az Európai Bizottság az építőipari erőforrás-hatékony közös európai normáinak alapjául szolgáló közös célkitűzések és mutatók kidolgozására törekszik a politikai összhang és koherencia növelése érdekében. A helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú partnerek az erőforrások fokozott hatékonyságának támogatásában, mivel az a környezetre, az éghajlatra, a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt kedvező hatása révén hozzájárul a fenntartható fejlődéshez. Ezek az önkormányzatok emellett élhetnek olyan eszközökkel, mint a zöld közbeszerzés, és így fellendíthetik az építési és bontási hulladékokból előállított termékek piacát;

2. ezért aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság a fent említett közleményében sem tesz említést a helyi és regionális önkormányzatok szerepéről, miközben a Régiók Bizottsága más, hasonló témákban készült véleményeiben felhívta a figyelmet erre a szempontra. Hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok befektetői szerepe nemcsak az építőiparban kiemelt jelentőségű, hanem a közbeszerzést, az uniós és nemzeti jogszabályoknak az épületekre való alkalmazását, a helyi vállalkozások és innováció támogatását, valamint a befektetők és a lakosság tájékoztatását illetően is. Ebből kiindulva a Régiók Bizottsága felkéri az Európai Bizottságot annak megvizsgálására, hogy miként lehet a közlemény kapcsán indított konzultációkba bevonni a Régiók Bizottságát és a helyi és regionális önkormányzatokat;

3. kiemeli, hogy a fenntartható épületek kiterjedt és összetett szakpolitikai területén a fellépéseket olyan holisztikus megközelítésre kell alapozni, amely figyelembe veszi az ezeket az épületeket használó személyek, közösségek és intézmények szükségleteit és aggodalmait. A helyi körülmények és a helyi gazdaság szempontjából jelentkező előnyök a fenntarthatóság fontos szempontjainak tekintendők – ilyen például a helyi építőanyagok használatának ösztönzése a szabad mozgás kulcsfontosságú elvének tiszteletben tartása mellett –, ugyanis sok esetben ezek tekinthetők a leghatékonyabbaknak, mivel pozitív hatásuk lehet a helyi gazdaságra;

A. Alapvető problémák

4. elfogadhatatlannak tartja, hogy a szolgáltatási épületekből származó újrahasznosítható építési és bontási hulladék (CDW) gyakran hulladéklerakókba kerül anélkül, hogy előzetesen felmérnék, hogy az összegyűjtése és újrahasznosítása gazdaságos-e. Az RB elsődleges fontosságúnak tartja, hogy az újrahasznosítási lánc zárt legyen, ennek érdekében például külön célokat kellene meghatározni adott típusú hulladékokra, és kötelező erejű rendelkezéseket kellene hozni a bontásra vagy felújításra ítélt épületek újrahasznosítási lehetőségeinek felmérésére, valamint a CDW bontására és szétválogatására, ahogy azt néhány regionális vagy helyi jogszabály már előírja;

5. úgy véli, hogy az építőipari ágazat környezetbarátabbá tételéhez szükséges, hogy az állami hatóságok keretet teremtsenek az építetők és az építőipari vállalkozások számára a kevésbé pazarló gyakorlatokra való átállás ösztönzésére, mivel az építési szakasz kulcsfontosságú az épület környezeti teljesítménye szempontjából annak teljes életciklusa során. A közös uniós mutatók és szabványok hiányában, és ha nincsenek gazdaságilag életképes üzleti modellek a jelenleginél környezetbarátabb és erőforrás-hatékonyabb építési technológiák és anyagok választására, ez az átmenet nem valósulna meg olyan gyorsan, mint az várható;

6. szükségesnek tartja annak egyértelművé tételét, hogy bontási hulladékok akár egy épület teljes lebontása, akár rehabilitáció során keletkezhetnek, ezért le kell szögezni, hogy a bontás fogalmába a rehabilitáció során alkalmazott részleges bontás is beletartozik. A legtöbb régióban a rehabilitáció során keletkező hulladék összmenyisége meghaladja az épületek lebontásakor keletkező hulladék mennyiségét;

7. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy a kutatási és demonstrációs projektek határozottabb támogatásával ösztönözést nyújtson az építési és bontási hulladékok újrafelhasználásának piaca számára. Ezeknek a projekteknek, beleértve azokat is, amelyek a Horizont 2020 keretprogramba tartoznak, és amelyeket a tagállamokkal szoros együttműködésben hajtanak végre, megoldások kidolgozására kell irányulniuk arra vonatkozóan, hogy miként lehetne erősíteni az újrafeldolgozás gazdasági vonzerejét. A Régiók Bizottsága ezenkívül szorgalmazza az építési és bontási hulladékokból előállított másodlagos termékek piacának kedvező eszközök létrehozását;

B. A helyi és regionális önkormányzatok és az erőforrás-hatékonysági politika támogatása

8. úgy véli, hogy az egész Európai Unió helyi és regionális önkormányzatainak szempontjából az elsődleges cél az lenne, hogy előrehaladjanak a közös mutatók kidolgozására irányuló erőfeszítések, amelyek az építőipar környezetbaráttá tételéhez szükséges közös célkitűzések és normák kidolgozásának előfeltételei. A helyi és regionális önkormányzatok érdeke azoknak az alapvető környezetvédelmi és gazdasági kihívásoknak a kiemelése, amelyekkel az építőipari erőforrás-felhasználás hatékonyságának javítására irányuló folyamat szembesül;

9. ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok már most is jelentős szerepet játszanak az alacsony vagy nulla költségű fenntartható épületek népszerűsítésében helyi és regionális építőipari kódexek révén. Az e kódexek végrehajtásából eredő helyes gyakorlatok – például a nappali fény szintjére, az energiahatékonyságra vagy az építőanyagokra vonatkozó minimumkövetelmények – jelentős mértékben hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Európában valóban fenntartható épületek épüljenek, ezért ösztönözni kell őket;

10. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális hatóságok kiemelten fontos szerepet játszanak az épületek környezeti hatásának csökkentésében, mivel felelősségi körükben eljárva megfelelő intézkedéseket dolgoznak ki és stratégiákat hajtanak végre az erőforrás-hatékonyság vonatkozásában, figyelmet fordítva helyi sajátosságokra és szempontokra;

11. felhívja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a fenntartható épületekre vonatkozó politikák kialakítása során területrendezési és várostervezési eszközöket és gyakorlatokat is használjanak fel. A megújuló energiához, az energiahatékonysághoz, a hulladékgazdálkodáshoz, illetve a működéshez és a karbantartáshoz kapcsolódó szempontokat is figyelembe kell venni;

12. ebben az összefüggésben felhívja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy az épületeknek az építőipari termékeket, az épület tervezését és megépítését, karbantartását és felújítását magában foglaló teljes életciklusa során kövessenek holisztikus megközelítést, hogy előmozdítsák a nyersanyagok hatékonyabb felhasználását, az alacsonyabb energia- és vízfogyasztást, valamint a jobb hulladékgazdálkodást;

13. rendkívül fontosnak tartja az európai helyi és regionális önkormányzatok által eddig tett erőfeszítéseket, például Emilia-Romagna régió energiahatékonysági stratégiáját és Bolzano autonóm tartomány „Energia – Dél-Tirol 2050” éghajlatpolitikai tervét, a Hargita megyei helyi hagyományos építészetben alapuló új technológiát és megközelítést feltáró programokat, illetve az észtszországi Rakvere városának és a görögországi Magnezia térségben fekvő Almirósz település Anávra közösségének innovációs fellépéseit – ezek a kezdeményezések éppúgy, mint sok más hasonló, kiemelkedők az erőforrás-hatékonyság és a fenntartható építőipar terén;

14. megjegyzi, hogy a környezetbarát építőiparból és bontásokból származó építőanyagokhoz kötődő ipari tevékenységek sok munkahelyet teremthetnének. Az ilyen tevékenységekre vonatkozó regionális és helyi cselekvési tervek kidolgozása, a humán erőforrások megfelelő kiaknázásával kiegészítve, jelentős mértékben hozzájárulna a hatékony erőforrás-felhasználással kapcsolatos célok megvalósításához;

15. úgy véli, hogy a Polgármesterek Szövetsége kezdeményezés az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos kihívás kérdésének kezeléséhez is hasznos eszköz lenne. Határozottan úgy véli, hogy amint jóváhagyásra kerülnek az uniós erőforrás-hatékonysági célkitűzések, fel kell tární, hogy ez miképpen lehetséges;

16. emlékeztet még arra, hogy az erőforrások felhasználását nagyrészt a tervezéssel kapcsolatos döntések és az építőanyagok kiválasztása során határozzák meg. Emiatt, amint azt az Európai Bizottság is kifejti, azért, hogy az erőforrás-hatékonyságból minél több haszon származzon, biztosítani kell, hogy a mérnökök, a tervezők, a gyártók, a vállalkozók, a hatóságok és a végfelhasználók hasznos és megbízható információkkal rendelkezzenek ahhoz, hogy a fenntartható tervezés kritériumának megfelelő döntéseket hozzanak. Erre való tekintettel, és mivel az engedélyezési szervek közül a helyi és regionális önkormányzatok vannak a legközelebb az összes érdekcsoporthoz, nekik kellene tudatosítás céljából a konkrét tájékoztatási folyamatokat, valamint az erőforrások felhasználását támogató és ösztönző politikákat és programokat kialakítaniuk, az európai alapok finanszírozási kereteire is támaszkodva. Ezeknek a politikáknak egy közös európai megközelítés részét kellene képezniük az épületek környezeti teljesítményének értékelése kapcsán, amely az összes most meghatározott kulcsfontosságú mutatót tartalmazza;

17. felhívja az Európai Bizottságot, hogy aktívan vonja be a helyi és regionális szintet egy olyan alapvető mutatókkal rendelkező keret kidolgozásába, amelyek az épületek energiateljesítményének értékelésére szolgálnak azok teljes életciklusa alatt. A helyi és regionális szinttel konzultálni kell és be kell vonni azt az említett mutatók kidolgozási folyamatának minden szakaszába;

18. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nemcsak politikai szinten töltenek be fontos szerepet, amely a fenntartható épületek kérdéséhez kapcsolódó pénzügyi beruházásokat hajtja végre, hanem a középületek és állami tulajdonban lévő lakóingatlanok vagy közhasznú infrastruktúrahálózatok tulajdonosaiként is;

19. ismételtlen kiemeli, hogy ellenzi a makrogazdasági feltételeesség rendszerét, amely lehetővé teszi, hogy ha egy tagállam nem felel meg az uniós jog szerinti kötelezettségeinek (például a hulladékokkal vagy az energiahatékonysággal kapcsolatos célkitűzések vonatkozásában), akkor szankcióként részben vagy egészben vonják meg tőle a strukturális és beruházási alapokból származó finanszírozást. Fennáll ugyanis annak a veszélye, hogy ez a szankció a helyi és regionális önkormányzatokat sújítja, függetlenül attól, hogy mekkora mértékben járultak hozzá a politikai célkitűzésekhez;

20. felkéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy erősítsék meg a környezetbarát közbeszerzések keretében történő együttműködést, és ezáltal járuljanak hozzá a helyi és regionális feltételek javításához az EU fenntartható épületekkel kapcsolatos ambiciózus célkitűzéseinek elérése érdekében;

C. *Definíciók, mutatók, kutatás-fejlesztés*

21. emlékeztet arra, hogy az építőipar egy eszköz, az épületeknek pedig pozitív és negatív hatása is lehet az adott urbanisztikai, építészeti, szociális, gazdasági és környezeti összefüggésben. Ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a fenntarthatóság kérdéseire a kölcsönös viszonyok ezen összetett rendszerében;

22. emlékeztet arra, hogy bizonyos építőanyagok műszaki és teljesítményjellemzői a gyártást követően gyorsan változnak, ez a folyamat pedig bizonyos esetekben az összeszerelést követően is folytatódik. Ennek értelmében különösen fontos annak elemzése, hogy ezek az anyagok a bontást követően alkalmasak-e még újrafelhasználásra – és ha igen, milyen feltételekkel –, és hogy esetleg szükséges-e egy külön bizonyítványrendszer bevezetése ezen anyagok tekintetében;

23. felhívja ugyanakkor a figyelmet arra, hogy kutatások szükségesek az épületek és kapcsolódó létesítmények fenntartása és karbantartása terén, egyfajta lehetőségként életciklusuk meghosszabbítására. Pontosabban szólva elő kellene mozdítani az energetikai szolgáltató vállalkozások által biztosított energiaellátásra, illetve létesítmény-felújításra és -karbantartásra vonatkozó szerződéseket;

24. kiemeli, hogy a bontásból származó építőanyagok más célú, például az útépitések során történő felhasználását igen fontos kutatási területként kell kezelni, mivel sok építőanyag káros, veszélyes vagy fertőzött anyagok tömegét tartalmazza – jelenleg nem megoldott ezen hatások környezeti és egészségi kockázatainak a becslése és szükség esetén a csökkentése;

25. úgy ítéli meg, hogy a hagyományos építési technológiák és anyagok újrafelfedezése nagy lehetőséget jelenthet az európai építőipar számára, mivel ezek gyakran modellt nyújtanak arra, hogy miként lehet a helyi forrásokat a hatásos és a helyi körülményeknek megfelelő megoldások érdekében felhasználni anélkül, hogy ez – a földhasználattal összhangban – újabb kőbányák megnyitásához vezetne ott, ahol ezek nem illeszkednek homogén környezetbe;

26. emlékeztet arra, hogy meg kell vizsgálni, hogy a meglévő épületek rehabilitációja minden esetben megfelelő megoldás-e: Európa számos régiójában a meglévő épületeket, ezen belül a kereskedelmi célú, lakó- és középületeket csak jelentős beruházásokkal lehet olyan állapotba hozni, hogy megfelelő komfortszintet nyújtsanak. Ezek a helyzetek ráirányítják a figyelmet arra, hogy bár az egyes épületek erőforrás-hatékonysága tekintetében a meglévő épületek rehabilitációja még mindig hatékonyabb, mint a bontás és egy új épület felépítése, egy új épület esztétikai, építészeti és szociális értéke olykor sokkal nagyobb, különösen használati szempontból. Ezért annak eldöntéséhez, hogy megfelelő megoldás-e a meglévő épületek rehabilitációja, az egyszerű technikai szempontok mellett az építészeti, szociális, gazdasági és környezeti, valamint a használati szempontokat is figyelembe kell venni;

27. emlékeztet továbbá a fenntartható építőipar hatalmas munkahelyteremtő potenciáljára, amelynek ebben a válság által súlyosan érintett gazdasági ágazatban különös jelentősége van. Az ökológiailag fenntartható új építési módszerek támogatása és az azzal kapcsolatos megfelelő képzés révén az ágazatból kikerült számos munkanélküli visszavezethető a munkaerőpiacra;

28. azt ajánlja, hogy a – lehetőleg helyi vagy hagyományos, nyomonkövetési mechanizmusokkal ellenőrizhető – megújuló nyersanyagokat is nyomatékosan vegyék figyelembe az épületek környezeti hatásának értékelésére szolgáló egységes kritériumok (mint alapvető mutatók) kidolgozásakor. Megerősíti, hogy a megújuló nyersanyagok felhasználása jelentősen hozzájárulhat az erőforrás-hatékonysághoz az építőiparban, az ottani felhasználási lehetőségek pedig nemcsak a szerkezetre (pl. faszkelet) és a szigetelésre korlátozódnak, hanem az épület belső részeire (padlózat, falak, felületborítás) is kiterjednek. Ez különösen érvényes a megújuló nyersanyagok kaszkádszerű, vagyis több lépcsőfokban történő többszörös hasznosítására. A megújuló nyersanyagok az épületek fűtése esetében fosszilis energiahordozókat is helyettesíthetnek, és így csökkenthetik a környezeti hatásokat;

29. felhívja a figyelmet arra, hogy az építkezésekkel összefüggésben nem kerül említésre a megújuló energiák használata, mindazzal együtt, hogy ezek nyilvánvaló módon hozzátartoznak egy épület fenntarthatóságához. Az épületekbe integrált naphőenergia-, fotovoltaiikus és szélenergiarendszerek, valamint a biomassza épületek fűtésére vagy vízmelegítésre való felhasználása nagymértékben hozzájárulna a környezetre gyakorolt – és a teljes életciklus során elemzett – hatás csökkentéséhez, főképpen a szén-dioxid-kibocsátás tekintetében. Meg kell említeni ezenkívül az olyan egyéb technológiákat, mint a geotermikus energiatermelés, a központosított energiatermelési lehetőségek, amelyek hatékony városi fűtési és hűtési infrastruktúrákat tesznek lehetővé, megújuló energiaforrásokat, maradékhőt használnak vagy nagy hatékonyságú kapcsolt termelést biztosítanak. Ha pontos elemzést kívánunk végezni, nem feledkezhetünk meg az áram- és energiaegységek előállításánál felhasznált anyagokról és energiáról sem;

30. megítélése szerint uniós szinten a lehető leghamarabb szükség van az olyan fogalmak tisztázására és közös meghatározására, amelyeket gyakran szinonimaként használnak, ilyenek például a „passzív épület”, a „zöld épület”, a „fenntartható épület”, a „csökkentett energiafogyasztású épület” vagy a „nullához közelítő fogyasztású épület”. Sürgősen szükség van idevonatkozó kutatási-fejlesztési kezdeményezésekre és konzultációkra, mivel ezekre a meghatározásokra épülnek majd a jövőben az e területre vonatkozó közös normák és politikai intézkedések;

31. hangsúlyozza, hogy a fémek és az üveg újrafelhasználása mellett – mely témával a közlemény részletesen foglalkozik – a kutatások a betonra és az építési faanyagokra vonatkozóan is kedvező adatokat tartalmaznak. Építőanyagként a betonnak és a fának jó az újrafelhasználási jellemzője, könnyen szelektálhatók, illetve újrafeldolgozhatók és/vagy hasznosíthatók. Az újrafelhasználásukra vonatkozó helyi és regionális elemzéseknek tehát elsőbbséget kellene élvezniük;

32. megítélése szerint a fa és más természetes építőanyagok alkalmazása esetében azt a tényt is figyelembe kell venni, hogy az építőipar megnőtt igényei a területfelhasználás és az ökoszisztémák közvetlen vagy közvetett változásához vezetnek. Így el kell kerülni, hogy az építőipar esetében megismétlődjene az energetikai célú biomassza-termelés során előállt korábbi hibák, valamint részletesen elemezni kell és figyelembe kell venni a területfelhasználás és az ökoszisztémák megváltozásával kapcsolatos kérdéseket, amikor az építőiparban közös erőforrás-hatékonysági célkitűzéseket és mutatókat dolgoznak ki;

33. javasolja, hogy a mérnökök, építészek és közgazdászok szakképzése során a forráshatékonyság eljárásai mellett azokkal a gyakorlatokkal is foglalkozzanak, amelyek az eredeti terv módosításai miatti további anyagfelhasználás és hulladékképződés csökkentésére szolgálnak;

34. úgy ítéli meg, hogy a forráshatékonysággal összefüggésben, különösen az építési és bontási hulladékok újrafeldolgozásának esetében, a szelektálás és a szállítás költségeit és hatásait is figyelembe kell venni, mivel ezek esetében megfelelően szabványosított elemzési megoldásokra van szükség, és a kutatási-fejlesztési és politikai folyamatokba is integrálni kell a szállításhoz és a helyszínen vagy helyben végzett újrafeldolgozáshoz kötődő lehetőségek összehasonlítását;

D. Kormányzás, partnerség, a tudás átadása

35. üdvözli, hogy a közlemény egyértelműen ráirányítja a figyelmet arra, hogy a bevált gyakorlatok terjesztése fontos szerepet játszik az intézkedések körében. Ezzel összefüggésben prioritást kell biztosítani az azonos sajátosságokkal bíró régiók csoportjai közötti együttműködési projekteknek, mivel e területen nem lehetséges egy bevált gyakorlat egységes követése vagy egy mindenhol használatos végrehajtási rendszer alkalmazása: a helyi és regionális szereplőknek egymástól kell megtanulniuk a legmegfelelőbb megoldásokat, ezek kombinációja pedig meghatározóvá válik a helyi ismeretekből adódó lehetőségek számára;

36. hangsúlyozza, hogy számos helyi és regionális önkormányzat megállapította, hogy a tagállamok csak formálisan veszik át az energiahatékonysági előírások keretébe tartozó intézkedéseket, mivel ezek az adott régió vagy ország tervezési kultúrájától idegen rendszerek. Ezért az RB azt javasolja, hogy készüljön egyfajta időközi jelentés az energiahatékonysági irányelv végrehajtásának állapotáról. Ez ugyanakkor nem szabad, hogy újabb jelentéstételi kötelezettséget rójon a helyi és regionális önkormányzatokra, viszont önkéntes alapon be kell őket vonni a jelentés kidolgozásába;

37. emlékeztet arra, hogy bizonyos régiók nem rendelkeznek a megfelelő ismeretekkel és kompetenciákkal, így főképpen a gyengén fejlett régiókban növekedhet a fejlett régiókkal szembeni technológiai elmaradás. E probléma megoldása érdekében ezeket a régiókat is be kell vonni az együttműködési rendszerekbe, kiemelten foglalkozva az ismeretátadás nehézségeivel. Tanulmányozni kell, hogy miként lehet optimalizálni a tervezési és építési ismeretek átadását a nem megfelelő kompetenciákkal rendelkező régióknak;

E. Kompenzációs mechanizmus

38. úgy ítéli meg, hogy a politikai vezetőknek tisztában kellene lenniük azzal, hogy az építőipar esetleges átalakításához politikai akaratra és erős vezetésre van szükség a helyi és regionális közigazgatás felső szintjein; ez utóbbiak nem hagyhatják figyelmen kívül a helyi és regionális működési költségvetések problémáit, mely költségvetések mindig korlátozottak, és csak rendkívül csekély teret biztosítanak az épületfelújítási beruházások számára, még akkor is, ha azok teljesítménye nagyon jó és gyorsan amortizálódna;

39. rámutat arra, hogy a fenntartható épületeknek nemcsak környezeti, hanem gazdasági és társadalmi előnyei is vannak az építési és karbantartási költségekhez képest, és hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság által hivatkozott piacelemzések alapján az ún. „zöld épületekbe” történő beruházások költsége csupán néhány százalékkal nagyobb, mint a hagyományos építkezések esetében;

40. megítélése szerint fontos, hogy kiemelt figyelem irányuljon a vidéki területek sajátos problémáira, illetve a kis és közepes városokra. Jellemzőségeiket figyelembe kell venni a normák, a célok és más végrehajtási intézkedések meghatározásakor, hogy az ilyen területeket ne érje aránytalanul nagy hátrány, és szükség esetén kompenzációt kaphassanak. Ennek következtében a Horizont 2020 program „Intelligens városok” kezdeményezését át kellene nevezni „Intelligens városok és régiók”-ká, és ki kellene egészíteni egy új kiemelt kezdeményezéssel, amely az „Intelligens vidéki térségek és települések” nevet kapná.

Kelt Brüsszelben, 2015. április 17-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

111. PLENÁRIS ÜLÉS – 2015. ÁPRILIS 16–17.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Beruházási terv és Európai Stratégiai Beruházási Alap

(2015/C 195/07)

Főelőadó:	Claude GEWERC (FR/PES), Pikárdia regionális önkormányzatának elnöke
Referenciaszövegek:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Európai beruházási terv (COM(2014) 903 final) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, valamint az 1921/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról (COM(2015) 10 final)

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(1) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) A gazdasági és pénzügyi válság az Unión belüli beruházások szintjének csökkenéséhez vezetett. A beruházások a 2007. évi csúcs óta megközelítőleg 15 %-kal estek vissza. Az Unió főként a gazdasági jövőt illető piaci bizonytalanság és a tagállamok költségvetési korlátai következtében szenved a beruházások hiányától. Az elmaradó beruházások lassítják a gazdaság helyreállítását és negatívan hatnak a munkahelyteremtésre, a hosszú távú növekedési kilátásokra és a versenyképességre.	(1) A gazdasági és pénzügyi válság az Unión belüli beruházások szintjének csökkenéséhez vezetett. A beruházások a 2007. évi csúcs óta megközelítőleg 15 %-kal estek vissza, ami az Európai Unió valamennyi régióját érinti. Az Unió főként a gazdasági jövőt illető piaci bizonytalanság és a tagállamok költségvetési korlátai következtében szenved a beruházások hiányától. Az elmaradó beruházások lassítják a gazdaság helyreállítását és negatívan hatnak a munkahelyteremtésre, a hosszú távú növekedési kilátásokra és a versenyképességre. Mindez megakadályozza az Európa 2020 stratégia intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló céljainak megvalósítását.

2. módosítás

(2) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) Átfogó fellépésre van szükség az elmaradó beruházások teremtette ördögi kör megszüntetésére. A strukturális reformok és a költségvetési felelősségvállalás fontos előfeltételei a beruházások ösztönzésének. Ezek az előfeltételek a beruházásfinanszírozás új lendületével együtt hozzájárulhatnak egy kedvező folyamat kialakításához, amelyben a beruházási projektek támogatják a foglalkoztatást és a keresletet, és a növekedési potenciál tartós emelkedéséhez vezetnek.</p>	<p>(2) Átfogó fellépésre van szükség az elmaradó beruházások teremtette ördögi kör megszüntetésére. A fenntartható növekedésre, a költségvetési felelősségvállalásra és a közpolitikák hatékonyságának javítására irányuló strukturális reformok fontos előfeltételei a beruházások hosszú távú ösztönzésének. Ezek az előfeltételek a beruházásfinanszírozás új lendületével együtt hozzájárulhatnak egy kedvező folyamat kialakításához, amelyben a beruházási projektek támogatják a foglalkoztatást és a keresletet, és a növekedési potenciál tartós emelkedéséhez vezetnek.</p>

3. módosítás

(8) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(8) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap a köz- és magánberuházásokat övező bizonytalanság kezelésére szolgáló átfogó megközelítés része. A stratégia három pillérből áll: beruházásfinanszírozás mozgósítása, a beruházás reálgazdaságba való eljuttatása és az uniós beruházási környezet javítása.</p>	<p>(8) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap a köz- és magánberuházásokat övező bizonytalanság kezelésére szolgáló átfogó megközelítés része. A stratégia három pillérből áll: beruházásfinanszírozás mozgósítása, a beruházás reálgazdaságba való eljuttatása, az uniós beruházási környezet javítása. A stratégiának ki kell egészítenie az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójára irányuló célkitűzést.</p>

4. módosítás

(10) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(10) Az ESBA célja, hogy segítsen az Unión belüli produktív beruházások finanszírozási és végrehajtási nehézségeinek leküzdésében, és biztosítsa a finanszírozáshoz való jobb hozzáférést. A cél az, hogy a finanszírozáshoz való jobb hozzáférés leginkább a kis- és középvállalkozásoknak kedvezzen. Helyénvaló a finanszírozáshoz való jobb hozzáférés előnyeit a közepes piaci tőkeértékű, vagyis legfeljebb 3 000 alkalmazottat foglalkoztató vállalatokra is kiterjeszteni. Európa jelenlegi beruházási nehézségeinek leküzdése hozzájárulhat az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítéséhez.</p>	<p>(10) Az ESBA célja, hogy segítsen az Unión belüli, gazdasági és társadalmi jelentőséggel bíró produktív beruházások finanszírozási és végrehajtási nehézségeinek leküzdésében, és biztosítsa a finanszírozáshoz való jobb hozzáférést. A cél az, hogy a finanszírozáshoz való jobb hozzáférés leginkább a kis- és középvállalkozásoknak kedvezzen. Helyénvaló a finanszírozáshoz való jobb hozzáférés előnyeit a közepes piaci tőkeértékű, vagyis legfeljebb 3 000 alkalmazottat foglalkoztató vállalatokra is kiterjeszteni. Annak érdekében, hogy a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok minél jobban hozzáférhessenek a javasolt beruházásokhoz, kerülnünk kell a bonyolultságot, és az egyszerűségekre kell törekednünk.</p>

5. módosítás

(11) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(11) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap az Unió szakpolitikai céljainak eléréséhez hozzájáruló, magas gazdasági hozzáadott értékkel rendelkező stratégiai beruházásokat támogat.</p>	<p>(11) Az Európai Stratégiai Beruházási Alapnak azokat a nagy és kis léptékű beruházásokat kellene támogatnia, amelyek hozzájárulnak az Európai Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójára vonatkozó célkitűzések megvalósításához, és az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégiához kapcsolódnak. Az ESBA-nak ki kell egészítenie a létező uniós programokat, főként az európai strukturális és beruházási alapokat, és azokat a magas kockázatú projekteket kell előmozdítania vagy felgyorsítania, amelyek révén javulhat az uniós gazdaság általános hatékonysága, és hozzáadott érték jöhet létre az Európai Unió számára. Az ESBA-nak különös figyelmet kell fordítania az elszigeteltebb és kevésbé fejlett régiókra, hogy ne növelje tovább a beruházások terén fennálló különbségeket, és ösztönöznie kell a transznacionális, határokon átnyúló beruházásokat. Nagyobb szerepet kell biztosítania a helyi és regionális önkormányzatok számára, és azok innovációs kapacitásainak növelésére kell összpontosítania.</p>

6. módosítás

(14) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(14) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap magas társadalmi és gazdasági értéket teremtő projekteket céloz meg. Az ESBA mindenekelőtt a munkahelyteremtést, a hosszú távú növekedést és a versenyképességet előmozdító projektekre irányul. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap az egyedi projektek igényeinek legjobb kielégítése érdekében a pénzügyi termékek széles körét támogatja, többek között a saját tőkét, az idegen tőkét vagy a garanciákat. A termékek ezen széles köre lehetővé teszi az Európai Stratégiai Beruházási Alap számára, hogy alkalmazkodjon a piaci igényekhez, mindemeltt ösztönzi a projektekben a magánberuházást. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap nem helyettesítheti a magánpiaci finanszírozást, hanem a piac hiányosságait kezelve mozgósítania kell a magánfinanszírozást, a közpénzek leghatékonyabb és stratégiai felhasználásának biztosítása érdekében. Az állami támogatásokra vonatkozó elvekkel való összhang előírása hozzájárul a hatékony és stratégiai felhasználáshoz.</p>	<p>(14) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap magas társadalmi és gazdasági hozzáadott értéket teremtő projekteket céloz meg. Az ESBA mindenekelőtt a munkahelyteremtést, a hosszú távú fenntartható növekedést, az innovációt és a versenyképességet előmozdító projektekre irányul. Egyértelműen meg kell határozni a projektek kiválasztásának kritériumait, valamint a nyomkövetési szakaszban alkalmazandó eljárásokat. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap az egyedi projektek igényeinek legjobb kielégítése érdekében a pénzügyi termékek széles körét támogatja, többek között a hiteleket, a saját tőkét, az idegen tőkét vagy a garanciákat. A termékek ezen széles köre lehetővé teszi az Európai Stratégiai Beruházási Alap számára, hogy alkalmazkodjon a piaci igényekhez, mindemeltt ösztönzi a projektekben a magánberuházást. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap nem helyettesítheti a magánpiaci finanszírozást, hanem a piac hiányosságait kezelve mozgósítania kell a magánfinanszírozást, a közpénzek leghatékonyabb és stratégiai felhasználásának biztosítása érdekében, valamint az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziója további erősítésének eszközeként. Az állami támogatásokra vonatkozó elvekkel való összhang előírása hozzájárul a hatékony és stratégiai felhasználáshoz.</p>

7. módosítás

(15) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(15) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap a meglévő EBB- és uniós eszközöknél magasabb kockázattal megterülés profillal rendelkező projekteket támogat, hogy kiegészítse a meglévő műveleteket. Az ESBA az egész Unióban finanszíroz majd projekteket, többek között a válság által leginkább érintett országokban. Az Európai Stratégiai Beruházási Alapot csak akkor lehet igénybe venni, ha más forrásokból nem áll rendelkezésre ésszerű feltételek mellett finanszírozás.</p>	<p>(15) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap a meglévő EBB- és uniós eszközöknél magasabb kockázattal megterülés profillal rendelkező projekteket támogat, hogy kiegészítse a meglévő műveleteket. Az ESBA az egész Unióban finanszíroz majd projekteket, többek között a válság által leginkább érintett országokban. Az Európai Stratégiai Beruházási Alapot csak akkor lehet igénybe venni, ha más forrásokból nem áll rendelkezésre finanszírozás. A magasabb kockázatot egyrészt az a hatás indokolhatja, amit a beruházások a foglalkoztatási szintre és a – különösen a gazdasági változások által érintett – régiók gazdaságára gyakorolnak, másrészt pedig a beruházások, az innováció és a környezetvédelem globális dinamikájával kapcsolatos következmények. Ezeket a kritériumokat a pályázatok elbírálásakor módosítani kell a projektek földrajzi és ágazati szempontból kiegyensúlyozott elosztásának elősegítése érdekében.</p>

8. módosítás

(16) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(16) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap gazdaságilag és technikailag várhatóan életképes beruházásokra irányul, amelyek bizonyos mértékben magukban foglalhatnak indokolt kockázatokat, ugyanakkor megfelelnek az Európai Stratégiai Beruházási Alap általi finanszírozás különleges követelményeinek.</p>	<p>(16) Az Európai Stratégiai Beruházási Alap gazdaságilag és technikailag várhatóan életképes beruházásokra irányul, amelyek bizonyos mértékben magukban foglalhatnak indokolt kockázatokat – amelyek az ESBA támogatása nélkül a magánbefektetők számára túlságosan nagyok lennének –, ugyanakkor megfelelnek az Európai Stratégiai Beruházási Alap általi finanszírozás különleges követelményeinek.</p>

Indokolás

Ez az egyike a beruházási tervben a beruházások addicionalitásával kapcsolatban meghatározott feltételeknek.

9. módosítás

(20) a) preambulumbekkezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(20) a) A tagállamok a mindenkor teljesülése esetén igénybe vehetik az egyéb finanszírozási eszközöket és az európai strukturális és beruházási alapokat (ESB-alapok) abból a célból, hogy hozzájáruljanak az uniós garancia által fedezett, támogatható projektek finanszírozásához, összhangban az ezekre az alapokra vonatkozó jogi keret célkitűzéseivel, garanciáival és szabályaival.</p> <p>E megközelítés rugalmassága várhatóan maximalizálja a szinergiákat az uniós eszközök, illetve az azzal kapcsolatos képesség között, hogy befektetőket vonzzanak az ESBA által preferált beruházások területére. Az ESB-alapok és az ESBA ki kell, hogy egészítse egymást, és mindent meg kell tenni annak elkerülésére, hogy kizorító hatás érvényesüljön közöttük.</p>

Indokolás

Olyan eszközről van szó, mely az Európai Stratégiai Beruházási Alap és a strukturális alapok közötti koherencia erősítésére, továbbá a kölcsönös kiszorítás kockázatának elkerülésére irányul.

10. módosítás

(20) b) preambulumbekzdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(20) b) Az ESBA ezért különösen olyan területi szintű beruházási platformokat támogathatna, amelyek garantálhatnák a koherens és integrált fejlesztési stratégiákat regionális szinten, oly módon, hogy valamennyi elérhető forrást mozgósítani képes regionális csomópontok szerepét töltik be.

Indokolás

Magától értetődik.

11. módosítás

(21) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(21) Feltéve, hogy minden lényeges jogosultsági kritérium teljesül, a tagállamok használhatják az Európai Strukturális Beruházási Alapot ahhoz, hogy hozzájáruljanak az uniós garanciával fedezett, támogatható projektek finanszírozásához. E megközelítés rugalmassága maximálissá teheti annak lehetőségét, hogy befektetőket vonzzon az Európai Stratégiai Beruházási Alap által célzott beruházások területére.	

Indokolás

A 9. jogalkotási módosítás következtében felesleges.

12. módosítás

(22) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(22) Az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban az ESBA keretében támogatott infrastruktúra- és projektberuházásoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. A Bizottság bejelentette, hogy e célból kidolgozza az államitámogatás-értékeléssel kapcsolatos azon alapelveket, amelyeket az Európai Stratégiai Beruházási Alapból nyújtott támogatásra való jogosultság előfeltételeként a projekteknek teljesíteniük kell. Arra az esetre, ha a projekt eleget tesz ezen követelményeknek és támogatásban részesül az Európai Stratégiai Beruházási Alapon keresztül, a Bizottság bejelentette, hogy a kiegészítő nemzeti támogatásokat egy egyszerűsített és gyorsított államitámogatás-értékelés keretében fogják megvizsgálni, amely során a Bizottság mindössze az állami támogatás arányosságát ellenőrzi (a túlkompensáció elkerülése végett). A Bizottság azt is bejelentette, hogy a közpénzek hatékony felhasználásának biztosítása érdekében további iránymutatást nyújt az alapelvekkel kapcsolatosan.	(22) Az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban az ESBA keretében támogatott infrastruktúra- és projektberuházásoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. A Bizottság bejelentette, hogy e célból kidolgozza az államitámogatás-értékeléssel kapcsolatos azon alapelveket, amelyeket az Európai Stratégiai Beruházási Alapból nyújtott támogatásra való jogosultság előfeltételeként a projekteknek teljesíteniük kell. Arra az esetre, ha a projekt eleget tesz ezen követelményeknek és támogatásban részesül az Európai Stratégiai Beruházási Alapon keresztül, a Bizottság bejelentette, hogy a kiegészítő nemzeti támogatásokat egy egyszerűsített és gyorsított államitámogatás-értékelés keretében fogják megvizsgálni, amely során a Bizottság mindössze az állami támogatás arányosságát ellenőrzi (a túlkompensáció elkerülése végett). A Bizottság azt is bejelentette, hogy a közpénzek hatékony felhasználásának biztosítása érdekében további iránymutatást nyújt az alapelvekkel kapcsolatosan. Ennek alapján

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>a Bizottság vállalja egy egyszerűsített eljárás egységes módon történő alkalmazását, amennyiben az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazhatók az infrastruktúra finanszírozására.</i>

Indokolás

El kell kerülni az eltéréseket az Európai Stratégiai Beruházási Alap által támogatott, illetve a tagállamok/régiók által társfinanszírozott beruházási projektek kezelésében annak érdekében, hogy ugyanazokat az engedélyezési időkereteket és eljárásokat lehessen biztosítani, mivel az állami támogatásokra vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók feltételek nélkül.

13. módosítás

(25) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(25) Az EBB rendszeresen értékeli az Európai Stratégiai Beruházási Alap által támogatott tevékenységeket, hogy felmérje azok relevanciáját, teljesítményét és hatását, és azonosítsa a jövőbeli tevékenységek javítását szolgáló szempontokat. Ezek az értékelések hozzájárulnak az elszámoltathatósághoz és a fenntarthatóság elemzéséhez.	(25) Az EBB és az Európai Bizottság rendszeresen értékeli az Európai Stratégiai Beruházási Alap által támogatott tevékenységeket, hogy felmérje azok relevanciáját, teljesítményét és hatását, valamint a többi uniós szakpolitikával és eszközzel – különösen az európai strukturális és beruházási alapokból való támogatással – megvalósuló koherenciájukat és koordinációjukat , és azonosítsa a jövőbeli tevékenységek javítását szolgáló szempontokat. Ezek az értékelések hozzájárulnak az elszámoltathatósághoz és a fenntarthatóság elemzéséhez.

14. módosítás

(25) a) preambulumbekzdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(25) a) Az iránymutatásokkal foglalkozó bizottság fél-évente összefoglalót kap az Európai Stratégiai Beruházási Alaptól annak tevékenységeiről, így nyomon követi az ESBA finanszírozási politikáját. Véleményt dolgoz ki, és ajánlásokat készít a támogathatósági kritériumokról, a beruházások tematikus és földrajzi eloszlásáról, aditionalitásukról, valamint társadalmi és környezeti hatásairól. Tagjait egyenlő számban alkotják az RB és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) képviselői.

Indokolás

A finanszírozott beruházások valódi hatásait leginkább a gazdasági és szociális szereplők, valamint a területi önkormányzatok tudják értékelni.

15. módosítás

(26) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(26) Az Európai Stratégiai Beruházási Alapon keresztül végrehajtott finanszírozási műveletek mellett létre kell hozni az Európai Beruházási Tanácsadó Platformot (EBTP). Az EBTP megerősített támogatást nyújt a projektek kidolgozásához és előkészítéséhez az egész Unióban, a Bizottság, az EBB, a nemzeti fejlesztési	(26) Az Európai Stratégiai Beruházási Alapon keresztül végrehajtott finanszírozási műveletek mellett létre kell hozni az Európai Beruházási Tanácsadó Platformot (EBTP). Az EBTP megerősített támogatást nyújt a projektek kidolgozásához és előkészítéséhez az egész Unióban, a Bizottság, az EBB, a nemzeti fejlesztési

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>bankok és az európai strukturális és beruházási alapok irányító hatóságai szakértelmére építve. Ezáltal létrejön az Unión belüli beruházásokra vonatkozó technikai segítségnyújtással kapcsolatos kérdések megválaszolására szolgáló egyablakos rendszer.</p>	<p>bankok és az európai strukturális és beruházási alapok irányító hatóságai szakértelmére építve. Ezáltal létrejön az Unión belüli beruházásokra vonatkozó technikai segítségnyújtással kapcsolatos kérdések megválaszolására szolgáló egyablakos rendszer. Az EBTP-nek lehetővé kell tennie, hogy a tagállamok és a régiók uniószerre ingyenesen szaktanácsadást kaphassanak, valamint igazságos hozzáfértést kell biztosítania az ESBA-ból való finanszírozáshoz. A régiók célzott kezdeményezéseket javasolhatnak az EBTP-nek a technikai segítségnyújtás regionális vagy szupreregionális szintű összehangolása és így a rendelkezésre álló pénzügyi erőforrások optimalizálása céljából.</p>

16. módosítás

(29) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(29) Az uniós költségvetésből származó hozzájárulás részleges finanszírozása céljából az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ által létrehozott „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020), és az 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ által létrehozott Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz rendelkezésre álló pénzügyi keretét csökkenteni kell. Ezek a programok olyan célokat szolgálnak, amelyek nem jelennek meg újra az Európai Stratégiai Beruházási Alapnál. Mindazonáltal a várakozások szerint a két program keretének a garanciaalap finanszírozása céljából való csökkentése a programok mandátumának bizonyos területein nagyobb mértékű beruházásokat biztosít, mint az a meglévő programokon keresztül lehetséges lenne. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap az uniós garanciával képes a kutatás, fejlesztés és innováció, valamint a közlekedési, távközlési és energiaügyi infrastruktúrák területén megsokszorozni a pénzügyi hatást ahhoz képest, mint ha a forrásokat a tervezett Horizont 2020 és Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz programokon belüli vissza nem térítendő támogatások útján költötték volna el. Ezért indokolt a jelenleg az említett programokra előirányzott források egy részének az Európai Stratégiai Beruházási Alaphoz való átirányítása.</p>	<p>(29) Az uniós költségvetésből származó hozzájárulást az Európai Parlament és a Tanács fokozatosan engedélyezi majd az éves költségvetési eljárások keretében, 2020-ig. Különösen fontos, hogy a költségvetési év végén el nem költött uniós költségvetési előirányzatokat szisztematikusan irányítsák át a garanciaalaphoz. Ennek érdekében a költségvetési hatóságnak, ahol lehetséges, fel kell használnia valamennyi rendelkezésre álló rugalmassági mechanizmust és más vonatkozó rendelkezéseket az 1311/2013 (EU, Euratom) tanácsi rendelet keretében.</p>

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1291/2013/EU rendelete a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1316/2013/EU rendelete az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o.).

17. módosítás

(29) a) preambulumbekendés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(29) a) A Horizont 2020 és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz programokhoz rendelkezésre álló keretek csökkentését csak akkor kellene életbe léptetni, miután az uniós költségvetési rugalmasság valamennyi lehetőségét kimerítették.</p> <p>Amennyiben a Horizont 2020 forrásainak csökkentése elkerülhetetlen, ezt úgy kellene végrehajtani, hogy az ne veszélyeztesse a Horizont 2020 maradéktalan végrehajtását, és ne kérdőjelezze meg az alap kutatás különleges jelentőségét. Ebben az esetben a program „kockázati tőkéhez való hozzáférés” elnevezésű elemének egyértelműen hozzá kellene járulnia az ESBA finanszírozásához. A Horizont 2020 forrásait – amennyiben az alap keretében történő felhasználásuk elkerülhetetlen – eredeti céljukra kellene felhasználni, és részvételi lehetőséget kellene biztosítani a felsőoktatási és kutatóintézményeknek is.</p> <p>Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz számára rendelkezésre álló keret csökkenése semmiképpen nem érinti a Kohéziós Alapból átcsoportosított összeget, amelyet közlekedési projektekre fordítanak az ebből az alapból támogatható tagállamokban.</p>

Indokolás

A „Horizont 2020” programból finanszírozott kutatási és innovációs projektek már jelenleg is közvetlenül és lényegesen hozzájárulnak az európai innovációs és versenyképességhez, ezért nem szabadna ezt a jól bevált programot meggyengíteni. Amennyiben nem lehet elkerülni az ESBA Horizont 2020 forrásai által történő finanszírozását, a kritériumoknak kell biztosítaniuk, hogy az ESBA Európa innovációs potenciálját erősítse.

18. módosítás

(31) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(31) Az Unión belül jelentős számú potenciálisan életképes projekt létezik, amelyek a projektekhez kapcsolódó bizonytalanság és az átláthatóság hiánya miatt nem jutnak finanszírozáshoz. Ennek oka gyakran az, hogy a magánbefektetők nem tudnak a projektekről, vagy nem rendelkeznek elegendő információval a beruházási kockázat értékeléséhez. A Bizottságnak és az EBB-nek a tagállamok támogatásával elő kell mozdítaniuk az Unión belüli jelenlegi és jövőbeli beruházási projektek átlátható portfóliójának létrehozását. A projektportfólió biztosítja, hogy a beruházási projektekre vonatkozó információkat rendszeresen és strukturáltan nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék annak érdekében, hogy a befektetők beruházási döntéseiket megbízható információkra alapozhassák.</p>	<p>(31) Az Unión belül jelentős számú potenciálisan életképes projekt létezik, amelyek a projektekhez kapcsolódó bizonytalanság és az átláthatóság hiánya miatt nem jutnak finanszírozáshoz. Ennek oka gyakran az, hogy a magánbefektetők nem tudnak a projektekről, vagy nem rendelkeznek elegendő információval a beruházási kockázat értékeléséhez. A Bizottságnak és az EBB-nek a tagállamok, valamint azok helyi és regionális önkormányzatai támogatásával elő kell mozdítaniuk az Unión belüli jelenlegi és jövőbeli beruházási projektek átlátható portfóliójának létrehozását. A projektportfólió biztosítja, hogy a beruházási projektekre vonatkozó információkat rendszeresen és strukturáltan nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék annak érdekében, hogy a befektetők beruházási döntéseiket megbízható információkra alapozhassák.</p>

19. módosítás

(31) a) preambulumbekzdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(31) a) <i>Amennyiben projekteket átláthatósági okokból felvesznek a projektportfólióba, ennek aprojektek gazdasági életképességére vonatkozó információkon kívül a szociális és környezetvédelmi követelmények betartásáról is tájékoztatást kellene nyújtania, valamint arról, hogy e projektek összehangolhatók-e a regionális fejlesztési stratégiák célkitűzéseivel. Az erről készült fél éves összefoglalót elküldik az iránymutatásokkal foglalkozó bizottságnak.</i>

20. módosítás

(32) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(32) A tagállamok nemzeti szinten is megkezdtek a nemzeti jelentőségű projektek projektportfóliójának létrehozására és előmozdítására irányuló munkát. A Bizottság és az EBB által összeállított információknak linkeket kell tartalmazniuk a kapcsolódó nemzeti projektportfóliókhoz.	(32) A tagállamok nemzeti szinten is megkezdtek a nemzeti, regionális és helyi jelentőségű projektek projektportfóliójának létrehozására és előmozdítására irányuló munkát. Ez a határon átnyúló projektek esetében is megtörtént az egyes tagállamok közti együttműködés keretében. Utóbbiak a szubszidiaritás elvének megfelelően egyébként együtt fognak működni a helyi és regionális önkormányzatokkal. A Bizottság és az EBB által összeállított információknak linkeket kell tartalmazniuk a kapcsolódó nemzeti és határon átnyúló projekteket tartalmazó projektportfóliókhoz. A helyi és regionális önkormányzatok, valamint regionális innovációs platformok, regionális fejlesztési ügynökségek és az európai strukturális és beruházási alapokat irányító hatóságok kulcsfontosságú forrásai a jelenlegi és jövőbeli beruházási lehetőségekkel kapcsolatos információknak.

Indokolás

Kulcsfontosságú, hogy a regionális és helyi szintet is bevonják a projektportfóliók létrehozásába.

Fontos hangsúlyozni, hogy a tagállamok megkezdtek az arra irányuló együttműködést, hogy nagyszabású határon átnyúló projekteket indítsanak az ESBA keretében.

21. módosítás

(34) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(34) Az európai polgárok felé való elszámoltathatóság biztosítása érdekében az EBB-nek rendszeresen jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Európai Stratégiai Beruházási Alap fejlődéséről és hatásáról.	(34) Az európai polgárok felé való elszámoltathatóság biztosítása érdekében az Európai Bizottságnak és az EBB-nek rendszeresen jelentést kell tennie a Régiók Európai Bizottságának, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Európai Stratégiai Beruházási Alap fejlődéséről és hatásáról, valamint a más uniós politikákat és eszközöket kiegészítő jellegéről.

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatok közel vannak az európai polgárokhoz, ami fokozza az elszámoltathatóságot.

22. módosítás

1. cikk – (1a) bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(1a) Az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank (EBB) ügyel arra, hogy az ESBA által nyújtott támogatás összhangban legyen a többi uniós szakpolitikával és eszközzel, és egészítse ki ezeket.</p>

23. módosítás

1. cikk – (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az ESBA-megállapodáshoz az Európai Unió bármely tagállama csatlakozhat. A meglévő hozzájárulók egyetértésének függvényében az ESBA-megállapodást nyitottá kell tenni más harmadik felek, többek között a nemzeti fejlesztési bankok vagy a tagállamok által birtokolt vagy ellenőrzött állami ügynökségek, valamint magánszektorbeli szervezetek számára is.</p>	<p>Az ESBA-megállapodáshoz az Európai Unió bármely tagállama csatlakozhat. A meglévő hozzájárulók egyetértésének függvényében az ESBA-megállapodást nyitottá kell tenni más harmadik felek, többek között a nemzeti fejlesztési bankok, a regionális fejlesztési bankok, a tagállamok vagy a regionális és helyi önkormányzatok által birtokolt vagy ellenőrzött állami ügynökségek, a régiók felügyelete alatt álló fejlesztési szervezetek, valamint a magánszektorbeli szervezetek számára is.</p>

Indokolás

A jogalkotási javaslatban a regionális és helyi szint számára is lehetőséget kell biztosítani az ESBA-megállapodáshoz való hozzáférésre.

A régiók részvétele az új eszközök kezelésében.

24. módosítás

1. a) cikk (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>E rendelet alkalmazásában a következő meghatározást kell alkalmazni:</p> <p>(1) A „nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény”: hivatásos alapon pénzügyi tevékenységet folytató jogi személy, amely egy tagállamtól – központi, regionális vagy helyi szinten – köz megbízást kap arra, hogy nem üzleti alapon közcélú fejlesztési tevékenységeket végezzen, amelyeknek célja a piac hiányosságainak orvoslása;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(2) A „beruházási platform” egy projekt vagy projekt-csoport finanszírozására létrehozott társfinanszírozási, kockázatmegosztási vagy egyéb jellegű pénzügyi hozzájárulási mechanizmust jelöl. A befektetési platform lehet regionális, nemzeti, határon átnyúló vagy ágazati. Az a célkitűzése, hogy biztosítsa az összhangot a helyi és regionális befektetési stratégiákkal és adott esetben az európai strukturális és beruházási alapok operatív programjaival.</p>

Indokolás

A finanszírozás valódi adicionalitásának megvalósítása érdekében helyi szereplők és szakemberek hálózataira kell támaszkodni abból a célból, hogy a lehetőségek jobb megismerése és így a kockázatok jobb felmérése révén projekteket lehessen kezdeményezni, támogatni és társfinanszírozni. Csomagok részét képező kisebb projekteket is figyelembe lehet venni, amennyiben egy az Alap által jóváhagyott befektetési politikához kapcsolódnak.

25. módosítás

2. cikk – (2) bekezdés – második albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>E célkitűzések megvalósítása érdekében az EBTP felhasználja az EBB, a Bizottság, a nemzeti fejlesztési bankok, valamint az európai strukturális és beruházási alapok irányító hatóságainak szakértelmét.</p>	<p>E célkitűzések megvalósítása érdekében az EBTP felhasználja az alábbi szervezetek szakértelmét:</p> <ul style="list-style-type: none"> — az EBB; — a Bizottság; — a nemzeti fejlesztési bankok; — a regionális fejlesztési bankok és/vagy ügynökségek; — az európai strukturális és beruházási alapok irányító hatóságai. <p>A régiók pedig technikai segítségnyújtást kérhetnek az EBTB-től regionális vagy szupraregionális szintű intézkedések megvalósítása céljából.</p>

Indokolás

A regionális szintű szakértelmet biztosítani kell az EBTP munkájában.

Mivel a régiók átfogó áttekintéssel rendelkeznek saját területük beruházási szükségleteiről, lehetőséget kellene kapniuk arra, hogy egyénileg vagy egymással együttműködve közvetlenül elindítsák a technikai segítségnyújtás folyamatát a kezdeményezések és az ezekhez kapcsolódó források megfelelőbb optimalizálása végett.

26. módosítás

3. cikk – (5) bekezdés – 1a albekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>A beruházási bizottságnak figyelembe kell vennie az EU gazdasági, társadalmi és területi kohéziójára vonatkozó célkitűzést.</p>

27. módosítás

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">4. cikk</p> <p>Uniós garancia</p> <p>Az Unió garanciát nyújt (a továbbiakban: uniós garancia) az EBB-nek az e rendelet hatálya alá tartozó, Unión belül végrehajtott finanszírozási vagy beruházási műveletekhez. Az uniós garanciát a 6. cikkben említett eszközök tekintetében azonnal lehívható garanciaként kell nyújtani.</p>	<p style="text-align: center;">4. cikk</p> <p>Uniós garancia</p> <p>Az Unió visszavonhatatlan és feltétel nélküli garanciát nyújt (a továbbiakban: uniós garancia) az EBB-nek az e rendelet hatálya alá tartozó, Unión belül végrehajtott finanszírozási vagy beruházási műveletekhez, amelyekbe beleértendők a tagállamok és egy harmadik ország közötti, határokon átnyúló együttműködés keretében végrehajtott műveletek. Az uniós garanciát a 6. cikkben említett eszközök tekintetében azonnal lehívható garanciaként kell nyújtani.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

28. módosítás

5. cikk – (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>2. Az uniós garancia az EBB-nek a 3. cikk (5) bekezdésében említett beruházási bizottság által jóváhagyott finanszírozási és beruházási műveleteihez vagy az EBB finanszírozási és beruházási műveleteinek EBA általi végrehajtása céljából biztosított finanszírozáshoz nyújtható a 7. cikk (2) bekezdésének megfelelően. Az érintett műveletek összhangban vannak az uniós szakpolitikákkal és támogatják a következő általános célok valamelyikét:</p> <p>a) infrastruktúra-fejlesztés, többek között a közlekedés területén, mindenekelőtt az ipari központokban; energiaügy, elsősorban az energiahálózatok összekapcsolása; valamint a digitális infrastruktúra;</p> <p>b) beruházások az oktatás és képzés, az egészségügy, a kutatás-fejlesztés, az információs és kommunikációs technológia és az innováció terén;</p> <p>c) a megújuló energia elterjesztése, valamint az energia- és erőforrás-hatékonyság fokozása;</p> <p>d) infrastrukturális projektek a környezetvédelem, a természeti erőforrások, a városfejlesztés terén és szociális területeken;</p>	<p>2. Az uniós garancia az EBB-nek a 3. cikk (5) bekezdésében említett beruházási bizottság által jóváhagyott finanszírozási és beruházási műveleteihez vagy az EBB finanszírozási és beruházási műveleteinek EBA általi végrehajtása céljából biztosított finanszírozáshoz nyújtható a 7. cikk (2) bekezdésének megfelelően. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap a meglévő műveletekhez képest addicionalitást garantáló projekteket támogat. A Bizottság, az EBB és a tagállamok biztosítják, hogy minden, az ESBA által támogatott beruházás esetében figyelembe vegyék azoknak ágazatonként, helyi és regionális szinten a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra gyakorolt hatását. Az érintett műveletek összhangban vannak az uniós szakpolitikákkal és támogatják a következő általános célok valamelyikét:</p> <p>a) katasztrófákkal szemben ellenállóképes infrastruktúra fejlesztése a közlekedés területén; energiaügy, elsősorban az energiahálózatok összekapcsolása; valamint a digitális infrastruktúra;</p> <p>b) beruházások az oktatás és képzés, az egészségügy, a kutatás-fejlesztés, a közszolgáltatások digitalizálása, a digitális alkalmazások és az innováció terén;</p> <p>c) a megújuló energia elterjesztése, valamint az energia- és erőforrás-hatékonyság fokozása;</p> <p>d) infrastrukturális projektek a környezetvédelem, a természeti erőforrások, a városfejlesztés terén és szociális területeken;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>e) pénzügyi támogatás nyújtása az 1. cikk (1) bekezdésében említett vállalkozások számára, ideértve a működőtőke-kockázatfinanszírozást.</p> <p>Emellett az uniós garancia kiterjed a célzottan létrehozott olyan beruházási platformok és nemzeti fejlesztési bankok EBB-n keresztül történő támogatására, amelyek az e rendelet előírásainak megfelelő műveleteket finanszíroznak. Ebben az esetben az irányítóbizottság pontosan meghatározza a támogatható beruházási platformokra vonatkozó szabályokat.</p>	<p>e) pénzügyi támogatás nyújtása az 1. cikk (1) bekezdésében említett vállalkozások számára, ideértve a működőtőke-kockázatfinanszírozást.</p> <p>Emellett az uniós garancia kiterjed a célzottan létrehozott olyan beruházási platformok és nemzeti, illetve regionális fejlesztési bankok EBB-n keresztül történő támogatására, amelyek az e rendelet előírásainak megfelelő műveleteket finanszíroznak. Ebben az esetben az irányítóbizottság pontosan meghatározza a támogatható beruházási platformokra vonatkozó szabályokat.</p>

29. módosítás

9. cikk – (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottság és az EBB a tagállamok támogatásával előmozdítja a jelenlegi és a potenciális jövőbeli uniós beruházási projektek átlátható portfóliójának létrehozását. A portfólió nem befolyásolja a 3. cikk (5) bekezdésének megfelelően kiválasztott végső projekteket.</p>	<p>A Bizottság és az EBB a tagállamok támogatásával és a regionális és helyi önkormányzatokkal szoros együttműködésben és partnerségben előmozdítja a jelenlegi és a potenciális jövőbeli uniós beruházási projektek átlátható portfóliójának létrehozását, amely tájékoztatást nyújt a projektek gazdasági életképességéről és hatásáról a fenntartható fejlődés tekintetében, valamint arról, hogy összehangolható-e a regionális fejlesztési stratégiák célkitűzéseivel. A portfólió nem befolyásolja a 3. cikk (5) bekezdésének megfelelően kiválasztott végső projekteket.</p>

30. módosítás

9. cikk – (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottság és az EBB rendszeres és strukturált alapon összeállítja, frissíti és terjeszti az olyan aktuális és jövőbeli beruházásokra vonatkozó információkat, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak az uniós szakpolitikai célok eléréséhez.</p>	<p>A Bizottság és az EBB rendszeres és strukturált alapon összeállítja, frissíti és terjeszti az olyan aktuális és jövőbeli beruházásokra vonatkozó információkat, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra irányuló uniós szakpolitikai célok eléréséhez.</p>

31. módosítás

9. cikk – (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok rendszeres és strukturált alapon összeállítják, frissítik és terjesztik az aktuális és jövőbeli beruházásokra vonatkozó információkat a területükre vonatkozóan.</p>	<p>A tagállamok – a regionális és helyi önkormányzatokkal szorosán együttműködve – rendszeres és strukturált alapon összeállítják, frissítik és terjesztik az aktuális és jövőbeli beruházásokra vonatkozó információkat a területükre vonatkozóan.</p>

32. módosítás

10. cikk – (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az EBB – adott esetben az EBA-val együttműködve – félévente jelentést tesz a Bizottságnak az EBB által e rendelet keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletekről. A jelentés tartalmazza az uniós garancia felhasználására vonatkozó előírásoknak való megfelelés és a 2. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján megállapított fő teljesítménymutatók értékelését. A jelentés a statisztikai, pénzügyi és számviteli adatokat az EBB egyes finanszírozási és beruházási műveleteire vonatkozóan és összesített alapon is tartalmazza.</p>	<p>Az EBB – adott esetben az EBA-val együttműködve – félévente jelentést tesz a Bizottságnak az EBB által e rendelet keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletekről. A jelentés tartalmazza az uniós garancia felhasználására vonatkozó előírásoknak való megfelelés és a 2. cikk (1) bekezdésének g) pontja alapján megállapított fő teljesítménymutatók értékelését. A jelentés a statisztikai, pénzügyi és számviteli adatokat az EBB egyes finanszírozási és beruházási műveleteire, valamint szociális és környezeti hatásukra vonatkozóan tartalmazza. Részletesen leírja azokat a projekteket, amelyek esetében az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatás párosul az ESBA által nyújtott támogatással, és ismerteti az egyes források által nyújtott hozzájárulás teljes összegét. E jelentésről véleményezésre összefoglalót küldenek az iránymutatásokkal foglalkozó bizottságnak (lásd a 14. módosítást).</p>

33. módosítás

10. cikk – (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottság minden év június 30-ig az előző naptári évről vonatkozó éves jelentést küld az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek a garanciaalap helyzetéről és irányításáról.</p>	<p>A Bizottság minden év június 30-ig az előző naptári évről vonatkozó éves jelentést küld az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Régiók Európai Bizottságának és a Számvevőszéknek a garanciaalap helyzetéről és irányításáról. A jelentést a nyilvánosságra kell hozni.</p>

Indokolás

A módosítás célja az elszámoltathatóság növelése az európai polgárok felé a regionális és helyi hatóságok bevonása révén.

34. módosítás

12. cikk – (1) bekezdés – első albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Legkésőbb [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation]-ig az EBB értékeli az ESBA működését. Az EBB benyújtja értékelését az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak;</p>	<p>Legkésőbb [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation]-ig az EBB értékeli az ESBA működését. Az EBB benyújtja értékelését az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Régiók Európai Bizottságának;</p>

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatoknak hozzáférést kell biztosítani ESBA-ra vonatkozó EBB-értékeléshez.

35. módosítás

12. cikk – (1) bekezdés – második albekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Legkésőbb [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation]-ig a Bizottság értékeli az uniós garancia felhasználását és a garanciaalap működését, beleértve a forrásoknak a 8. cikk (9) bekezdése szerinti felhasználását. A Bizottság benyújtja értékelését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.	Legkésőbb [PO insert date: 18 months after the entry into force of this Regulation]-ig a Bizottság értékeli az uniós garancia felhasználását és a garanciaalap működését, beleértve a forrásoknak a 8. cikk (9) bekezdése szerinti felhasználását. A Bizottság benyújtja értékelését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A többéves pénzügyi keret féldős felülvizsgálatának keretében megfelelő javaslatokat kell tenni annak érdekében, hogy az e rendelet (18) és (19) preambulumbekendése által érintett programoktól eltérő programokból elérhető források átirányításra kerüljenek a garanciaalap számára.

Indokolás

Az Európai Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközön és a Horizont 2020-on kívül milyen további finanszírozási lehetőségek vannak.

36. módosítás

12. cikk – (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az EBB és az EBA rendszeresen benyújtja az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság számára valamennyi független értékelő jelentését, amelyekben értékeli az e rendelet és más külső megbízások keretében tartozó konkrét EBB- és EBA-tevékenységek során elért gyakorlati eredményeket.	Az EBB és az EBA rendszeresen benyújtja az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága számára valamennyi független értékelő jelentését, amelyekben értékeli az e rendelet és más külső megbízások keretében tartozó konkrét EBB- és EBA-tevékenységek során elért gyakorlati eredményeket.

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatoknak hozzáférést kell biztosítani ESBA-ra vonatkozó független értékelő jelentésekhez.

37. módosítás

12. cikk – (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Legkésőbb [OP insert date three years after the entry into force of this Regulation]-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács számára e rendelet alkalmazásáról, mely jelentéshez adott esetben megfelelő javaslatot csatol.	Legkésőbb [OP insert date three years after the entry into force of this Regulation]-ig a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlament, a Tanács és a Régiók Európai Bizottsága számára e rendelet alkalmazásáról, mely jelentés kitér az ESBA hozzáadott értékére, illetve arra, hogy az miként egészíti ki a meglévő uniós finanszírozási eszközöket. A Bizottság a jelentéshez adott esetben megfelelő javaslatot csatol.

Indokolás

Magától értetődik.

38. módosítás

18. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az 1291/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:</p> <p>1) A 6. cikk (1), (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>1. A Horizont 2020 végrehajtására vonatkozó pénzügyi keretösszeg 74 328,3 millió EUR folyó áron, amelyből maximum 71 966,9 millió EUR fordítható az EUMSZ XIX. címe alapján végzett tevékenységekre.</p> <p>Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.</p> <p>2. Az EUMSZ XIX. címe alapján végzett tevékenységekre fordított összeg az e rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerinti prioritások között a következőképpen oszlik meg:</p> <p>a) Kiváló tudomány: 23 897,0 millió EUR folyó áron;</p> <p>b) Ipari vezető szerep: 16 430,5 millió EUR folyó áron;</p> <p>c) Társadalmi kihívások: 28 560,7 millió EUR folyó áron.</p> <p>Az 5. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a Horizont 2020-ból különös célkitűzésekre és a JRC-nek a nem nukleáris közvetlen cselekvéseire fordítható uniós pénzügyi hozzájárulás legmagasabb teljes összege a következő:</p> <p>i) „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése”: 782,3 millió EUR folyó áron;</p> <p>ii) „Tudomány a társadalommal és a társadalomért”, 443,8 millió EUR folyó áron;</p> <p>iii) Nem nukleáris közvetlen cselekvések, 1 852,6 millió EUR folyó áron.</p> <p>A prioritások indikatív bontása, valamint az 5. cikk (2) bekezdésében és (3) bekezdésében meghatározott különös célkitűzések a II. mellékletben kerültek meghatározásra.</p> <p>3. Az EIT a Horizont 2020-ból a II. mellékletben foglaltak szerint, folyó áron legfeljebb 2 361,4 millió EUR összegű hozzájárulással finanszírozható.”</p> <p>2) A II. melléklet helyébe e rendelet I. mellékletének szövege lép.</p>	

Indokolás

Ez a módosítás összhangban van a véleménytervezet politikai ajánlásainak 4. pontjával és Bullmann/Fernandes európai parlamenti jelentéstervezetének 75. módosító indítványával.

II . POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. örömmel fogadja az Európai Bizottság által javasolt európai beruházási tervet és ESBA-rendeletet, melyek célja a beruházások ösztönzése az Unióban;
2. rámutat arra, hogy az Európai Stratégiai Beruházási Alap az európai beruházási tervnek csupán az egyik eleme; a terv sikeréhez emellett a projektportfólióra, a beruházási tanácsadó platformra, valamint kedvező társadalmi-gazdasági hatásokkal járó, az adminisztratív kapacitást javító strukturális reformokra is szükség van, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy „A Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobb kihasználása” című, 2015. január 13-i COM(2015)12 közlemény folytatásaképpen – a szubszidiaritási elvet tiszteletben tartva –, határozza meg azoknak a strukturális reformoknak a körét, amelyeket uniós szinten elő kíván mozdítani;
3. ezenkívül megjegyzi, hogy az európai beruházási terv lényegében abból áll, hogy garanciaalapot hoznak létre a kockázatosabb finanszírozási műveletek fedezésére;
4. aggasztónak találja, hogy a 16 milliárd euró összegű garancia előteremtését olyan előirányzatok átcsoportosításával oldják meg, amelyeket eredetileg az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköznek és a Horizont 2020-nak szántak; felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy ez katasztrofális következményekkel járhat az egyébként uniós prioritások közé tartozó, folyamatban lévő projektek számára; egyben rámutat arra, hogy a kölcsönök és garanciák számos alapvető kutatási projekt, illetve nemzetközi hírű kutatóintézet esetében nem jelentenek megfelelő támogatást;
5. ezért azt kéri, hogy a beruházási tervet az uniós költségvetés el nem költött és különben a tagállamoknak visszautalando forrásaiból finanszírozzák elsősorban. A Horizont 2020 és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz programokhoz rendelkezésre álló keretek csökkentését csak akkor kellene életbe léptetni, miután az uniós költségvetési rugalmasság valamennyi lehetőségét kimerítették;
6. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata keretében tárja fel, milyen lehetőségek vannak az uniós költségvetésen belül arra, hogy a rendelkezésre álló finanszírozást a Horizont 2020-on és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközön kívüli programoktól az uniós garancia céljára irányítsák át;
7. fontosnak tartja a projektek magas színvonalának garantálását, valamint azt, hogy a kis léptékű helyi projektek is élhessenek az Európai Stratégiai Beruházási Alap kínálta lehetőségekkel. E tekintetben a helyi önkormányzatok számára nyújtott technikai támogatás és tanácsadás alapvetően fontos;
8. kéri, hogy teljes mértékben vonják be az európai beruházási terv nyomon követésébe és végrehajtásába, ugyanis a helyi és regionális önkormányzatoknak kulcsfontosságú szerepük van a területükön megvalósuló további beruházások azonosításában, tervezésében és támogatásában. Ebből a szempontból nagyon fontos az ESBA összehangolása a helyi és regionális beruházási stratégiákkal és az ESBA operatív programjaival. Annak eléréséhez, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat, a tagállamokat, valamint a nemzeti, illetve regionális fejlesztési bankokat és intézeteket a gyakorlatban bevonják az Európai Stratégiai Beruházási Alap megvalósításába, és így hozzájáruljanak sikeréhez, a földrajzi vagy tematikus finanszírozási platform az elsődleges eszköz. Úgy véli, tisztázni kell a tervvel kapcsolatos feladatátvétel szintet és a finanszírozási szabályokat;
9. megjegyzi, hogy a beruházási terv megvalósulásához jelentős erőfeszítéseket kell tenni több nehézség leküzdésére is, így például gondoskodni kell arról, hogy az alap vállalkozásbarát felépítésű legyen, hogy ezáltal magántőkét tudjon vonzani; biztosítani kell, hogy a projektportfólió fejlődésével a beruházási tervhez tartozó Európai Stratégiai Beruházási Alapot (ESBA) ne tekintsék az életképtelen nemzeti projektek támogatására szolgáló uniós támogatásnak; illetve biztosítani kell a meglévő alapok, köztük az egyaránt a kutatást és az innovációt célzó Horizont 2020 és ESBA közötti koordinációt;
10. megjegyzi, hogy e nehézségek leküzdése érdekében a jelenlegi (2014–2017-es) programozási időszakban eredménycentrikusabb szemléletet kell követni, ami a helyi és regionális önkormányzatokkal való együttműködéssel érhető el. Annak biztosítására, hogy az ESBA-hoz kiválasztott projektek meghozzák a kívánt helyi szintű eredményeket, az alap befektetési bizottságának – mely a projektek kiválasztását feladatul kapja majd – a helyi és regionális konzultációkra is nyitottnak kell lennie. Az eredménycentrikus megközelítés keretében az uniós alapok felhasználását is növelni kell, oly módon, hogy fokozzuk a rendelkezésre álló különféle uniós alapok közötti szinergiákat, és felhasználóbaráttá tesszük az alapokat;

11. úgy gondolja, hogy a beruházási terv sikerének az is előfeltétele, hogy a társfinanszírozást ne akadályozza a Stabilitási és Növekedési Paktum (SNP). Ezért az RB azt kéri, hogy a nemzeti társfinanszírozást ne vonják be az SNP-vel kapcsolatos számítások körébe, függetlenül attól, milyen helyzetben vannak a tagállamok az SNP-vel kapcsolatban. Ez a kérés az RB-nek ahhoz a szélesebb körű kéréséhez kapcsolódik, hogy az európai strukturális alapokhoz kapcsolódó nemzeti társfinanszírozást vonják ki az SNP szabályai alól;
12. hangsúlyozza, hogy az ESBA által végrehajtott infrastrukturális beruházásoknak ellenállóaknak kell lenniük a katasztrófákkal szemben. Ha már most teszünk ennek érdekében, az sokkal költséghatékonyabb, mint a nem biztonságos épületek utólagos átalakítása ⁽¹⁾;
13. azt is javasolja, hogy a beruházási terv megfelelő nyomon követése érdekében hozzanak létre egy az EGSZB és az RB tagjaiból álló, iránymutatásokkal foglalkozó bizottságot, amely ajánlásokat fogalmazna meg az Európai Bizottság számára az Alap befektetési politikájáról;
14. kéri a tagállamokat, hogy az ESBA jobb irányítása érdekében szorosan vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat a projektportfóliók kialakításába és előmozdításába;
15. kéri az Európai Bizottságot és az EBB-t, hogy az RB-vel együttműködve dolgozzanak ki kritériumrendszert a nyomon követendő projektek kiválasztására, illetve alakítsák ki a nyomon követés eljárásait. Hangsúlyozza, hogy a gyorsaság nem élvezhet elsőbbséget a projektek minősége felett;
16. kéri az Európai Bizottságot és az EBB-t, hogy megfigyelőként vonja be az RB-t az irányítóbizottság és a befektetési bizottság munkájába;
17. megjegyzi, hogy a rendeletjavaslat vagy olyan területeket érint, ahol az Európai Unió és a tagállamok megosztott hatáskörökkel rendelkeznek, vagy olyanokat, ahol az EU hatáskörébe tartozik a tagállami fellépések támogatása, összehangolása vagy kiegészítése ⁽²⁾. Mivel a tervezet fő célkitűzése az, hogy európai szinten hozzájáruljon az egyértelmű transznacionális vonatkozásokkal rendelkező beruházások újbóli fellendítéséhez, az RB úgy véli, hogy a rendeletjavaslat összhangban van a szubszidiaritás elvével. Az arányosság elvét illetően az RB úgy véli, hogy a rendeletjavaslat megfelelő jogi eszköz, mivel az ebben szereplő pénzügyi rendelkezések közvetlenül alkalmazandók valamennyi tagállamban;
18. a helyi és regionális önkormányzatoknak meg kell kapniuk az ESBA értékeléséről és működéséről szóló jelentést, és közre kell működniük a terv korrekciójában, mivel ők vannak a legközelebb ahhoz, hogy azonosítsák a problémákat, és a különböző helyi szituációkban megoldásokat javasoljanak;
19. hangsúlyozza a környezetvédelem és a természeti erőforrások területei figyelembevételének fontosságát az uniós garancia alkalmazására vonatkozó rendelkezésekben. A rendeletjavaslatban rögzített hatályt és a megnevezett általános célokat ki kellene bővíteni az éghajlatvédelem és a fenntartható fejlődés területeivel;
20. hangsúlyozza annak alapvető fontosságát, hogy az ESBA befektetési irányelvei biztosítsák, hogy a források rendelkezésre álljanak kisebb léptékű projektek, különösen olyan projektek számára, amelyek hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedéshez, vagy megpróbálják kezelni a regionális különbségeket. Fontos továbbá, hogy az alap irányítási struktúrái figyelembe vegyék, hogy néhány régióban a kisebb léptékű projektek stratégiai beruházásokkal is felérhetnek, mivel jelentős tőkeáttételi hatásuk lehet.

Kelt Brüsszelben, 2015. április 16-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ Lásd az RB COR- 2014-02646 jelű véleményét.

⁽²⁾ 172. cikk (transzeurópai hálózatok), 173. cikk (ipar), 175. cikk (3) bekezdés (gazdasági, társadalmi és területi kohézió) és a 182. cikk (1) bekezdése (kutatás, technológiafejlesztés és űrkutatás).

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU